

ZAKOPANE

Raport o Stanie Miasta za 2024 r.

Spis treści

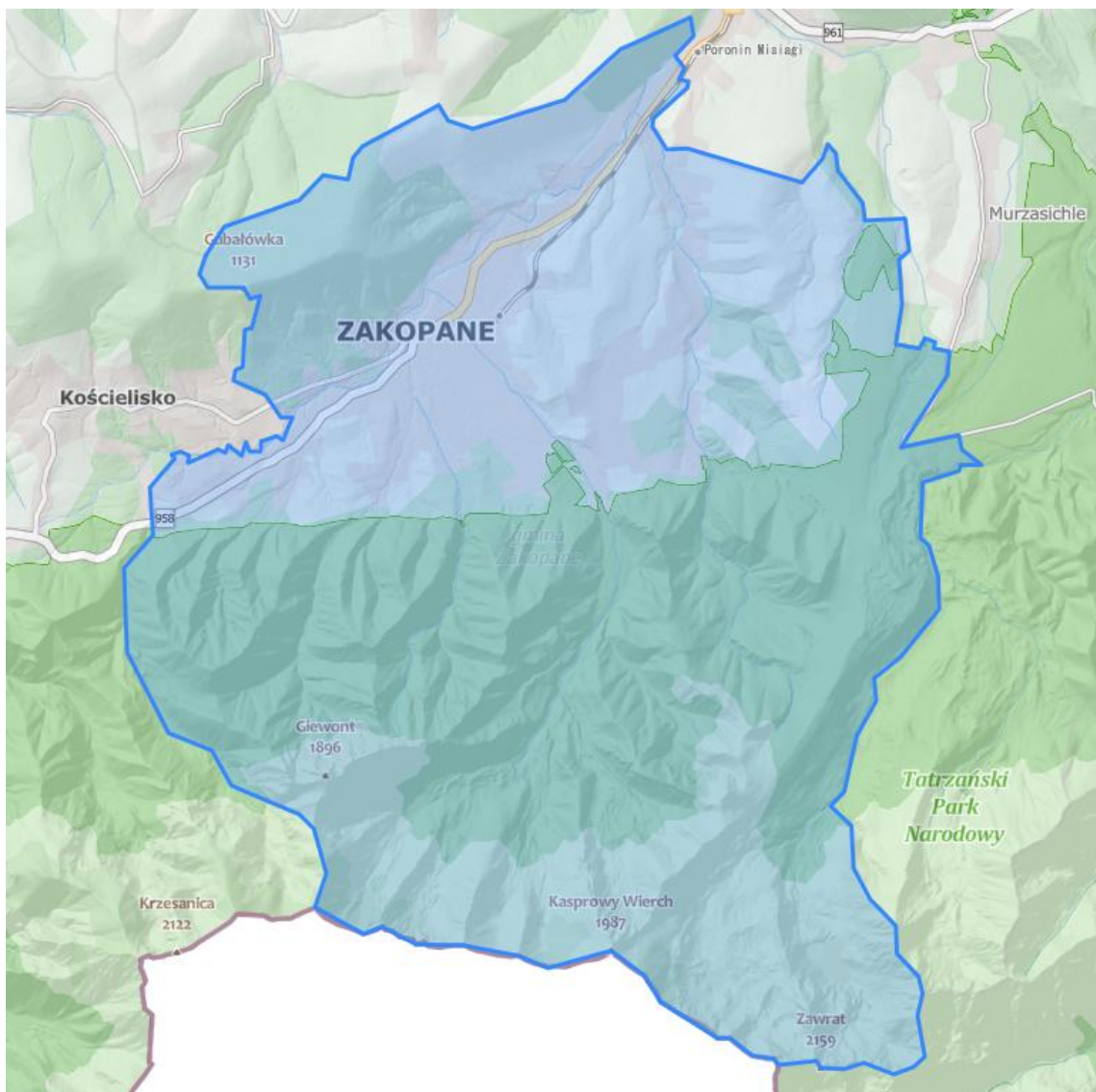
Rozdział I.	Wprowadzenie.	3
Rozdział II.	Miasto i jego Mieszkańcy.	4
Rozdział III.	Finanse Miasta.	10
Rozdział IV.	Strategia Miasta.	16
Rozdział V.	Edukacja publiczna.	35
Rozdział VI.	Promocja i ochrona zdrowia.....	40
Rozdział VII.	Pomoc społeczna.....	41
Rozdział VIII.	Kultura i Promocja.....	52
Rozdział IX.	Ochrona zabytków.	63
Rozdział X.	Sport i turystyka.	69
Rozdział XI.	Transport.....	72
Rozdział XII.	Drogi publiczne.....	76
Rozdział XIII.	Gospodarka nieruchomości.....	82
Rozdział XIV.	Planowanie i Zagospodarowanie Przestrzenne.	86
Rozdział XV.	Ochrona środowiska i przyrody.....	91
Rozdział XVI.	Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli.	105
Rozdział XVII.	Podsumowanie.....	110

Rozdział I. Wprowadzenie.

Zgodnie z art. 30a. ust. 1-2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107) zarząd powiatu co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie powiatu „Raport o Stanie Powiatu”. Raport obejmuje podsumowanie działalności zarządu powiatu w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady powiatu i budżetu obywatelskiego. Raport został przygotowany w oparciu o ogólne wytyczne wskazane w ustawie.

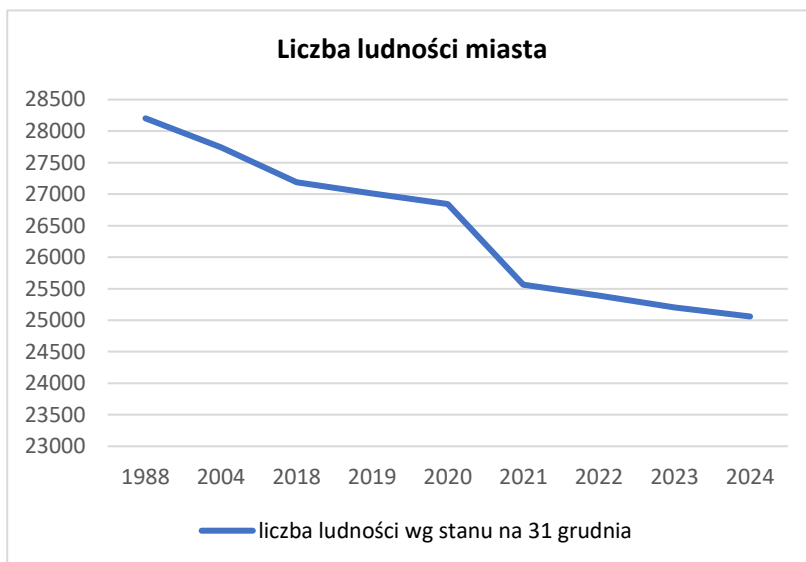
Podstawowe dane Administracyjne.

Nazwa:	Gmina Miasto Zakopane
Siedziba władz:	Urząd Miasta w Zakopanem 34-500 Zakopane, ul. Kościuszki 13
Powierzchnia Gminy ogółem:	84,25 km²
Powierzchnia Miasta bez obszaru TPN:	35,14 km²
Powierzchnia TPN w granicach miasta:	49,11 km²

Rozdział II. Miasto i jego Mieszkańcy.

Zakopane w 2024 roku zamieszkiwało **25 059** osób (stan na dzień 31.12.2024), co stanowi 37,8% ogółu ludności powiatu tatrzańskiego. W liczbie mieszkańców Zakopanego 53,5% stanowią kobiety, a 46,5% mężczyźni. Wskaźnik gęstości zaludnienia wynosi 298 osób/km². Średni wiek mieszkańców wynosi 44,9 lat i jest większy od średniego wieku mieszkańców województwa małopolskiego oraz nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. W latach 2004-2024 liczba mieszkańców miasta zmalała o 9,67%.

Zakopane ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -142. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu wynoszącemu -5,7 na 1000 mieszkańców Zakopanego i jest wyższe niż dla reszty kraju. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,96 i jest większy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Inne czynniki, poza przyrostem naturalnym, które wpływają na liczebność i stan ludności, to:

- migracje wewnętrzne,
- migracje zewnętrzne (zagraniczne)

- migracje czasowe trwające ponad 3 miesiące (osoby zameldowane na pobyt czasowy ponad 3 miesiące traktowane są jako mieszkańcy danej jednostki administracyjnej).

Saldo migracji wewnętrznych wynosi -41. O ile w przypadku całego województwa małopolskiego zjawisko ma charakter pozytywny, tj. całkowite saldo migracji jest dodatnie, o tyle w przypadku Miasta Zakopane saldo jest ujemne, co przyczynia się do pogłębiania kryzysu demograficznego na tym obszarze.

Według danych statystycznych 14052 osób jest w wieku **produkcyjnym** co stanowi **56,07%** ogólnej liczby mieszkańców. Natomiast liczba osób w wieku **przedprodukcyjnym** (pomiędzy 0-17 r.ż) wynosi 3943 osoby co stanowi **15,73%**, natomiast 7064 osób jest w wieku **poprodukcyjnym** co stanowi **28,18%** mieszkańców.

W świetle powyższych danych można stwierdzić, że pomimo poprawnej dynamiki naturalnej względem Polski, ujemne saldo migracji pogłębia spadek liczby mieszkańców. Miasto Zakopane starzeje się i traci mieszkańców, co wskazuje na **postępujący kryzys demograficzny**.

Czynności wykonane przez Wydział Ewidencji i Pozwoleń wynikające z zadań związanych z realizacją Ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności:

- zameldowano na pobyt stały – **587** (w tym **8** cudzoziemców)
- wymeldowanie z pobytu stałego - **828**
- zameldowanie na pobyt czasowy – **430** (w tym **200** cudzoziemców)
- wymeldowanie z pobytu czasowego - **18**

Udostępniono **520** dane jednostkowe z rejestru PESEL i rejestru mieszkańców:

- wydano **14** decyzji o odmowie udostępnienia danych jednostkowych,
- wydano **22** decyzje o umorzeniu postępowania o udostępnienie danych,
- wydano 1 postanowienie o zwrocie wniosku.

Wydano **751** zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały i czasowy oraz **201** zaświadczeń o stanie zameldowania w budynku.

Nadano **138** numerów ewidencyjnych PESEL przy zameldowaniu lub na wniosek.

Dokonano **651** zastrzeżenia numeru PESEL.

Cofnięto **209** zastrzeżeń numeru PESEL.

Wszczęto **25** postępowań administracyjnych o wymeldowanie z pobytu stałego:

- wydano **18** decyzji o wymeldowaniu z pobytu stałego,
- wydano **6** decyzji o umorzeniu postępowania o wymeldowanie w drodze postępowania administracyjnego,
- wydano 1 decyzję o odmowie zameldowania.

Nadano **250** numerów PESEL obywatelom Ukrainy przybyłym do Polski w związku z konfliktem zbrojnym, potwierdzono profil zaufany **201** osobom.

Przywrócono status UKR **87** osobom:

- przyjęto **16** oświadczeń o wyjeździe obywateli Ukrainy
- usunięto **22** niezgodności w statusie UKR

Według wyżej przedstawionych danych **więcej osób się wymeldowuje niż dokonuje meldunku**, co tylko potwierdza migracyjny odpływ mieszkańców.

Dowody osobiste:

- przyjęto **3182** wnioski o wydanie dowodu osobistego w tym **755** z poza terenu Zakopanego,
- przyjęto **168** wniosków drogą elektroniczną,
- wydano **3154** dowody osobiste,
- przyjęto **444** zgłoszenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego i podejrzenia nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych,
- udostępniono **70** informacji z dokumentacji dowodów osobistych,
- nadano **27** numerów ewidencyjnych PESEL obywatelom Polski przy wyrabianiu dowodu osobistego,
- **31** wniosków zostało obsłużonych mobilnie na terenie powiatu tatrzańskiego (w miejscu pobytu osoby),
- aktywowano warstwę elektroniczną dowodu osobistego **503** osobom,
- do Rejestru Danych Kontaktowych wprowadzono dane kontaktowe **544** osobom.

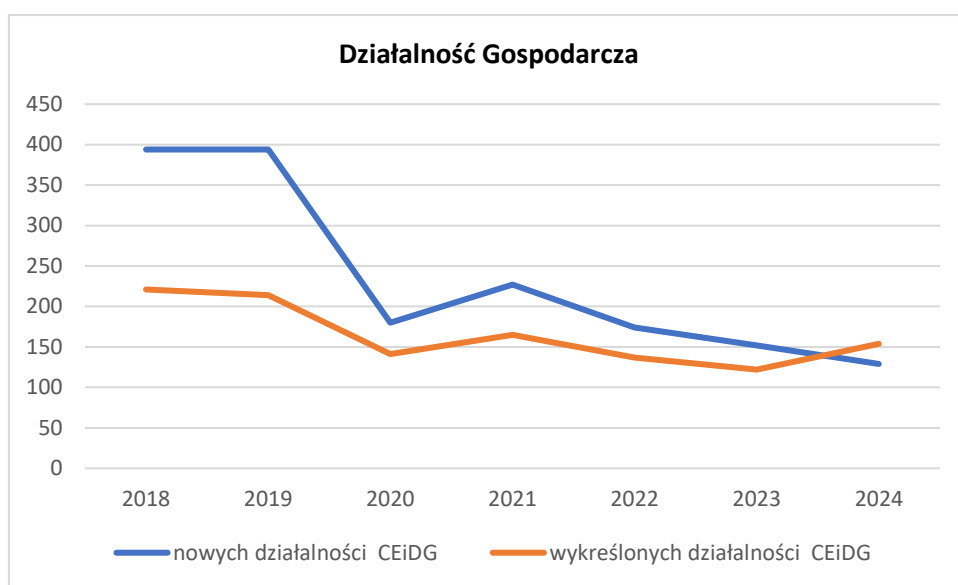
W Urzędzie Stanu Cywilnego w okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. zrealizowano niżej przedstawione zadania:

Lp.	Zadanie	Ilość
1.	Sporządzenie aktów urodzenia w trybie zwykłym	507
2.	Sporządzenie aktów urodzenia w trybie szczególnym	146
3.	Sporządzenie aktów małżeństwa w trybie zwykłym	235
4.	Sporządzenie aktów małżeństwa w trybie szczególnym	61
5.	Sporządzenie aktów zgonu w trybie zwykłym	488
6.	Sporządzenie aktów zgonu w trybie szczególnym	13
7.	Przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński w lokalu USC	101
8.	Przyjęcie oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński poza lokalem USC	36
9.	Wydawanie decyzji administracyjnych i postanowień	5
10.	Czynności materialno-techniczne	231
11.	Wydawanie odpisów aktów stanu cywilnego	6852
12.	Wydawanie zaświadczeń, zezwoleń oraz przyjmowanie oświadczeń	218
13.	Dołączanie wzmianek dodatkowych	740
14.	Zamieszczanie przypisków	3702
15.	Migracja aktów do Rejestru Stanu Cywilnego	5491
16.	Wydawanie decyzji w sprawie imion i nazwisk	46
17.	Jubileusz 50-lecia Pożycia Małżeńskiego (liczba par odznaczonych)	33
18.	Jubileusz 100-tnych urodzin	2

Gospodarka Lokalna.

Rozwój Zakopanego na przestrzeni lat determinowany jest jego położeniem. Z małej miejscowości powstało miasto, przyciągające turystów szukających piękna przyrody górskiej. Miasto wciąż się zmienia, poszukując nowych dróg rozwoju, skutecznie pozyskując środki unijne i otwierając się na nowe możliwości.

Wiodącą branżą w gospodarce miasta jest turystyka i związane z nią usługi: hotelarstwo, gastronomia i pokrewne. Działalność turystyczna przestała być domeną sezonu letniego i od kilku lat rozwija się dynamicznie również w innych miesiącach roku. Zakopane jest również celem krótkich wyjazdów weekendowych. Dobrze przygotowana jest również baza konferencyjno-szkoleniowa, która przyciąga wiele firm z całej Polski. Ponadto dobrze rozwija się branża usług rehabilitacyjnych oraz spa i wellness.

Działalność gospodarcza (liczba złożonych wniosków CEiDG):

- **129** nowych działalności - relatywnie niska liczba w kontekście całkowitej liczby zmian wskazuje na umiarkowaną dynamikę zakładania firm,
- **154** wykreślonych działalności - przewyższa liczbę nowych działalności co może świadczyć o trudnych warunkach prowadzenia działalności lub naturalnej rotacji,
- **942** dokonanych zmian w działalności - wysoka aktywność administracyjna może sugerować elastyczność i dostosowywanie się przedsiębiorców do zmieniających się warunków (np. zmiana PKD, adresu, współników),
- **593** dokonanych zawieszeń działalności - duża liczba zawieszeń jest sygnałem problemów sezonowych lub przejściowych trudności finansowych firm,
- **442** wznowień działalności - relatywnie wysoka co może świadczyć o sezonowości lub próbach reaktywacji firm po trudniejszych okresach,
- **292** liczba wniosków złożonych spoza terenu gminy Zakopane – niewątpliwie dowodzi atrakcyjności Zakopanego jako miejsca do prowadzenia działalności przez osoby spoza regionu,
- **8** liczba wniosków złożonych przez obywateli Ukrainy (nowa działalność) – może świadczyć o próbach integracji cudzoziemców z lokalnym rynkiem, chociaż liczba jest nadal niewielka,
- **21** liczba wydanych zaświadczeń - formalna procedura, typowa dla bieżącej administracji.

Według danych przedstawionych powyżej w roku 2024 zanotowano ujemne saldo prowadzonych działalności gospodarczych na terenie miasta Zakopane. Również wysoka liczba „zawieszeń” prowadzonej działalności gospodarczej może świadczyć o trudnych warunkach gospodarczych mimo dużej aktywności turystycznej. Branża turystyczna jako podstawowy filar gospodarki miasta Zakopane niewątpliwie bezpośrednio wpływa na życie wszystkich mieszkańców i stanowi podstawę jego rozwoju.

Procedury administracyjne wykonywane przez Wydział Ewidencji i Pozwoleń:

Zezwolenia na alkohol – liczba zezwoleń w gastronomii – **855**:

- **310 A** (o zawartości alkoholu do 4,5% oraz piwo),
- **301 B** (o zawartości alkoholu powyżej 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa),
- **244 C** (o zawartości alkoholu powyżej 18%).

Zezwolenia na alkohol – liczba zezwoleń w detalu (sklepy) – **378**:

- **130 A** (o zawartości alkoholu do 4,5% oraz piwo),
- **125 B** (o zawartości alkoholu powyżej 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa),
- **123 C** (o zawartości alkoholu powyżej 18%).

Ilość wydanych zezwoleń w sumie - **1233**.

Zgodnie z uchwałą – ilość limitów wynosi:

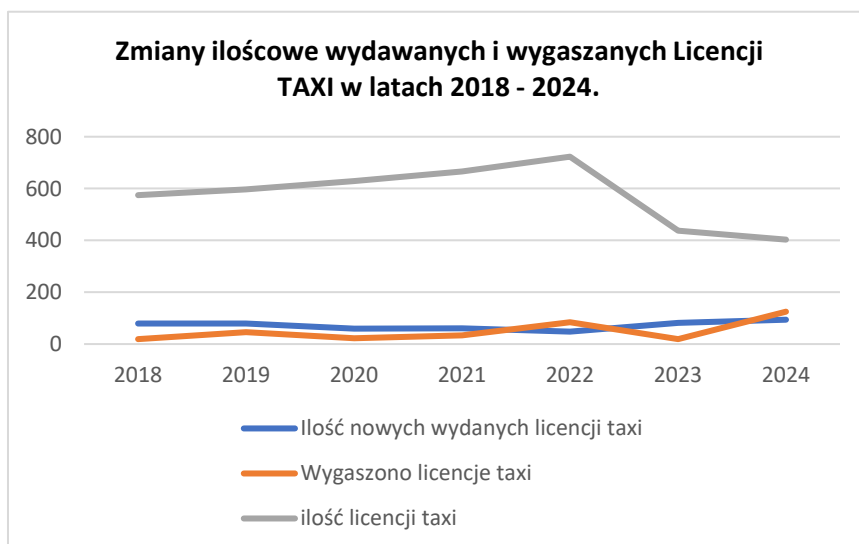
- dla gastronomii **A- 320 , B - 320, C - 250**
- dla sprzedaży detalicznej (sklepy) **A - 135, B - 130, C - 130**

Zezwolenia jednorazowe:

- wydano **130** zezwoleń

W roku 2024:

- wydano **425** zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gastronomii i detalu
- wygaszono **551** zezwoleń
- cofnięto **3** zezwolenia.

Licencje taxi. Stan na koniec 2024 roku.

Ilość licencji taxi – **403**,
Ilość wydanych nowych licencji taxi – **94**,
Ilość wypisów – **710**,
Wygaszono **125** licencje taxi.

Duża liczba zezwoleń na alkohol i licencji taxi wskazuje na intensywną działalność turystyczną i usługową. Powyższe dane wskazują, że działalność gospodarcza w zakresie w/w usług zależy od poziomu rozwoju turystyki. Napływ usługodawców z poza terenu miasta

potwierdza, że w Polsce istnieją już problemy związane z rozwojem gospodarki krajowej, które w perspektywie nadchodzącego czasu mogą dotknąć bezpośrednio mieszkańców.

W roku 2024 przeprowadzono zadania związane z organizacją procesu wyborczego tj.:

- Wybory do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m. st. Warszawy oraz wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zarządzane na dzień 07.04.2024r.
- Wybory do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m. st. Warszawy oraz wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zarządzane na dzień 07.04.2024r. – druga tura – głosowanie w dniu 21.04.2024r.
- Wybory posłów do Parlamentu Europejskiego zarządzane na dzień 09.06.2024r.

W związku z powyższym wykonano następujące działania:

- wydano **151** decyzji o ujęciu lub odmowie w stałym obwodzie głosowania,
- wydano **200** zaświadczeń o prawie do głosowania,
- przyjęto **1048** wniosków o zmianę miejsca głosowania,
- przyjęto **12** zgłoszeń zamiaru głosowania korespondencyjnego,
- przyjęto **37** wniosków o sporządzenie aktu pełnomocnictwa.

Podsumowanie i wnioski końcowe:

1. **Zakopane mierzy się z poważnym kryzysem demograficznym** – starzejące się społeczeństwo, odpływ ludności, ujemne saldo migracji.
2. Mimo negatywnych trendów ludnościowych, **turystyka i usługi rozwijają się stabilnie** i pozostają kluczowym filarem gospodarki i rozwoju miasta.
3. **Wysoka aktywność administracyjna i rejestracyjna** świadczy o dobrej organizacji usług publicznych i rosnącym udziale osób z zagranicy (głównie Ukrainy).
4. Miasto potrzebuje działań prorodzinnych i zachęt osiedleńczych oraz inwestycji w nowe miejsca pracy, by **przeciwdziałać wyludnianiu**.

Rozdział III. Finanse Miasta

Wykonanie budżetu Miasta Zakopane w 2024 roku oraz sytuacja finansowa przedstawiały się następująco:

Dochody budżetu

W 2024 roku dochody ogółem wyniosły 251,4 mln zł (98,3% planu), z czego:

- dochody bieżące: 201,8 mln zł (80%),
- dochody majątkowe: 49,5 mln zł (20%).

Dla porównania dochody w 2023 r. wyniosły 236,7 mln zł i były niższe o 14,7 mln zł.

Największe źródła dochodów to podatki lokalne i udziały w PIT/CIT (106,9 mln zł), subwencje i dotacje (57,8 mln zł), oraz środki pozyskane na inwestycje, w tym środki unijne (49,5 mln zł).

Poniższa tabela zawiera wykonanie dochodów w poszczególnych działach dochodów budżetowych w 2024 oraz w 2023 roku:

Dział	Wyszczególnienie	Wykonanie 2024 (w zł)	Wykonanie 2023 (w zł)
010	Rolnictwo i łowiectwo	101 176,29	30 401,22
020	Leśnictwo	2 114,23	1 758,65
600	Transport i łączność	18 342 151,39	33 262 983,21
630	Turystyka	984,04	1 085,84
700	Gospodarka mieszkaniowa	17 149 134,52	19 099 680,43
750	Administracja publiczna	2 762 310,98	3 210,00
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	587 040,28	2 608 822,06
710	Działalność usługowa	4 050,00	208 701,22
752	Obrona narodowa	280	-
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	636 419,65	80 430,59
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	106 921 205,53	88 049 001,93
758	Różne rozliczenia	57 799 403,28	52 778 764,00
801	Oświata i wychowanie	7 581 783,49	7 924 321,81
851	Ochrona zdrowia	2 741,39	2 550,00
852	Pomoc społeczna	3 554 906,82	2 619 051,98
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	431 728,12	2 398 782,39
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	53 601,71	59 100,12
855	Rodzina	7 021 069,96	6 539 713,95
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	20 193 054,83	20 620 476,43
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	458 408,33	113 323,42
926	Kultura fizyczna	7 751 375,35	263 533,69
	RAZEM DOCHODY OGÓŁEM	251 354 940,19	236 665 692,94

Wydatki budżetu.

Wydatki ogółem w 2024 r. zamknęły się kwotą 270,8 mln zł (91,9% planu), w tym:

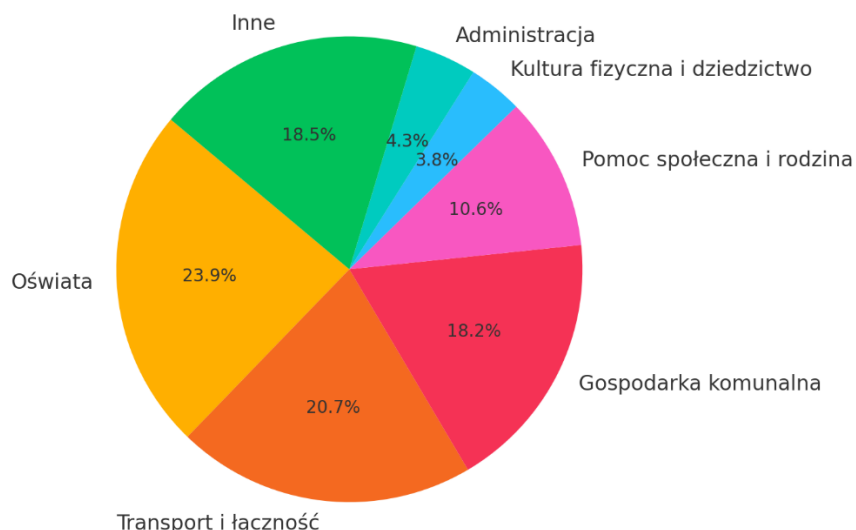
- wydatki bieżące: 191,9 mln zł (71%),
- wydatki majątkowe (inwestycje): 78,9 mln zł (29%).

Dla porównania wydatki w 2023 r. wyniosły 267,2 mln zł i były niższe o 3,5 mln zł.

Największe obszary wydatków to:

- oświata: 64,7 mln zł
- transport i łączność: 56,1 mln zł,
- gospodarka komunalna i środowisko: 49,2 mln zł.

Struktura wydatków 2024

Poniższa tabela zawiera wykonanie wydatków w poszczególnych działach wydatków budżetowych w 2024r. oraz w 2023 roku:

Dział	Wyszczególnienie	Wykonanie 2024 (w zł)	Wykonanie 2023 (w zł)
010	Rolnictwo i łowiectwo	493 304,45	419 167,56
600	Transport i łączność	56 074 043,72	75 067 475,29
630	Turystyka	710,33	1 882,67
700	Gospodarka mieszkaniowa	16 779 839,84	23 855 857,58
710	Działalność usługowa	101 545,04	89 216,62
750	Administracja publiczna	24 093 568,07	20 301 607,34
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	587 040,28	208 701,22
752	Obrona narodowa	6 284,86	320,33
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	4 099 444,02	2 510 268,09
757	Obsługa długu publicznego	5 412 729,87	5 191 104,21
758	Różne rozliczenia	34 361,76	34 620,16
801	Oświata i wychowanie	64 742 272,60	50 923 790,04
851	Ochrona zdrowia	7 777 924,29	7 955 789,66
852	Pomoc społeczna	12 381 574,42	10 708 363,94
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	473 060,92	4 400 809,26
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	122 983,21	122 428,21
855	Rodzina	8 052 166,35	7 497 781,00
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	49 211 850,12	43 832 366,86
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	7 991 165,30	6 691 310,48
925	obszary i obiekty chronionej przyrody	29 959,20	29 782,20
926	Kultura fizyczna	12 315 465,35	7 396 465,77
	RAZEM WYDATKI OGÓŁEM	270 781 294,00	267 239 108,49

Wynik budżetu i jego finansowanie.

Budżet zamknął się deficytem w wysokości 19,4 mln zł (plan: 38,9 mln zł). Deficyt sfinansowano z:

- kredytów i pożyczek: 6,0 mln zł,
- wolnych środków z lat ubiegłych: 13,4 mln zł.

Zadłużenie.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. dług wyniósł **96,3 mln zł**. W 2024 r. spłacono 11 mln zł zobowiązań oraz zaciągnięto nowe kredyty na kwotę 24,8 mln zł z przeznaczeniem na realizację nowych zadań inwestycyjnych. **Zadłużenie stanowiło 38% dochodów budżetowych i mieści się w dopuszczalnych ustawowo limitach.**

Celem działania Wydziału Podatków i Opłat jest realizowanie zadań określonych w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miasta Zakopane oraz przepisach prawa tj. wymiar i windykacja podatków i opłat lokalnych na terenie Gminy Miasto Zakopane oraz windykacja należności publicznoprawnych i cywilnoprawnych.

W 2024 roku Wydział Podatków i Opłat zrealizował następujące zadania:

Podatek od nieruchomości:

- ✓ Wydano **30.500** decyzji ustalających wysokość zobowiązania podatkowego dla osób fizycznych w podatku od nieruchomości, rolnym, leśnym oraz na łączne zobowiązanie pieniężne,
- ✓ Wydano **96** postanowień w sprawie możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy,
- ✓ Wydano **75** postanowień w sprawie wszczęcia postępowania,
- ✓ Wydano 4 postanowienia w sprawie wznowienia postępowania,
- ✓ Sporządzono i wysłano **550** wezwań do złożenia informacji podatkowej od osób fizycznych,
- ✓ Przypisano i zweryfikowano **938** deklaracji na podatek od nieruchomości, rolny i leśny od osób prawnych,
- ✓ Wysyłano **453** wezwania do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości, rolny i leśny od osób prawnych,.
- ✓ Sporządzono i wysłano **3.366** upomnień dla podatników podatku od nieruchomości dla osób fizycznych,
- ✓ Sporządzono i wysłano **508** upomnień dla podatników podatku od nieruchomości dla osób prawnych,
- ✓ Sporządzono i wysłano **317** tytułów wykonawczych do urzędów skarbowych dla osób fizycznych,
- ✓ Sporządzono i wysłano **43** tytuły wykonawcze do urzędów skarbowych dla osób prawnych,
- ✓ Prowadzono **2** postępowania w zakresie ulg z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych,
- ✓ Prowadzono **2** postępowania w zakresie ulg z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych,
- ✓ Prowadzono **53** postępowania w zakresie zwrotu nadpłaty z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych,

- ✓ Przeprowadzono 20 postępowań w zakresie zwrotu nadpłat z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych,
- ✓ Przeprowadzono 2 postępowania w zakresie wpisu nieruchomości na hipotekę przymusową.

Podatek od środków transportowych:

- ✓ Przypisano i zweryfikowano **220** deklaracji na podatek od środków transportowych od osób fizycznych i prawnych,
- ✓ Sporządzono i wysłano **59** wezwań do złożenia deklaracji na podatek od środków transportowych,
- ✓ Sporządzono i wysłano **23** postanowienia o wszczęciu postępowania,
- ✓ Sporządzono i wydano **6** decyzji określających bądź zmieniających wysokość zobowiązania podatkowego w podatku od środków transportowych,
- ✓ Sporządzono i wysłano **5** decyzji o umorzeniu postępowania w związku ze złożoną deklaracją przez podatnika,
- ✓ Sporządzono i wysłano **32** upomnienia.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- ✓ Wprowadzono **1 254** wnioski na wykonanie dodatkowych usług w zakresie odbioru odpadów,
- ✓ Sporządzono i wysłano **2 073** upomnienia,
- ✓ Sporządzono i wysłano **46** postanowienia o zaliczeniu nadpłaty,
- ✓ Sporządzono i wysłano **360** tytułów wykonawczych do urzędów skarbowych,
- ✓ Wydano **18** decyzji o udzieleniu ulgi,
- ✓ Zaliczono nadpłaty figurujące na kontach na koniec miesiąca,
- ✓ Dokonano analizy terminowości wpłat wynikających z decyzji o rozłożeniu zapłaty zaległości na raty,
- ✓ Bieżące księgowanie wpłat,
- ✓ Bieżące sporządzanie pism do komorników skarbowych, dotyczących ograniczenia wysokości kwot tytułów wykonawczych w związku z dokonaną wpłatą przez podatnika.

Opłata miejscowa:

- ✓ Dokonano przypisów **10 978** deklaracji z tytułu opłaty miejscowej i uzgodniono analitykę do rejestru dochodów,
- ✓ Wydano **1 289** kwitariuszy do pobierania opłaty miejscowej,
- ✓ Sporządzono i wysłano **130** wezwań z opłaty miejscowej.

Dzierżawy:

- ✓ Naliczono **3.783** pozycji opłat do których wystawiono faktury Vat oraz noty księgowe,
- ✓ Księgowanie i rozliczenie opłat za okres od stycznia do grudnia 2024r.,

- ✓ Sporządzono rejestr Vat w JPK za okres od stycznia do grudnia 2024r.,
- ✓ Sporządzono sprawozdanie Rb-27s dochody za okres od stycznia do grudnia 2024r.,
- ✓ Sporządzono i wysłano **78** wezwań do zapłaty,
- ✓ Sporządzono i wysłano **22** upomnienia,
- ✓ Sporządzono i wysłano **13** tytułów wykonawczych do urzędów skarbowych,
- ✓ Bieżące kierowanie spraw na drogę postępowania sądowego.

Gminy zasób komunalny:

- ✓ Sporządzono rejestr JPK za okres styczeń-grudzień 2024r.,
- ✓ Sporządzono sprawozdanie Rb-27s dochody za okres styczeń – grudzień 2024r.,
- ✓ Naliczono opłaty dla najemców za styczeń -grudzień 2024r.,
- ✓ Sporządzono oraz wysłano faktur Vat – styczeń -grudzień 2024 r. – **652** faktury,
- ✓ Sporządzono **122** noty księgowe dla lokali użytkowych,
- ✓ Zaksięgowano i rozliczono wpłaty za czynsz z tytułu najmu,
- ✓ Prowadzenie korespondencji z najemcami (odpowiedzi na pisma, zawieranie porozumień),
- ✓ Sporządzono i podpisano w 2024 roku **12** porozumień o udzielenie ulgi w spłacie należności cywilnoprawnych,
- ✓ Przyjmowanie stron,
- ✓ Wypełniono **93** formularze o przyznanie dodatków mieszkaniowych za okres od stycznia do grudnia 2024r.,
- ✓ Sporządzono i wysłano **384** wezwania do zapłaty,
- ✓ Sporządzono i wysłano **16** wniosków do sądu w sprawie ustalenia spadkobierców po zmarłej osobie,
- ✓ Sporządzono i wysłano **62** wnioski do komornika w sprawie ustalenia wpłat.
- ✓ Sporządzono i wysłano **158** korekt faktur związanych z waloryzacją cen bądź zmianami w umowie (lokale użytkowe, garaże),
- ✓ Wprowadzono do programu **431** odczytów liczników zimnej wody, ciepłej wody, centralnego ogrzewania, liczników wc,
- ✓ Sporządzono i zaksięgowano w 2024 r. – **1.195** rozliczeń zimnej wody i kanalizacji oraz centralnego ogrzewania i podgrzania wody,
- ✓ Sporządzono i przekazano **36** spraw do biura prawnego.

Opłata skarbowe:

- ✓ Wydano **19** decyzji dotyczących zwrotu opłaty skarbowej,
- ✓ Przygotowano kwitariusze dochodowe dla inkasentów.

Mandaty:

- ✓ Dokonano przypisu **648** mandatów karnych kredytowanych,
- ✓ Dokonano przypisu **1 407** mandatów karnych gotówkowych,
- ✓ Sporządzono i wysłano **144** upomnienia,

- ✓ Sporządzono i wystawiono **108** tytułów wykonawczych z mandatów karnych kredytowanych.

Zaświadczenia:

- ✓ Sporządzono i wydano **144** zaświadczenia osobom fizycznym,
- ✓ Sporządzono i wydano **83** zaświadczenia osobom prawnym.

Zwrot podatku akcyzowego:

- ✓ Wydano **3** decyzje ustalające limit,
- ✓ Sporządzono **6** sprawozdań w tym zakresie.

Opłata dodatkowa za parkowanie w SPPP Miasta Zakopane:

- ✓ Sporządzono i wysłano **1 110** wniosków do CEPIK o udostępnienie danych.
- ✓ Sporządzono i wysłano **1 098** upomnień,
- ✓ Bieżące księgowanie wpłat oraz sporządzanie sprawozdawczości w tym zakresie,
- ✓ Dokonano **25** zwrotów nadpłat wynikającej z opłaty dodatkowej za parkowanie,
- ✓ Otrzymano **1 110** wniosków z CEPIK i wprowadzono dane osobowe na zawiadomienia,
- ✓ Wysłano **34** pisma o podanie danych, w celu zaksięgowania wpłaty niezidentyfikowanej.

Wydział Podatków i Opłat UM Zakopane w 2024 r. działał bardzo sprawnie, realizując szeroki zakres zadań na wysokim poziomie organizacyjnym aktywnie realizując obowiązki wynikające z przepisów prawa oraz regulaminu organizacyjnego. Skupiono się na wymiarze i windykacji zobowiązań z tytułu podatków, opłat lokalnych oraz należności cywilnoprawnych. Pomimo dużych wyzwań w zakresie terminowości płatności i wzrostu działań egzekucyjnych, skuteczność operacyjna wydziału była na wysokim poziomie co zasługuje na uznanie.

Rozdział IV. Strategia Miasta.

Strategia Rozwoju Miasta Zakopane na lata 2017-2026

Strategia rozwoju to podstawowy i zarazem najbardziej ogólny dokument strategiczny gminy – służy uporządkowaniu różnotematycznych planów dotyczących całego miasta. Podpowiada, które obszary miękkiego (społecznego) i twardego (inwestycyjnego) rozwoju wymagają najwięcej uwagi, a następnie – sporządzania szczegółowych planów działania. Pomaga w wyborze najważniejszych przedsięwzięć realizowanych przez gminę w ciągu dekady następującej po uchwaleniu strategii.

W Strategii zawarte są najważniejsze kierunki rozwoju (**cele strategiczne**) i proponowane sposoby ich realizacji (**cele operacyjne**), a także propozycje konkretnych działań służących realizacji wizji rozwojowej całego miasta. Lista przedsięwzięć zaproponowanych w Strategii to katalog otwarty.

W tabeli poniżej przedstawiono działania podjęte do 31 grudnia 2024 r. przez Miasto Zakopane w ramach realizacji celów strategicznych i celów operacyjnych ujętych w Strategii.

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Realizacja celów do dnia 31 grudnia 2024r.
1. Podniesienie poziomu świadomości obywatelskiej.	1.1. Edukowanie dzieci i dorosłych na temat możliwości uczestniczenia w życiu publicznym oraz na temat pozytywnego wpływu wzrostu poziomu uczestnictwa na jakość życia publicznego.	Cel opisany w zadaniu 1.1. oraz 1.2. jest jednocześnie realizowany pośrednio poprzez powołanie i działalność rad społecznych tj. Młodzieżowej Rady Miasta, Rady Seniorów oraz poprzez informacje zamieszczane na stronie www.zakopane.pl oraz w na platformach Zakopiańskiej Karty Mieszkańca. Cel jest również realizowany poprzez organizację stoisk miejskich podczas wydarzeń plenerowych t.j. Zakopiański Dzień Dziecka, Snow Day, Zakopiańskie Mikołajki.
	1.2. Promowanie aktywności obywateli ukierunkowane na wzrost zasięgu i zakresu ich udziału w życiu publicznym.	
2. Zwiększenie sprawności obiegu informacji między urzędem a obywatelami	2.1. Usprawnianie istniejących narzędzi oraz wdrożenie nowych narzędzi zapewniających większą efektywność w przepływie informacji ze strony urzędu w kierunku obywateli.	W 2018 roku została uruchomiona nowa platforma internetowa wraz z możliwością załatwiania spraw za pośrednictwem e-puap. Na terenie miasta zamontowane są totemy oraz kioski informacyjne. W Urzędzie Miasta znajduje się tablet do komunikacji z osobami niesłyszącymi obsługiwany przez Wirtualnego Tłumacza Transkrypcji dla Osób Niesłyszących. W 2023 roku uruchomiono aplikację mobilną oraz stronę www Zakopiańska Karta Mieszkańca , która pozwoliła na
	2.2. Usprawnienie istniejących narzędzi oraz wdrożenie nowych narzędzi zapewniających większą efektywność w	

	pozyskiwaniu informacji od obywateli.	stworzenie dodatkowego kanału komunikacji z mieszkańcami.
3. Wzrost poziomu partycypacji społecznej.	3.1. Opracowanie standardów realizacji konsultacji społecznych.	Konsultacje społeczne prowadzone w zależności od potrzeb. W 2024 roku konsultacje społeczne prowadzone były w formie stacjonarnej oraz online.
	3.2. Opracowanie i wdrożenie modelu partycypacyjnego podejmowania decyzji oraz współrealizacji zadań w ramach wybranych zagadnień.	Cel dotychczas nie był realizowany.
4. Wsparcie rozwoju organizacji pozarządowych.	4.1. Uruchomienie inkubatora wspierającego rozwój organizacji pozarządowych.	Urząd Miasta Zakopane współpracuje z Towarzystwem Gimnastycznym Sokół oraz Inkubatorem Inicjatyw (podpisane porozumienie z Miastem). Co roku Burmistrz organizuje konkursy w obszarach: kultury, sportu, profilaktyki zdrowotnej, profilaktyki ekologicznej, spraw społecznych - działania na rzecz osób niepełnosprawnych.
	4.2. Opracowanie modelu delegowania zadań i obowiązków z myślą o realizacji wybranych przedsięwzięć przez organizacje pozarządowe w ramach polityk miejskich.	Zgodnie z Ustawą z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Urząd Miasta Zakopane opracowuje coroczny plan współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz raport z rocznego programu współpracy. W jego przygotowanie włączają się wszystkie Wydziały współpracujące z NGO. Raport jest prezentowany Radzie Miasta Zakopane. Rolę koordynatora pełni Wydział Kultury.
5. Prowadzenie transparentnej oraz zgodnej z regułami sztuki polityki planistycznej w mieście.	5.1. Weryfikacja merytoryczna zbioru istniejących dokumentów strategicznych.	W II połowie 2023 r. nastąpiła znacząca zmiana przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Sporządzanie opracowań planistycznych jest prowadzone w sposób transparentny - wynikający z przepisów, które zakładają udział społeczności, poprzez składanie wniosków i uwag. Głównym celem na najbliższy rok

		jest sporządzenie planu ogólnego gminy. Po zakończeniu procedury proponuje się przeprowadzenie kolejnej analizy oraz oceny aktualności planów miejscowych i sukcesywne przystępowanie do procedur ich zmian. Pozostałe dokumenty strategiczne są regularnie monitorowane, corocznie bądź raz na 3 lata, zgodnie z zapisami w danym dokumencie.
	5.2. Korekta istniejących dokumentów strategicznych oraz, w razie potrzeby, opracowywanie nowych.	Zadanie jest realizowane poprzez następujące działania: a) kontynuacja prac planistycznych nad nowymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (Zakopianka, Kościeliska), b) kontynuacja prac planistycznych nad zmianami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (m.in. Strążyska – Małe Żywczańskie, Bachledzki Wierch, Pod Regłami), c) zakończenie prac planistycznych nad uchwałą krajobrazową i przekazanie projektu do Biura Rady Miasta Zakopane, d) podjęto uchwałę w sprawie sporządzenia planu ogólnego gminy oraz zakończono etap zbierania wniosków do planu. e) zaktualizowano oraz podjęto uchwałę o przyjęciu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Zakopane na lata 2016-2030 f) kontynuacja prac nad opracowaniem Planu zrównoważonej mobilności miejskiej (ang. Sustainable Urban Mobility Plan – SUMP) dla Podhalańskiego Obszaru Funkcjonalnego w którego skład wchodzi m.in. miasto Zakopane wraz z całym Powiatem Tatrzańskim. g) przystąpiono do sporządzenia Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu
6. Rozwój przestrzeni publicznych	6.1. Zwiększenie dostępności budynków użyteczności publicznej z	W ramach bieżących inwestycji, obiekty użyteczności publicznej oraz drogi projektowane są w myśl zasady

	uwzględnieniem obszaru rewitalizacji.	uniwersalnego projektowania, tak aby infrastruktura zapewniła dostępność dla wszystkich użytkowników, różnych grup wiekowych o różnym stanie zdrowia. Uwzględniane są przede wszystkim potrzeby osób mających problem ze swobodnym przemieszczaniem się oraz z ograniczeniami ruchowymi.
	6.2. Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych w mieście z uwzględnieniem obszaru rewitalizacji.	
7. Rozwój infrastruktury społecznej oraz zwiększanie dostępu do infrastruktury społecznej.	7.1. Rozwój oferty kulturalnej, oświatowej i sportowej z uwzględnieniem obszaru rewitalizacji.	Urząd Miasta Zakopane organizuje szereg cyklicznych wydarzeń kulturalnych, oświatowych i sportowych poprzez Wydziały: Kultury, Zakopiańskie Centrum Kultury, Miejską Bibliotekę Publiczną oraz Miejską Galerię Sztuki. Imprezy te połączone są z elementami edukacji ekologiczno-zdrowotnej, ochrony środowiska przyrodniczego oraz bezpieczeństwa.
	7.2. Rozwój infrastruktury kulturalnej, oświatowej, sportowej z uwzględnieniem obszaru rewitalizacji.	Cel jest realizowany w trybie ciągłym. W roku sprawozdawczym oddano do użytku nowopowstały plac zabaw wraz z siłownią plenerową w parku im. Lecha Kaczyńskiego. Gmina co roku przygotowuje darmowe trasy biegowe dla narciarzy oraz górki śniegowe dla dzieci.
8. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa publicznego.	8.1. Edukacja i promocja zachowań zwiększających poziom bezpieczeństwa w mieście z uwzględnieniem obszaru rewitalizacji.	Cel realizowany jest poprzez spotkania z policją, udział uczniów i nauczycieli w szkoleniach, warsztatach w zakresie zagrożenia cyfrowego oraz poprzez udział młodzieży w ogólnopolskich projektach dotyczących bezpieczeństwa. Tematem spotkań było bezpieczeństwo na drodze, w internecie, w domu i w szkole. Ponadto przeprowadzono szereg pogadań dotyczących zdrowego odżywiania, higieny, BHP oraz uzależnień. Zorganizowano również spotkania z przedstawicielami Sądu, psychologami oraz rodzicami.
	8.2. Rozwój infrastruktury technicznej zwiększającej poziom bezpieczeństwa w mieście z uwzględnieniem obszaru rewitalizacji.	Zainstalowano monitoring w rejonie dworców PKS i PKP, na przystankach komunikacyjnych oraz na Gubałówce i w Kuźnicach.

9. Zwiększenie dbałości o walory kulturowe, krajobrazowe i estetyczne miasta.	9.1. Opracowanie i wdrożenie zasad i warunków sytuowania obiektów takich jak mała architektura, obiekty reklamowe i ogrodzenia, w przestrzeni miasta z uwzględnieniem obszaru rewitalizacji.	Po przeprowadzeniu pełnej procedury planistycznej, w grudniu 2024 r. wyłożono do konsultacji społecznych Uchwałę w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, na terenie Gminy Miasto Zakopane, tj. tzw. uchwała krajobrazowa lub reklamowa, obejmie cały obszar Gminy Miasto Zakopane w jej granicach administracyjnych.
	9.2. Opracowanie i wdrożenie standardów estetycznych wykorzystywanych jako wzorcowe przy realizacji zamówień publicznych Urzędu Miasta Zakopane ukierunkowanych na gospodarowanie przestrzenią publiczną.	Realizacja jest na etapie przygotowawczym, o którym mowa w pkt.9.1.
	9.3. Opracowanie i wdrożenie mechanizmu zwiększającego efektywność ochrony zabytków w mieście.	Realizowano założenia programowe, cele strategiczne, priorytety, kierunki działań oraz zadania gminnego programu opieki nad zabytkami. Na bieżąco dokonywane są interwencje w przypadkach podjęcia wiedzy o niszczeniu zabytków (czy to na skutek kontroli tut. organu, czy na skutek informacji pozyskanych od Straży Miejskiej, czy na skutek wiedzy uzyskanej z wykorzystaniem aktywności społecznej (monitorowanie wpisów na facebook-u, wykorzystywanie informacji pisemnych i ustnych), poprzez pouczenia ustne i pisemne oraz zawiadomienia do nadzoru i do prokuratury. Na bieżąco prowadzono wymianę informacji o obiektach i formach ochrony zabytków z innymi organami (współpraca w WUOZ w K-wie oraz Delegaturą w N. Targu).
	9.4. Opracowanie i wdrożenie mechanizmu zwiększającego skuteczność działań	Zadanie jest zrealizowane dla Parku Kulturowego Krupówki. Zadanie nie jest dotychczas realizowane dla Parku Kulturowego Kotliny Zakopiańskiej,

	ochronnych na terenie parków kulturowych.	choć działa na bieżąco Zespół PKKZ, Straż Miejska.
10. Zarządzanie miastem ukierunkowane na zrównoważony rozwój.	10.1. Opracowywanie i wdrażanie operacyjnych planów działania dla miejskiego i wiejskiego obszaru funkcjonalnego.	Nie zlecono żadnych opracowań operacyjnych planów działania dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego. Szersze uzasadnienie zamieszczono przy omawianiu celu 24.1.
	10.2. Współpraca z Tatrzańskim Parkiem Narodowym w zakresie ochrony i udostępniania zasobów przyrodniczych.	Współpraca odbywa się na poziomie poszczególnych Wydziałów Urzędu Miasta Zakopane i TPN-u. Organizowanie przez Urząd Miasta przy współpracy TPN wydarzeń o charakterze rodzinnym przez np. Ekopiknik, podczas których prowadzona jest edukacja, zarówno dzieci jak i dorosłych.
11. Zacieśnienie współpracy międzyinstytucjonalnej celem osiągnięcia efektu synergii w zarządzaniu miastem.	11.1. Zwiększanie koordynacji zamierzeń i działań Urzędu Miasta Zakopane i miejskich jednostek organizacyjnych.	Współpraca odbywa się na poziomie poszczególnych jednostek i Wydziałów Urzędu Miasta Zakopane.
	11.2. Zacieśnienie współpracy Urzędu Miasta Zakopane ze Starostwem Powiatowym w Zakopanem i innymi instytucjami publicznymi działającymi na terenie miasta oraz innymi samorządami.	System koordynacji działań Urzędu Miasta i Starostwa Powiatowego w Zakopanem oraz innych instytucji publicznych działających na terenie miasta zapewnia sprawny przepływ informacji.
12. Wzrost poziomu informatyzacji miasta.	12.1. Podniesienie poziomu informatyzacji Urzędu Miasta Zakopane i miejskich jednostek organizacyjnych.	W Urzędzie Miasta Zakopane funkcjonuje od 2018 roku program EZD PUW jest na bieżąco aktualizowany, we współpracy z NASK - Państwowym Instytutem Badawczym odpowiedzialnym za rozwój systemu EZD PUW wprowadzane są nowe funkcjonalności. Zintegrowano system EZD PUW z Profilem zaufanym. Dla wybranych spraw (informacja publiczna, współpraca z mediami, niektóre sprawy z zakresu działania Biura Planowania Przestrzennego) system EZD PUW jest systemem podstawowym. Obieg dokumentów w tych sprawach jest elektroniczny, zaś papierowe dokumenty

		składowane są w uruchomionym w tym celu Składzie chronologicznym. W Urzędzie Miasta Zakopane zainstalowano info-kiosk z dostępem do strony internetowej urzędu oraz BIP i platformy e-PUAP, który umożliwia załatwienie części spraw elektronicznie.
	12.2. Rozbudowa infrastruktury technicznej sprzyjającej informatyzacji miasta.	Zadanie realizowane w trybie ciągłym. W roku sprawozdawczym Gmina Miasto Zakopane otrzymała dofinansowanie Cyberbezpieczny Urząd Miasta Zakopane w ramach programu Cyberbezpieczny samorząd. Na potrzeby monitoringu miejskiego oraz funkcjonowania Straży Miejskiej w budynku na terenie Centrum Komunikacyjnego zamontowano sieć światłowodową.
13. Zarządzanie partycypacyjne.	13.1. Opracowanie i wdrożenie modelu zarządzania miastem z uwzględnieniem polityki informacyjno-konsultacyjnej.	Cel nie jest dotychczas realizowany.
	13.2. Opracowanie i wdrożenie modelu zarządzania miastem z uwzględnieniem partycypacyjnego trybu podejmowania decyzji.	Cel nie jest dotychczas realizowany.
14. Wdrożenie modelu zintegrowanego zarządzania miastem.	14.1. Modyfikacja struktury Urzędu Miasta Zakopane i dostosowanie jej kształtu do charakteru zadań realizowanych obecnie i w przyszłości.	W roku 2017 przeprowadzono analizę struktury organizacyjnej w Urzędzie Miasta Zakopane, zgodnie z którą Wydział Organizacyjny na bieżąco monitoruje i dokonuje zmian w strukturach urzędu.
	14.2. Wdrożenie metodyki zarządzania projektami do zarządzania miastem.	Zadanie realizowane jest w trybie ciągłym. W przypadku realizacji znaczących projektów, powoływane są zespoły zadaniowe. Pracownicy Urzędu Miasta biorą udział w szkoleniach organizowanych przez podmioty zewnętrzne.
15. Rozwój alternatywnych, wobec samochodu osobowego,	15.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej wykorzystywaniu roweru	Zrealizowano połączenie rowerowe Centrum Komunikacyjne – Kuźnice. W ramach modernizacji ulic Żeromskiego i

modeli poruszania się po mieście.	jako środka transportu oraz infrastruktury przyjaznej pieszym i osobom dotkniętym ograniczeniami związanymi z przemieszczaniem się.	Zwierzynieckiej powstały nowe ciągi pieszo rowerowe.
	15.2. Ograniczanie ruchu samochodowego w centrum miasta na rzecz komunikacji zbiorowej.	Realizowane są założenia następujących dokumentów strategicznych: - Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Zakopanego na lata 2017-2025 z kierunkiem do 2030 , - Studium Transportowe dla Zakopanego na lata 2017-2030, które stanowi dopełnienie Planu, o którym mowa powyżej. W celu ograniczenia ruchu samochodowego w centrum miasta na rzecz komunikacji zbiorowej przeprowadzono następujące inwestycje: - Budowa Centrum Komunikacyjnego wraz z parkingiem Park & Ride - Przebudowa placu w Kuźnicach - wdrożenie Inteligentnego Sytemu Transportowego - rozwój komunikacji miejskiej poprzez utworzenie nowych linii autobusowych
16. Wdrożenie kompleksowej polityki parkingowej.	16.1. Opracowanie koncepcji i udostępnienie parkingów zaporowych oraz systemu opłat za parkowanie.	W ramach zadania „Parkingi buforowe w Zakopanem” wykonano działania w zakresie pozyskania terenu pod stworzenie parkingów. Wykonano częściową modernizację budynku dawnej parowozowni, która będzie pełnić funkcję zajezdni autobusów miejskich. Ponadto w ramach dofinansowania pozyskanego z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych rozpoczną się prace na części w/w terenu.
	16.2. Opracowanie koncepcji i udostępnienie powierzchni parkingowych w centrum miasta.	Ukończono Budowę Centrum Komunikacyjnego wraz z parkingiem Park&Ride, a także wdrożono Inteligentny System Transportowy. Na ulicach wjazdowych do miasta ustawiono

		elektroniczne tablice informacyjne na temat zajętości parkingów zlokalizowanych w centrum.
17. Poprawa dostępności miasta.	17.1. Usprawnienie dostępu do miasta zintegrowaną siecią kolejową, autobusową i samochodową.	Podpisano porozumienie z Zarządem Dróg Wojewódzkich w sprawie realizacji budowy obwodnicy Zakopanego. ZDW wyłoniła wykonawcę na realizację wielowariantowej koncepcji budowy Północnej Obwodnicy Zakopanego. Wybudowano nowe trzy ronda na Sprykówce oraz na Ustupie, które mają za zadanie usprawnić wjazd do Zakopanego. Gmina podpisała umowę na wykonanie nowej drogi, która połączy rondo na Sprykówce i Centrum Komunikacyjne. PKP uruchomiło połączenie kolejowe na trasie Kraków - Zakopane.
	17.2. Stworzenie sprawnego układu komunikacyjnego miasta oraz systemu organizacji ruchu.	Urząd Miasta na bieżąco monitoruje efektywność przyjmowanych rozwiązań w zakresie układu komunikacyjnego i systemu organizacji ruchu.
18. Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej.	18.1. Edukowanie dzieci i dorosłych na temat środowiska naturalnego i potrzeby jego ochrony.	Edukowanie dzieci i dorosłych oraz promowanie postaw proekologicznych realizowano podczas wydarzeń miejskich tj.: Dzień dziecka, Ekopiknik, Snow Day. Prowadzono edukację mieszkańców w tematach selektywnej zbiórki odpadów, uchwały antysmogowej, zmiany systemu ogrzewania. Prowadzono również akcja sadzenia drzew oraz akcję „posprzątaj Małopolskę”, zorganizowano spotkanie Ekodoradców z mieszkańcami, strażakami z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej oraz nauczycielami z zakopiańskich szkół.
	18.2. Promowanie postaw proekologicznych w życiu codziennym.	
19. Poprawa jakości powietrza.	19.1. Realizacja programu wymiany źródeł ogrzewania na ekologiczne z uwzględnieniem obszaru rewitalizacji.	W ramach programu Czyste Powietrze złożono 31 wniosków na termomodernizację oraz wymianę źródeł ciepła.
20. Polityka odpowiedzialnego	20.1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury miejskiej, w tym sieci	W roku 2023 rozpoczęto rozbudowę oczyszczalni ścieków Łęgi w Zakopanem,

gospodarowania wodą, odpadami i ściekami.	kanalizacji miejskiej i sieci wodociągowej z uwzględnieniem obszaru rewitalizacji.	planowany termin zakończenia inwestycji: październik 2026.
	20.2. Rozwój zasięgu programu segregacji odpadów stałych.	Planowana jest modernizacja Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Projekt na modernizację i rozbudowę PSZOK nie otrzymał dofinansowania z NFOŚiGW. Gmina planuje złożyć wniosek w ramach Funduszy Europejskich dla Małopolski w 2025 roku.
21. Rozwój i promocja marki Zakopane.	21.1. Planowanie i promocja produktów turystycznych Zakopanego związanych z kulturą i naturą i sportem.	Zakopiańskie Centrum Kultury realizuje kampanie „Zakopane na lato”, „Zakopane na jesień” oraz wydaje miesięcznik - informator miejski Zakopane.pl, współprowadzi wraz z Urzędem Miasta Zakopane stronę www.zakopane.pl , www.festiwale.zakopane.pl , a także wydawnictwa okolicznościowe, tematyczne, czy jubileuszowe.
	21.2. Planowanie i promocja wydarzeń cyklicznych i jednorazowych związanych z kulturą, naturą i sportem.	Realizacja szeregu cyklicznych wydarzeń skierowanych do: dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów, osób niepełnosprawnych przez właściwe Wydziały Urzędu Miasta (Wydział Kultury i Komunikacji Społecznej, Wydział Ochrony Środowiska, Wydział Organizacyjny) oraz jednostki organizacyjne (Zakopiańskie Centrum Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna). Wydarzenia są planowane i realizowane w sposób skoordynowany oraz promowane za pośrednictwem lokalnych mediów, strony internetowej miasta, słupów ogłoszeniowych, informatora miejskiego.
22. Dywersyfikacja lokalnej gospodarki.	22.1. Opracowanie i promowanie modelu rozwoju turystyki w kierunku jej specjalizacji.	Cel nie jest realizowany.
	22.2. Stwarzanie sprzyjających warunków do rozwoju innych branż gospodarki.	Współpraca z Towarzystwem Gimnastycznym Sokół oraz Inkubatorem Inicjatyw.

23. Wsparcie dla producentów produktów regionalnych.	23.1. Wspieranie rozwoju przedsiębiorstw oferujących unikalne, lokalne produkty żywnościowe, z uwzględnieniem obszaru rewitalizacji.	Organizowanie wydarzeń promujących lokalne produkty żywnościowe (targi żywności przed Międzynarodowym Festiwalem Folkloru Ziem Górskich).
	23.2. Stwarzanie sprzyjających warunków do rozwoju rzemiosła i rękodzielnictwa, z uwzględnieniem obszaru rewitalizacji.	Promocja i wsparcie działalności zakopiańskich twórców poprzez prowadzenie Galerii w Centrum Kultury Rodzimej Czerwony Dwór oraz organizowanie wystaw prezentujących dorobek artystyczny twórców ludowych z rejonu Podhala. Organizacja cyklicznych warsztatów z rękodzielnictwa. Warsztaty podczas Międzynarodowego Festiwalu Folkloru Ziem Górskich.
24. Rozwój i ochrona tradycyjnej gospodarki zagrodowej.	24.1. Prowadzenie polityki planistycznej sprzyjającej rozwojowi tradycyjnej gospodarki zagrodowej.	W latach 2018 - 2024 zgodnie z prowadzonym przez Biuro Planowania Przestrzennego rejestrem, nie wpłynął żaden wniosek o dokonanie zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, umożliwiającej realizację zabudowy zagrodowej. Do sporządzanych miejscowych planów i ich zmian w okresie od 2007 do 2017r., złożono bardzo nieliczne wnioski w powyższym zakresie, co świadczy o tym, że zachodzące w ostatnich latach transformacje społeczno-gospodarcze spowodowały zanik w Zakopanem gospodarstw rolnych i znikome zapotrzebowanie, na takie zmiany w miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP). Mimo to w niektórych obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wprowadzono możliwość realizacji zabudowy zagrodowej.
	24.2. Wspieranie rozwoju gospodarstw bazujących na tradycyjnej gospodarce zagrodowej.	Zadania te realizowane są poprzez działalność Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), czy Ośrodków Doradztwa Rolniczego (ODR): agroturystyka dedykowana, wsparcie dywersyfikacji pozarolniczych form

		zarobkowania na obszarach wiejskich i w obszarach, gdzie gospodarka zagrodowa jest prowadzona na terenach miejskich.
--	--	--

Opis realizacji strategii rozwoju miasta Zakopane do dnia 31 grudnia 2024r.

Mocne strony i zrealizowane cele.

Największe postępy odnotowano w obszarach:

Transparentność i partycypacja.

- Aktywność Młodzieżowej Rady Miasta i Rady Seniorów,
- Regularne konsultacje społeczne (stacjonarne i online),
- Działania informacyjne (strona internetowa, Karta Mieszkańca, aplikacje),
- Realizacja uchwały krajobrazowej i system ochrony zabytków.

Zarządzanie przestrzenią

- Intensywne działania planistyczne: nowe MPZP, plan ogólny, uchwała krajobrazowa, rewitalizacja,
- Transparentność działań zgodnie z nowelizacją prawa z 2023 r.

Mobilność i infrastruktura transportowa

- Budowa Centrum Komunikacyjnego i wdrożenie systemu Park & Ride,
- Rozwój ITS, sieci rowerowej, pieszo-rowerowej,
- Obwodnice, ronda, nowa droga do Centrum Komunikacyjnego.

Edukacja i kultura

- Liczne wydarzenia miejskie o charakterze kulturalnym, ekologicznym, edukacyjnym,
- Nowe place zabaw, trasy biegowe, siłownie zewnętrzne,
- Wsparcie rękodzielnictwa i kultury lokalnej (Czerwony Dwór, Festiwal Folkloru).

Informatyzacja

- Rozwój EZD PUW, integracja z ePUAP,
- Sieć światłowodowa i kioski informacyjne,
- Projekt „Cyberbezpieczny samorząd”.

Cele częściowo zrealizowane / w trakcie.

- **Współpraca międzyinstytucjonalna** – działa, ale brak mierników efektu synergii,
- **Rozwój organizacji pozarządowych** – współpraca trwa, ale brak Inkubatora jako fizycznej instytucji,
- **Ochrona środowiska i gospodarka odpadami** – rozbudowa oczyszczalni trwa, PSZOK nie uzyskał dofinansowania,
- **Monitoring efektywności układów komunikacyjnych** – bez konkretnych wniosków wdrożeniowych,
- **Rewitalizacja i dostępność przestrzeni publicznych** – działania bieżące bez oceny skuteczności.

Cele niezrealizowane / opóźnione.

Zarządzanie partycypacyjne:

- Cel 13.1 i 13.2 **niezrealizowany** – brak wdrożonego modelu partycypacyjnego zarządzania miastem.

Dywersyfikacja gospodarki:

- Cel 22.1 **niezrealizowany** – brak opracowania modelu specjalizacji turystyki,
- Cel 10.1 – brak operacyjnych planów działania dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego.

Gospodarka zagrodowa:

- Niskie zapotrzebowanie na zabudowę zagrodową → cel uznany za **nieadekwatny do warunków lokalnych**.

Skuteczność realizacji strategii:

- **Wysoka** w zakresie komunikacji z mieszkańcami, infrastruktury, mobilności, edukacji i kultury.
- **Średnia** w zakresie integracji działań, organizacji pozarządowych, rewitalizacji.
- **Niska** w obszarach: zarządzanie partycypacyjne, specjalizacja turystyki, gospodarka zagrodowa.

Rekomendacje na 2025–2026 r.:

- **Uzupełnić luki partycypacyjne** – wdrożyć model zarządzania z udziałem mieszkańców.
- **Zoptymalizować działania gospodarcze** – opracować plan specjalizacji turystyki (turystyka prozdrowotna, naukowa, off-season).
- **Zamknąć kluczowe procesy infrastrukturalne** – PSZOK, oczyszczalnia, obwodnice.
- **Zaktualizować cele nieadekwatne (np. gospodarka zagrodowa)** i nadać im nowoczesne formy (np. ekoagroturystyka).

Na podstawie raportu z realizacji celów **Strategii Rozwoju Miasta Zakopane na lata 2017-2026** dokonano oceny postępów w realizacji strategii.

Wnioski:

1. **12 celów** zostało w pełni zrealizowanych. Dotyczy to m.in. rozwoju infrastruktury komunikacyjnej, transparentności działań, ochrony zabytków i informatyzacji.
2. **8 celów** zrealizowano częściowo lub są one w trakcie realizacji. Dotyczą m.in. rozwoju organizacji pozarządowych, ochrony środowiska, współpracy instytucjonalnej.
3. **4 cele** nie zostały zrealizowane lub są opóźnione. Dotyczy to głównie braku wdrożenia partycypacyjnego modelu zarządzania oraz braku planu specjalizacji turystyki.

Wydział Strategii i Rozwoju – Referat Strategii i Funduszy Zewnętrznych

W ramach rozliczeń umów dotacyjnych zawartych w latach 2018-2023 r. w 2024 roku do Gminy Miasto Zakopane wpłynęło ponad **46,7 mln zł**. Dodatkowo dzięki wnioskowi o dofinansowanie złożonym przez Referat Strategii i Funduszy Zewnętrznych Wydziału Strategii i Rozwoju w 2024 r. Gmina Miasto Zakopane pozyskała następujące środki finansowe:

- W ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Aktywny Maluch 2022-2029” – dofinansowanie budowy żłobka:

- 5 660 755,20 zł z (KPO na wydatki na tworzenie miejsc)
- 2 407 680,00 zł z (FERS na funkcjonowanie miejsc opieki)
- W ramach zadania „Rozwój zeroemisyjnego transportu publicznego w Zakopanem poprzez zakup taboru elektrycznego wraz z rozbudową infrastruktury ładowania” – dodatkowa refundacja na zakup ładowarek elektrycznych:
 - 1 272 879,00 zł (NFOŚiGW/KPO)
- W ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – dofinansowanie na realizację inwestycji realizowanej przez Beneficjenta dotacji (udzielenie dotacji) „Przebudowa drogi gminnej 420222K w km od 0+350,75 do km 1+158,60 w miejscowości Zakopane”:
 - 2 035 221,00 zł (RFRD)
- W ramach Funduszy Europejskich dla Małopolski 2021-2027. „Podhalański Inkubator Edukacyjny (edukacja włączająca) – Miasto Zakopane” – ZIT. (dotyczy realizacji projektu w SP 1):
 - 416 845,92 zł (FEMP)
- W ramach Funduszy Europejskich dla Małopolski 2021-2027. „Organizacja wsparcia opiekuńczego seniorów” – ZIT. (dotyczy realizacji projektu w budynku CWR na ul. Kościelnej „Nasz Dom” – realizacja – Stowarzyszenie Honestus):
 - 4 809 223,10 zł (FEMP)

Środki z tych dotacji będą sukcesywnie rozliczane i pozyskiwane w ramach refundacji poniesionych wydatków inwestycyjnych w latach 2025-2027.

Łączna suma dotacji pozyskanych i przyznanych w 2024 roku wynosi 63 310 889,28 złotych.

Wydział Strategii i Rozwoju						
Zestawienie dotacji ze źródeł zewnętrznych otrzymanych pomiędzy 01.01.2024 a 31.12.2024 r.						
LP	data zawarcia umowy o dofinansowanie/ przyznania dofinansowania	tytuł projektu	źródła finansowania	wysokość otrzymanej dotacji		uwagi
Dotacje w 2024 r. z umów zawartych w roku 2018						
1	30.04.2018	Budowa zintegrowanego centrum komunikacji kolejowej i autobusowej w Zakopanem	RPO WM - Poddziałanie 4.5.2 Niskoemisyjny transport miejski	łącznie	17 246 060,72 zł	Zadanie i rozliczenie prowadzi Wydział Strategii i Rozwoju
				w tym w roku 2024	8 165 997,33 zł	
2	20.09.2018	Usprawnienie transportu między Dworcem PKP a Kuźnicami w Zakopanem wraz ze stworzeniem zintegrowanego centrum przesiadkowego	RPO WM Poddziałanie 4.5.2 Niskoemisyjny transport miejski – spr	łącznie	9 819 257,12 zł	Zadanie i rozliczenie prowadzi Wydział Strategii i Rozwoju
				w tym w roku 2024	984 550,65 zł	

		przy Dolnej Stacji Kolejki Liniowej na Kasprowy Wierch				
3	14.06.2018	Przebudowa budynków dworca PKP wraz z budową parkingu w celu dostosowania do nowych funkcji związanych z obsługą ruchu pasażerskiego	RPO WM Poddziałanie 7.2.4 Infrastruktura dla obsługi podróżnych - spr	łącznie	9 707 523,58 zł	Zadanie i rozliczenie prowadzi Wydział Strategii i Rozwoju
				w tym w roku 2024	1 260 262,49 zł	
Dotacje w 2024 r. z umów zawartych w roku 2021						
1	Promesa wstępna z dnia 17.11.2021 r.	Centrum Wsparcia Rodzin w Chorobie NASZ DOM przy ul. Kościelnej 7	Rządowy Program Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	łącznie	4 999 997,50zł	Zadanie i rozliczenie prowadzi Wydział Strategii i Rozwoju
				w tym w roku 2024	2 499 998,75 zł	
Dotacje w 2024 r. z umów zawartych w roku 2022						
1	Promesa wstępna z dnia 15.06.2022 r.	Budowa oczyszczalni ścieków Łęgi w Zakopanem-etap I	Rządowy Program Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	łącznie	23 750 000,00 zł	Zadanie i rozliczenie prowadzi Wydział Strategii i Rozwoju we współpracy z spółką SEWIK
				w tym w roku 2024	11 875 000,00 zł	
2	Promesa wstępna z dnia 15.06.2022r.	Modernizacja infrastruktury drogowej w Zakopanem na cele przygotowań do Igrzysk Europejskich w 2023 roku	Rządowy Program Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	łącznie	24 000 000,00 zł	Zadanie i rozliczenie prowadzi Wydział Strategii i Rozwoju
				w tym w roku 2024	12 000 000,00 zł	
3	01.12.2022r.	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Kamieniec 25 w Zakopanem	Fundusz Dopłat	łącznie	7 346 228,63 zł	Zadanie prowadzi Wydział Oświaty i Spraw Społecznych, rozliczenie prowadzi Wydział Strategii i Rozwoju
				łącznie w roku 2024	560 104,06 zł	

4	31.08.2022	Rewaloryzacja miejskich terenów zielonych w Zakopanem (Rówień Krupowa Górna) oraz stadionu sportowego przy ul. Orkana	RPO WM Poddziałanie 11.1.2 Rewitalizacja miast średnich i małych	łącznie w roku 2024	5 113 916,43 zł	Zadanie i rozliczenie prowadzi Wydział Strategii i Rozwoju/ Wydział Drogownictwa i Transportu
Dotacje w 2024 r. z umów zawartych w roku 2023						
1	04.10.2023 r.	Zagospodarowanie terenu zabytkowego Parku im. Lecha Kaczyńskiego w Zakopanem	Rządowy Program Odbudowy Zabytków	łącznie w roku 2024	911 400,00 zł	Zadanie i rozliczenie prowadzi Wydział Strategii i Rozwoju
Dotacje w 2024 r. z umów zawartych w roku 2024						
1	30.09.2024 r.	Modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych „Cyrhla” oraz „Homolacka” w miejscowości Zakopane	środki budżetu Województwa Małopolskiego związane z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych	łącznie w roku 2024	100 000,00 zł	Zadanie i rozliczenie prowadzi Wydział Strategii i Rozwoju
2	28.02.2024 r.	Remont drogi gminnej 420265K (ul. Antałówka Boczna) w km od 0 + 000,00 do km 0 + 217,24 w miejscowości Zakopane, Gmina Miasto Zakopane	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	łącznie w roku 2024	140 635,00 zł	Zadanie prowadzi Wydział Drogownictwa i Transportu, a rozliczenie prowadzi Wydział Strategii i Rozwoju
3	28.02.2024 r.	Remont drogi gminnej 420241K (ul. Toporowa Cyrhla) w km od 0+348,00 do km 0+743,00, w miejscowości Zakopane, Gmina Miasto Zakopane	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	łącznie w roku 2024	343 819,00 zł	Zadanie i rozliczenie prowadzi Wydział Strategii i Rozwoju
4	12.12.2024 r.	Budowa stadionu sportowego przy ul. Orkana – etap 2024	Program Wsparcia Inwestycji Sportowych	łącznie w roku 2024	2 610 300,00 zł	Zadanie i rozliczenie prowadzi Wydział Strategii i Rozwoju

5	26.11.2024 r.	Remont drogi Gminnej 420206SK – (ul. Orkana) w km od 00+208 do km 00+120 w miejscowości Zakopane, Gmina Miasto Zakopane	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	łącznie w roku 2024	116 283,00 zł	Zadanie i rozliczenie prowadzi Wydział Strategii i Rozwoju
6	24.07.2024 r.	Cyberbezpieczny Samorząd	Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027	łącznie w roku 2024	86 727,84 zł 26 018,35 zł	Zadanie prowadzi Referat Informatyki
SUMA DOTACJI POZYSKANYCH W 2024 ROKU					46 708 285,06 zł	

Zamówienia publiczne.

Biuro Zamówień Publicznych Urzędu Miasta Zakopane (BZP) w oparciu o wnioski komórek organizacyjnych Urzędu przeprowadziło w 2024 r. łącznie **89** postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

W oparciu o przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych BZP przeprowadziło **60** postępowań, w ramach których zawarto **44** umowy na łączną kwotę **104 715 344,14 zł brutto**.

W oparciu o regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej poniżej kwoty 130 000 zł BZP przeprowadzono **29** postępowań w ramach których zawarto **21** umów na łączną kwotę: **1 800 772,45 zł brutto**.

Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego	
Tryb	Ilość zawartych umów
Przetarg nieograniczony art. 132 ustawy PZP	5
Zamówienie z wolnej ręki	11
Tryb podstawowy bez negocjacji (art. 275 pkt 1 ustawy PZP)	1
Tryb podstawowy z możliwością negocjacji (art. 275 pkt 2 ustawy PZP)	27
łącznie postępowania ustawowe:	44
w tym z dofinansowaniem ze środków UE	0
oraz z dofinansowaniem ze środków wojewódzkich	1
oraz dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych	2
oraz dofinansowane ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego - Rzeźba w przestrzeni publicznej dla Niepodległej	1
łącznie postępowania regulaminowe:	21

Zestawienie według typów zamówień.

Roboty budowlane	Usługi
------------------	--------

20 postępowań Kwota łączna: 48 094 289,43 zł brutto	24 postępowania Kwota łączna: 56 621 054,71 zł brutto
--	--

Główne inwestycje w roku 2024.

	Nazwa zadania	Wykonawcy	Cena brutto umowy
1.	Zagospodarowanie terenu Parku im. Lecha Kaczyńskiego w Zakopanem	BS OGRODY Bartłomiej Stanisławczyk Laskowa 510 34-602 Laskowa	964 029,65 zł
2.	Budowa nowej drogi pomiędzy ulicami Chyców Potok a Szymony Boczna w Zakopanem	Podhalańskie Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe S.A. ul. Szaflarska 102 34-400 Nowy Targ	4 398 255,75 zł
3.	Modernizacja drogi ul. Ciągłówka w Zakopanem	Bartłomiej Majerczyk SOLID-BRUK ul. Kościuszki 5 34-530 Bukowina Tatrzańska	638 157,46 zł
4.	Modernizacja ul. Króle – ul. Zwijacze w Zakopanem	Bartłomiej Majerczyk SOLID-BRUK Ul. Kościuszki 5 34-530 Bukowina Tatrzańska	1 479 366,00 zł
5.	Budowa węzła gospodarki biogazowo-osadowej w ramach realizacji II etapu zadania „Rozbudowa oczyszczalni ścieków Łęgi w Zakopanem”	Inżynieria Rzeszów S.A. ul. Podkarpacka 59a 35-082 Rzeszów	28 013 250,00 zł
6.	Rewitalizacja budynku przy ul. Spyrkówka 6 na cele stworzenia zaplecza obsługowego parkingu i centrum przesiadkowego na Spyrkówce w Zakopanem	Firma Budowlano-Usługowa ECO-STAN Stanisław Kułach ul. Jana Pawła II 148 34-425 Białe Dunajce	2 188 757,00 zł
7.	Opracowanie dokumentu pn. „Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Zakopane”	FPP Enviro Sp. z o.o. ul. Nowogrodzka 68 02-014 Warszawa	138 867,00 zł
8.	Remont drogi rolnej Cyrhla i drogi Homolacka w Zakopanem	Bartłomiej Majerczyk SOLID-BRUK ul. Kościuszki 55 34-530 Bukowina Tatrzańska	451 902,00 zł
9.	Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej obejmującej budowę przedszkola i żłobka przy ul. Sabały 9 w Zakopanem	SILESIA ARCHITEKCI mgr inż. arch. Radomir Borodziuk ul. Rolna 43c 40-555 Katowice	218 936,31 zł

10.	Wykonanie konserwacji 3 rzeźb Henryka Burzca: „Syn nieba”, „Rakieta” oraz „Kosmonautka” wraz z przeniesieniem i posadowieniem w nowej lokalizacji na Dolnej Równi Krupowej	ODNOWA – Konserwacja Zabytków Agata Nowakowska-Wolak ul. Antałówka 35 34-500 Zakopane	283 500,00 zł
11.	Utworzenie i prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) na terenie Gminy Miasto Zakopane	„TESKO” Tatrzańska Komunalna Grupa Kapitałowa Sp. z o.o. ul. Szymony 17a 34-500 Zakopane	1 531 853,91 zł
12.	Sporządzenie dokumentacji projektowo-kosztorysowej w ramach zadania: „Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 3” w Zakopanem	ARP Manecki Architekci sp. z o.o. ul. Wielopole 18B 31-072 Kraków	184 500,00 zł
13.	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 7 w Zakopanem	Konsorcjum firm: MALKOW Sp. z o.o. ul. Droga na Antałówkę 14 34-500 Zakopane – Lider I Zbigniew Strączek STRONG-BUD ul. Szlak Papieski 62 34-521 Ząb – Partner	9 557 100,00 zł
14.	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 1 w Zakopanem	Przedsiębiorstwo Budowlane Sikora Wojciech Sikora Os. Niwa 103a 34-400 Nowy Targ	6 845 700,00 zł

Rozdział V. Edukacja publiczna

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców w zakresie edukacji, ochrony zdrowia i pomocy społecznej jest jednym z podstawowych zadań własnych gminy. Stosownie do przepisów wynikających z ustawy Prawo Oświatowe oraz ustawy Karta Nauczyciela do zadań organu prowadzącego szkołę lub przedszkole należy w szczególności zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych. Z kolei głównym działaniem gminy w zakresie zdrowia i spraw społecznych jest współpraca z instytucjami i organizacjami, w celu promocji i propagowania akcji profilaktycznych. W ramach tych działań organizowane są otwarte konkursy ofert, w których mogą uczestniczyć wszystkie instytucje i podmioty spełniające określone kryteria i wykazujące chęć ich realizacji.

Opieka nad dziećmi do lat trzech

Od 2012 r. na terenie Gminy Miasta Zakopane funkcjonuje niepubliczny żłobek „Kubuś Puchaty” sprawujący opiekę nad dziećmi do 3 lat. W roku 2024 ze żłobka korzystało miesięcznie przeciętnie 31 dzieci w wieku od 20 tygodnia życia do 3 lat będących mieszkańcami Zakopanego oraz średnio 10 dzieci spoza gminy. W 2024 r. dotacja z budżetu gminy dla placówki wyniosła łącznie **114.000,00 zł**. Od października 2024 roku do wykazu dziennych opiekunów zostało wpisanych pięciu dziennych opiekunów z czego trzech świadczy opiekę nad dziećmi do lat 3 opiekując się łącznie średnio 17 dziećmi.

Wychowanie przedszkolne.

W Gminie Miasto Zakopane opieka przedszkolna nad dziećmi sprawowana jest w:

- 3 przedszkolach publicznych,
- 4 oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych,
- 5 przedszkolach niepublicznych.

W 2024 roku Gmina Miasto Zakopane przekazała łącznie dla przedszkoli niepublicznych dotację w wysokości **7 828 008,76 zł**.

Placówki oświatowe gminy miasta zakopane - szkoły podstawowe i przedszkola.

Gmina Miasto Zakopane jest organem prowadzącym dla 7 szkół podstawowych i 3 przedszkoli:

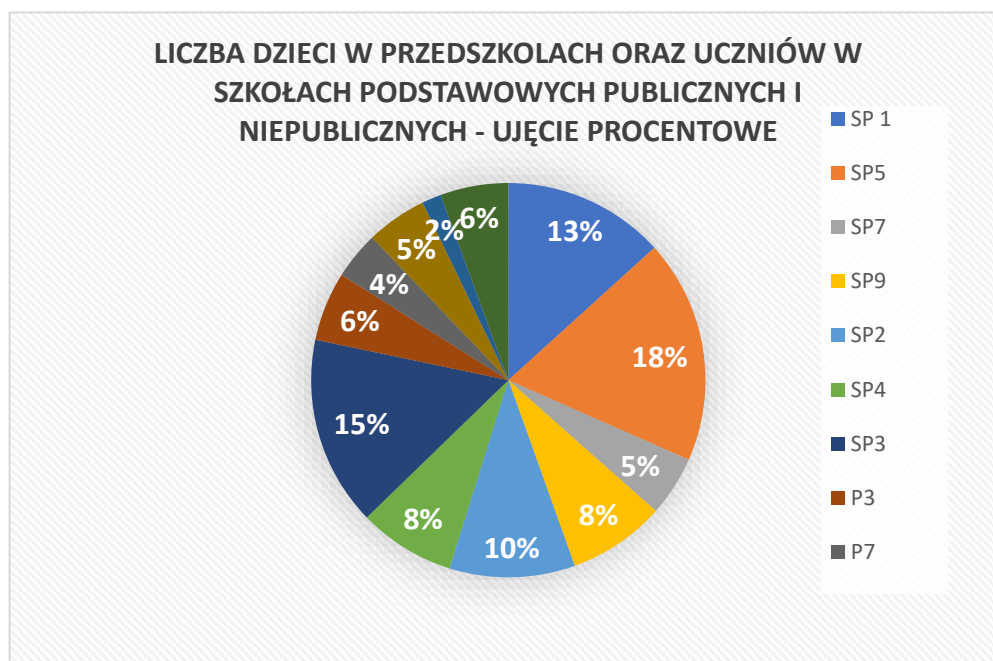
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Heleny Marusarzówny; ul. Orkana 6, Dyrektor szkoły – **Piotr Kopeć**
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Bronisława Czecha; ul. Skibówki 2d, Dyrektor szkoły – **Irena Gach/Adrianna Gruszka**
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Gen. Mariusza Zaruskiego ul. Karłowicza 6, Dyrektor szkoły – **Aleksandra Łakomik/p.o. dyrektora Marlena Kałużniak**
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, ul. Janosówka 15b, Dyrektor szkoły – **Halina Para**
- Szkoła Podstawowa nr 5 im. Janusza Korczaka, ul. Chramcówki 27, Dyrektor Szkoły – **Mirostaw Spera**

- Szkoła Podstawowa nr 7 im. Kornela Makuszyńskiego, ul. Cyrhla 57, Dyrektor Szkoły – **Ewa Franusik-Schastok**
- Szkoła Podstawowa nr 9 im. Jana Kasprowicza, ul. Harenda 21, Dyrektor Szkoły – **p.o. dyrektora Piotr Kyc**
- Przedszkole nr 3 im. Karola Szymanowskiego; ul. Kasprusie 35a, p.o. Dyrektor przedszkola – **Anna Maślanka**
- Przedszkole nr 7 im. Kazimierza Przerwy-Tetmajera; ul. Nowotarska 32a, Dyrektor przedszkola – **Anna Żugaj/ p.o. dyrektora Grażyna Gąsienica**
- Przedszkole nr 9 im. Kornela Makuszyńskiego; ul. Sabały 10, Dyrektor przedszkola – **Maria Pająk**

W związku z zakończeniem kadencji dyrektorów następujących placówek: Przedszkola nr 9, Szkoły Podstawowej nr 2, Szkoły Podstawowej nr 3, Szkoły Podstawowej nr 5, Szkoły Podstawowej nr 7 i Szkoły Podstawowej nr 9 zostały przeprowadzone postępowania konkursowe. Z dniem 1 lipca 2024 r. dyrektorem Szkoły Podstawowej nr 2 została p. Adrianna Gruszka, zaś od 1 września 2024 r. funkcję dyrektora zaczęli pełnić: p. Maria Pająk (Przedszkole nr 9), p. Mirosław Spera (Szkoła Podstawowa nr 5) oraz p. Ewa Franusik-Schastok (Szkoła Podstawowa nr 7). W związku z brakiem zgłoszonych kandydatów w postępowaniach konkursowych z dniem 29 sierpnia 2024r. pełnienie obowiązków dyrektora Szkoły Podstawowej nr 3 powierzono p. Marlenie Kałużniak, a z dniem 01.09.2024 r. funkcja p.o. dyrektora Szkoły Podstawowej nr 9 została powierzona p. Piotrowi Kycowi.

W 2024 Gmina Miasto Zakopane była organem dotującym dla Społecznej Szkoły Podstawowej im. J. Conrada Społecznego Towarzystwa Oświatowego, ul. Kasprusie 35a. Dotacja udzielona w roku 2024 wyniosła **669 953,88 zł**.

Gmina Miasto Zakopane była również organem dotującym dla Publicznej Katolickiej Szkoły Podstawowej im. św. Jana Pawła II w Zakopanem, ul. Kościeliska 47 A. Udzielona w roku 2024 dotacja wraz z subwencją oświatową wyniosła **3 186 423,54 zł**.

Źródło: Dane potwierdzone w raportach subwencyjnych SIO na dzień 30.09.2024

W roku 2024 w zakopiańskich szkołach i przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miasto Zakopane w stosunku do roku 2023 odnotowano wzrost liczby uczniów z niepełnosprawnościami – 68 orzeczeń.

W roku 2024 do zakopiańskich szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miasto Zakopane (wg stanu na 30.09.2024 r.) uczęszczało 134 dzieci i uczniów z Ukrainy. Największą liczbę podopiecznych z tego państwa przyjęła Szkoła Podstawowa nr 5 (33 uczniów) oraz Szkoła Podstawowa nr 2 (25 uczniów).

Stypendium Burmistrza Miasta Zakopane.

W roku szkolnym 2023/2024 stypendium w wysokości **200,00 zł** miesięcznie przyznano **17** uczniom szkół podstawowych. Uroczysta Gala, podczas której Stypendyści otrzymali pamiątkowe dyplomy, a rodzice listy gratulacyjne odbyła się 01.10.2024 r. w sali obrad Urzędu Miasta Zakopanego.

Stypendia szkolne o charakterze socjalnym i zasiłki szkolne.

W roku 2024 wydano łącznie **48** decyzji przyznających stypendia szkolne uczniom obywatelstwa polskiego na kwotę **39 020,00 zł** z czego **31 216,00 zł** pochodziło z dotacji celowej, a **7 804,00 zł** stanowiły środki własne gminy.

Jednocześnie ze środków pochodzących z Funduszu Pomocy przyznano **24** stypendia szkolne uczniom z Ukrainy. Dotacja na ten cel wyniosła **18 740,36 zł**. W 2024 przyznano również zasiłek szkolny w wysokości **620,00 zł**.

Dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych.

Zgodnie z zapisami ustawy Prawo Oświatowe pracodawcy przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianego pracownika jeżeli młodociany pracownik ukończył naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy i zdał egzamin, zgodnie z przepisami. Dofinansowanie przyznaje burmistrz właściwy ze względu na miejsce zamieszkania młodocianego pracownika. W roku 2024 wydano **20 decyzji** przyznając 18 pracodawcom zwrot kosztów kształcenia pracowników młodocianych na łączną kwotę **129 089,74 zł**. Środki te zostały przeznaczone na przygotowanie zawodowe 17 młodocianych pracowników.

Dotacja podręcznikowa.

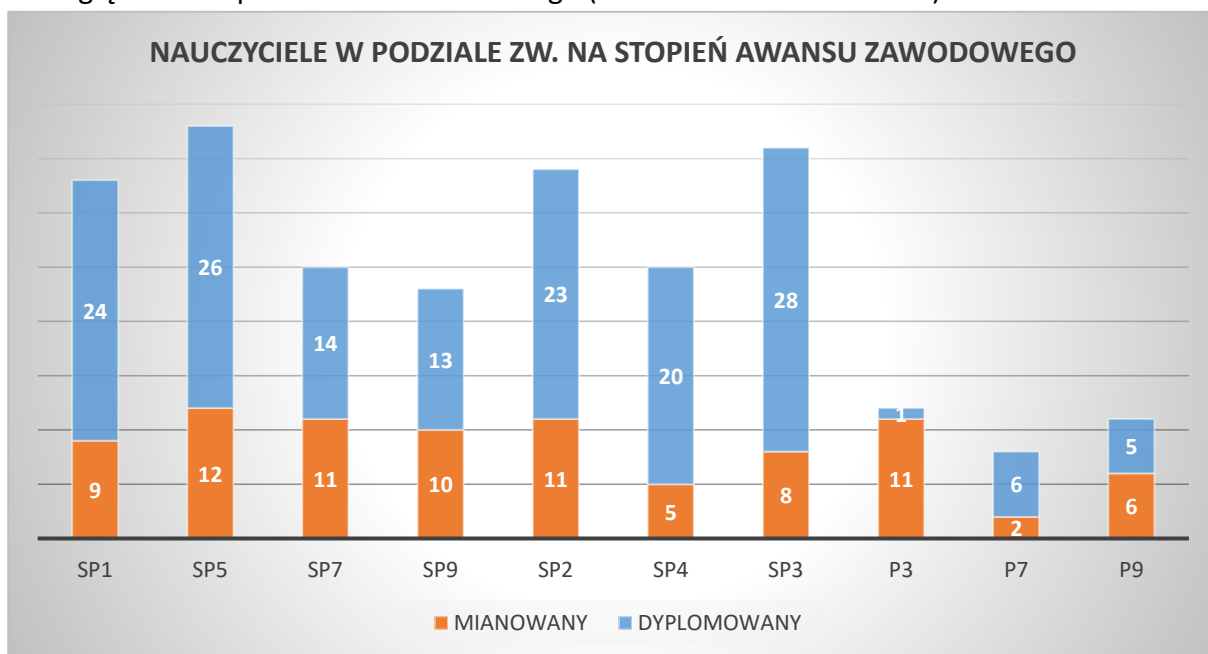
W roku 2024 kwota wykorzystanej dotacji celowej przeznaczona na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych oraz ćwiczeniowych dla uczniów szkół publicznych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miasto Zakopane oraz Publicznej Katolickiej Szkoły Podstawowej i Społecznej Szkoły Podstawowej STO w Zakopanem w roku 2024 wyniosła **260 616,80 zł** i została przeznaczona dla 2009 uczniów oraz 17 uczniów z orzeczeniami o niepełnosprawności.

Dowóz dzieci i uczniów do szkół i placówek.

Burmistrz Miasta Zakopane zapewnia bezpłatny dowóz i opiekę uczniom niepełnosprawnym zgodnie z ustawowymi zapisami - z miejsca zamieszkania do szkoły i z powrotem w różnorodny sposób. W roku 2024 na dowóz dzieci do szkół i placówek wydano łącznie **480 595,80 zł**.

Dobrze wykształcona kadra pedagogiczna.

W szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Miasto Zakopane pracowało 307 nauczycieli. Gmina może pochwalić się bardzo dobrze wykształcaną kadrą pedagogiczną. Poniższy wykres przedstawia nauczycieli szkół podstawowych i przedszkoli w podziale ze względu na stopień awansu zawodowego (dane na dzień 30.09.2024).

Źródło: Dane potwierdzone w raportach subwencyjnych SIO na dzień 30.09.2024

Gmina Miasto Zakopane przeprowadziła postępowania kwalifikacyjne na stopień nauczyciela mianowanego. W czasie letniej sesji w roku szkolnym 2023/2024 stopień nauczyciela mianowanego otrzymało 4 nauczycieli z zakopiańskich szkół i przedszkoli.

PROJEKTY, PROGRAMY, WYDARZENIA.

Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym „wyprawka szkolna 2024”.

W roku 2024 r. z Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych tzw. wyprawka szkolna dla uczniów niepełnosprawnych szkół ponadpodstawowych skorzystało **11 uczniów** z zakopiańskich szkół ponadpodstawowych.

Łączna kwota dotacji wyniosła **3 645,35 zł.**

Program aktywna tablica.

Program Aktywna Tablica 2020-2024 miał na celu rozwój szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych. Dofinansowanie umożliwiło wyposażenie szkoły w nowoczesne technologie i pomoce edukacyjne niezbędne do rozwoju kompetencji TIK w szkołach oraz przygotowujące uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym. W roku 2024 do programu zgłosiły się zakopiańskie szkoły, które w poprzedniej edycji 2017-2019 nie otrzymały wsparcia finansowego czyli: Szkoła

Podstawowa nr 5 im. J. Korczaka w Zakopanem oraz Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. H. Marusarzówny w Zakopanem.

Finalnie dofinansowanie zostało przyznane dla Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. H. Marusarzówny w Zakopanem.

Z otrzymanego dofinansowania zakupione zostało wyposażenie na łączną kwotę **32 927,27 zł**.

Dzień dziecka.

W dniu 01.06.2024 r. na Dolnej Równi Krupowej zorganizowane zostały obchody Zakopiańskiego Dnia Dziecka. Wśród wielu atrakcji odwiedzającym wydarzenie umilały czas występy dzieci z zakopiańskich szkół i przedszkoli.

Ekopiknik.

W dniu 07.09.2024 r. na Górnej Równi Krupowej odbył się ekopiknik. Od godziny 11:00 do 14:00 odbywały się liczne atrakcje, warsztaty i akcje edukacyjne, które nie tylko dostarczyły rozrywki, ale i uczyły, jak ważne jest dbanie o naszą planetę. Nauczyciele wychowania fizycznego z zakopiańskich szkół zorganizowali dla dzieci różne aktywności sportowe, w tym tor przeszkód. Dla najbardziej aktywnych i wytrwałych dzieci czekały nagrody.

Zakopiańskie mikołajki.

W dniu 06.12.2024 r. na Placu Niepodległości zostały zorganizowane Zakopiańskie Mikołajki. Podczas których zorganizowano kiermasz ozdób świątecznych. Wszystkie szkoły miały swoje stoiska, na których sprzedawały dekoracje świąteczne wykonane ręcznie przez uczniów naszych szkół.

Rozdział VI. Promocja i ochrona zdrowia.

Urząd Miasta Zakopane w roku 2024, podobnie jak w latach poprzednich, dofinansował zadania z zakresu ochrony i promocji zdrowia oraz zakresu pomocy społecznej, organizując otwarte konkursy ofert.

W zakresie Ochrony i Promocji Zdrowia dofinansowano następujące zadania:

- Opieki długoterminowej oraz paliatywno-hospicyjnej nad pacjentem przewlekle i nieuleczalnie chorym w domu i przychodni, wypożyczanie sprzętu medyczno-rehabilitacyjnego dla osób chorych objętych pomocą paliatywną, różne formy wspierania rodzin w trakcie choroby i osierocenia w tym edukacja zdrowotna i opiekuńcza członków rodziny oraz udzielanie porad z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej w domu pomocy społecznej, w siedzibie poradni oraz w środowisku domowym na kwotę **460 000,00 zł**. Zadanie zostało zrealizowane przez **Podhalańskie Stowarzyszenie Przyjaciół Chorych Hospicjum Jezusa Miłosiernego w Zakopanem**.
- Program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka płuc mieszkańców Gminy Miasto Zakopane (zameldowanych na pobyt stały lub czasowy od co najmniej jednego roku na terenie Gminy Miasto Zakopane) – realizowany przez **Szpital Specjalistyczny Chorób Płuc „Odrodzenie” im. Klary Jelskiej w Zakopanem** na kwotę **49 575,00 zł**.

Rozdział VII. Pomoc społeczna.

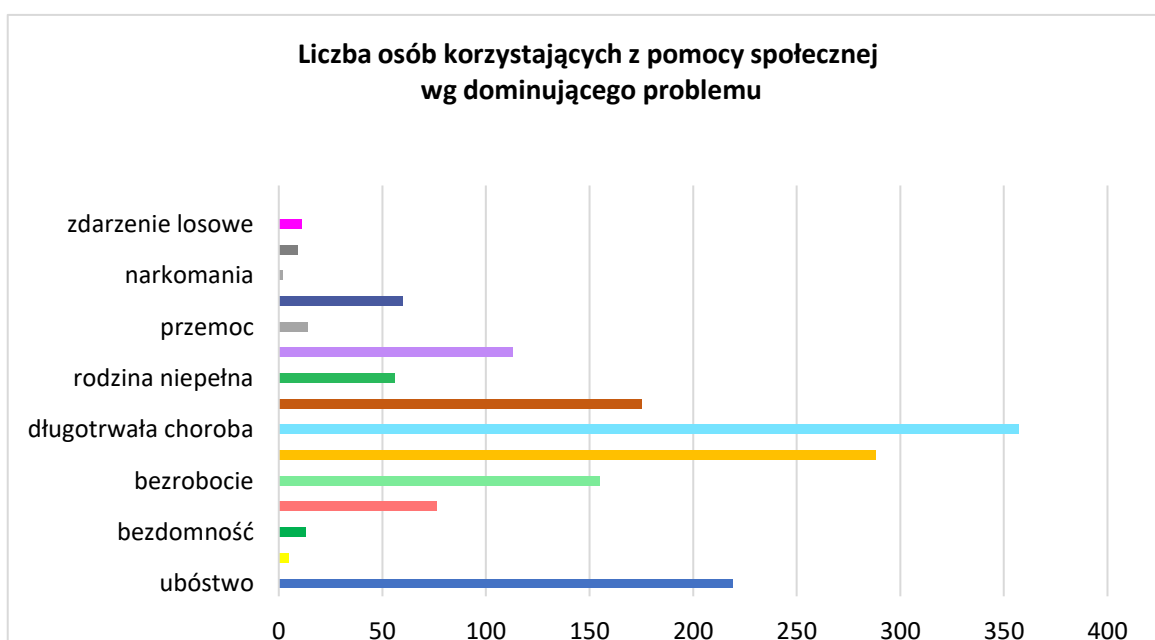
Zadania realizowane przez MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ w Zakopanem.

W roku 2024 pomocą społeczną objętych było:

- Pomocą niezależnie od rodzaju i formy świadczeń - **501** osób
- Pomocą materialną - **238** osób
- Świadczeniem niepieniężnym - **296** osób
- Pracą socjalną ogółem - **409** rodzin

Wśród przyczyn uzasadniających przyznanie świadczeń z pomocy społecznej należy wymienić następujące okoliczności:

- ubóstwo - **139** środowisk (łączna liczba osób – 219),
- sieroctwo - **2** środowiska (łączna liczba osób – 5),
- bezdomność - **13** środowisk (łączna liczba osób – 13),
- ochrona macierzyństwa - **14** środowisk (łączna liczba osób – 76),
- bezrobocie - **64** środowiska (łączna liczba osób – 155),
- niepełnosprawność – **168** środowisk (łączna liczba osób – 288),
- długotrwała choroba - **236** środowisk (łączna liczba osób – 357),
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - **40** środowisk (łączna liczba osób wynosiła – 175),
- rodzina niepełna - **18** środowisk (łączna liczba osób – 56),
- wielodzietność - **19** środowisk (łączna liczba osób- 14),
- przemoc w rodzinie - **3** środowiska (łączna liczba osób – 5),
- alkoholizm - **42** środowiska (łączna liczba osób – 60),
- narkomania - **2** środowiska (łączna liczba osób - 2),
- po opuszczeniu zakładu karnego - **8** środowisk (łączna liczba osób - 9),
- zdarzenia losowego/pożar/- **8** środowisk (łączna liczba osób-11)

OGÓŁEM:

W okresie od stycznia do grudnia 2024 r.:

- przeprowadzono **923** wywiady środowiskowe;
- przyjęto **1 468** interesantów.

Domy pomocy społecznej – opłaty za pobyt w DPS: **3 510 631,74 zł**

Skompletowano i przesłano do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie dokumenty 15 osób ubiegających się o miejsce w Domu Pomocy Społecznej.

Opłaty za pobyt w Domu Pomocy Społecznej skierowanych osób:

- ponoszone przez Gminę za **72** osoby wyniosły: 3 095 426,59 zł
- ponoszone przez rodzinę dla **30** osób wyniosły: 415 205,15 zł

Przeciwdziałanie przemocy domowej- Punkt Konsultacyjny dla Osób i Rodzin Uwikłanych w Przemoc Domową

Środki na przeciwdziałania przemocy domowej 2024 r. wyniosły: **197 214,06 zł**,

W Punkcie Konsultacyjnym udzielono:

- 515 konsultacji dla 51 klientów, w tym dla 4 dzieci;
- 89 konsultacji dla 10 pracowników socjalnych;
- 1 konsultację z lekarzem psychiatrą w sprawie klienta;
- 1 konsultację z kuratorami,
- 1 konsultację z pracownikiem punktu.

Zaktualizowano „*Mapę pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie*”, gdzie umieszczone są dane teleadresowe oraz nazwiska pracowników z Instytucji mieszczących się na terenie miasta, zajmujących się pomocą osobom doświadczającym przemocy (mapa jest dostępna na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej).

Punkt Pomocy Rodzinie w Sytuacji Kryzysowej - w okresie od stycznia do czerwca 2024r. w ramach działającego Punktu udzielono 117 konsultacji dla osób zgłaszających się w różnych sytuacjach kryzysowych ze względu m.in: problemy w funkcjonowaniu związku, kryzys po nieudanej akcji ratunkowej (halny przygniótł dziecko), agrofobia i fobia społeczna, depresja po przejściu na emeryturę.

Grupa wsparcia – w okresie od marca do grudnia 2024r. prowadzono grupę wsparcia. Odbyło się 35 spotkań, w spotkaniach brało udział od 2 do 7 osób, ogółem uczestniczyło w zajęciach 14 osób.

POMOC FINANSOWA DLA MIESZKAŃCÓW

Zasiłki okresowe otrzymało 40 osób na łączną kwotę: **78 349,14 zł**

Lp.	Powód	Liczba osób	Kwota w zł
1.	Bezrobocie	29	58 089,14
2.	Długotrwała choroba	7	10 700,00
3.	Niepełnosprawność	5	8 390,00
4.	Inny powód	2	1 170,00

Zasiłki celowe

Lp.	Rodzaj zasiłku	Liczba osób	Kwota w zł
1.	Celowe	119	68 800,00
2.	Celowe specjalne	71	38 850,00
3.	Wydatki powstałe w wyniku zdarzenia losowego/pożar/	8	56 000,00
4.	Koszty z tytułu opłat za sprawienie pogrzebu dla 3 osób		9 700,00
5.	Koszty pobytu w schronisku dla 2 osób		39 650,00
	RAZEM	198	196 301,31

Dodatki mieszkaniowe

Lp.	Dodatek wg zasobów mieszkaniowych	Liczba dodatków	Kwota w zł
1.	Gminny	575	150 822,14
2.	Spółdzielczy	141	32 040,00
3.	Towarzystw budownictwa społecznego	185	57 715,01
4.	Wspólnot mieszkaniowych	79	19 088,23
5.	Innych	270	87 528,74
	RAZEM	1 250	347 194,12

Zasiłki stałe – otrzymało 97 osób na łączną kwotę: **904 141,13 zł**, w tym:

- 86 osób samotnie gospodarujących, na kwotę: 812 515,13 zł
- 12 osób pozostających w rodzinie , na kwotę: 91 626,00 zł

Pomoc w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” - na program przeznaczono ogółem kwotę: 471 441,00 zł

W ramach programu dożywiania:

- Opłacono obiady dla **78** dzieci na kwotę: **88 257,00 zł**
- Przyznano zasiłek celowy z przeznaczeniem na zakup żywności lub posiłku dla **141 rodzin** na kwotę: **383 184,00 zł.**

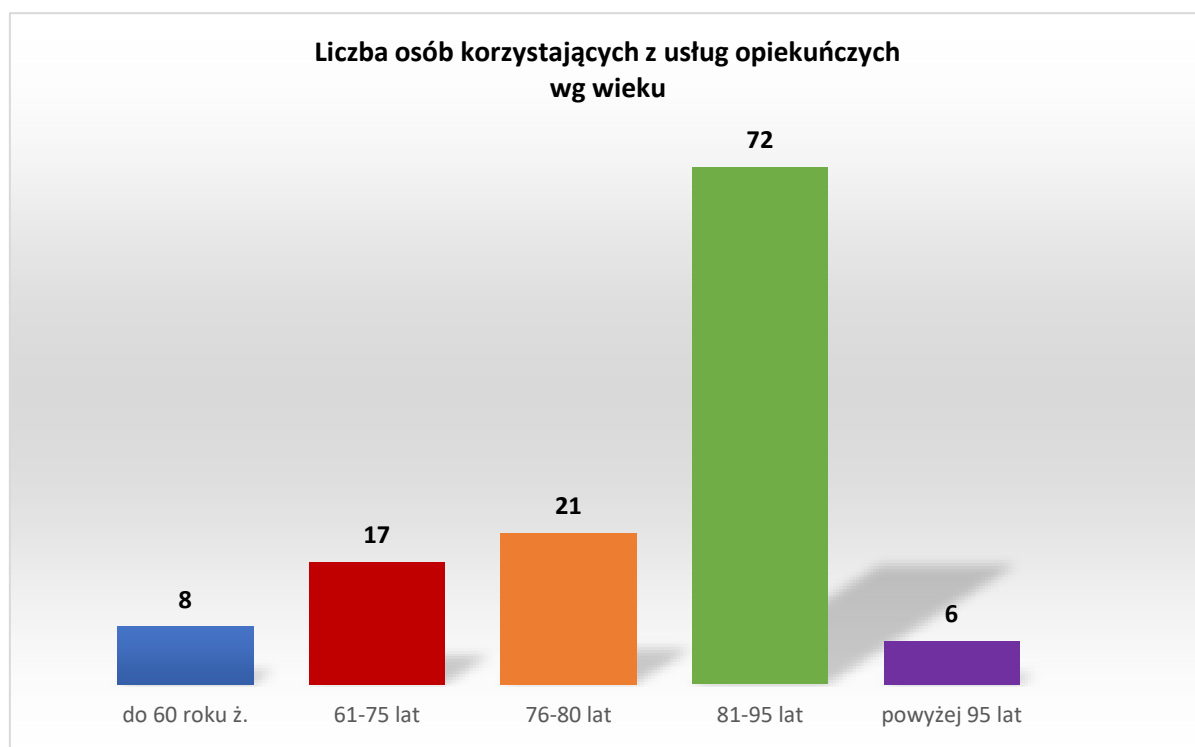
POMOC UDZIELONA DLA MIESZKAŃCÓW W FORMIE NIEFINANSOWEJ.

Noclegownia dla bezdomnych – Zakopane ul. Spyrkówka 20a.

W 2024 r. udzielono 3 211 noclegów. Z Noclegowni dla bezdomnych w wymienionym okresie skorzystało 66 osób, w tym: 57 mężczyzn, 9 kobiet. W okresie tym:

- skierowano 12 bezdomnych do stołówki im. Brata Alberta, gdzie otrzymali 3 660 posiłków;
- zorganizowano 1 821 kąpiele, zarówno dla stałych pensjonariuszy jak i osób kierowanych z zewnątrz;
- przeprowadzono 392 prania bielizny osobistej, pościelowej, kocy, odzieży itp. dla pensjonariuszy i podopiecznych z zewnątrz.

Koszt utrzymania noclegowni wyniósł ogółem: **591 530,15 zł.**

Usługi opiekuńcze - w 2024 roku objęto opieką **124** osoby, w tym 78 osób samotnych.

Osoby korzystające z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych są zobowiązane do zwrotu części lub całości kosztów świadczonej usługi. Wysokość odpłatności ze strony osoby korzystającej jest zależna od wysokości jej dochodów. Wysokość odpłatności określana jest na podstawie tabeli odpłatności zatwierdzonej uchwałą Rady Miasta Zakopane. Osoby, których dochód miesięczny nie przekracza kwoty kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej korzystają z usług nieodpłatnie. Uzyskane z odpłatności kwoty

są odprowadzane do Urzędu Miasta jako dochody. W 2024 roku przekazano do UMZ kwotę **333 035,27 zł**.

Koszt usług opiekuńczych wyniósł ogółem: **1 600 039,46 zł**.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności

Ze specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystało 15 seniorów.

Zadaniem zatrudnionego terapeuty jest pomoc w poprawie komfortu życia osób korzystających ze standardowych usług opiekuńczych. Ten rodzaj usług ma na celu poprawę funkcjonowania osób, które z uwagi na swój zaawansowany wiek lub zły stan zdrowia są coraz mniej sprawne manualnie, są coraz bardziej niechętnie

do jakichkolwiek form aktywności i nawet wykonanie najprostszych czynności (np. ubranie się, czy zrobienie herbaty) stanowi coraz większe wyzwanie. Odpowiedni rodzaj zabiegów i ćwiczeń terapeutycznych realizowanych w miejscu zamieszkania nie tylko poprawia funkcjonowanie i sprawność seniorów, ale ma też wpływ na poprawę funkcjonowania poszczególnych organów i układów (poprawa pracy serca, oddychania, lepsza praca układu krążenia, lepsze trawienie itd.).

W roku 2024 z tej formy wsparcia skorzystało 15 seniorów.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (suo).

W roku 2024 usługi realizowano w następujących formach:

- w formie zajęć rewalidacyjnych w miejscu zamieszkania usługami objęto **1** osobę; zrealizowano 460 godzin, koszt tych usług wyniósł **18 860,00 zł**;
- w formie terapii logopedycznej, oligofrenopedagogiki, rehabilitacji, metody Voity usługami objęto **12** osób; zrealizowano 504 godziny; koszt tych usług wyniósł **35 280,00 zł**;
- w formie integracji sensorycznej usługami objęto **16** osób; zrealizowano 553 godziny; koszt tych usług wyniósł **49 770,00 zł**;

Program „Opieka 75+”- edycja 2024

W ramach usług opiekuńczych w 2024 roku realizowany był **program „Opieka 75+”**. W ramach programu zrealizowano 8 709 godzin usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunki u osób powyżej 75 roku życia.

Na realizację programu tj. wynagrodzenia opiekunek wydano **274 361,00 zł** ze środków otrzymanych z budżetu państwa.

8 709 godzin usług świadczone w 2024 r. w ramach programu „Opieka 75+”.

Karta Dużej Rodziny

W 2024 r. zrealizowano **101** wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny, w tym:

- 64 wnioski o dodanie nowej rodziny,

- 19 wniosków o dodanie nowej osoby w rodzinie/uzupełnienie,
- 12 wniosków o wydanie przedłużenia,
- 6 wniosków o wydanie duplikatu.

Asystenci rodziny

W 2024r. pomocy w formie wsparcia asystenta rodziny udzielono 34 rodzinom, w tym 89 dzieciom.

Charakterystyka rodzin:

- 30 rodziny biologiczne, które miały problemy opiekuńczo-wychowawcze (w nich 72 dzieci),
- 4 rodziny z 17 dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych spokrewnionych,

Praca asystentów rodziny w roku 2024, skupiała się na różnorodnych wyzwaniach i problemach występujących w rodzinach współpracujących z asystentami. Zagadnienia występujące w rodzinach objętych wsparciem asystenta dotyczą najczęściej: niewydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaburzeń i chorób psychicznych, a także innych problemów zdrowotnych. W rodzinach napotykały problemy dotyczące uzależnień np. od alkoholu, substancji psychoaktywnych, e-papierosów oraz coraz częściej od internetu.

Wiele problemów dotyczących członków rodzin dotyczy kryzysów życiowych, niezaradności, czy problemów finansowych przy braku aktywności w poszukiwaniu pracy. Rodziny borykają się z zadłużeniami i trudnościami w spłaceniu pożyczek. Dzieci mają często problemy edukacyjne, niektóre wykazują zaburzenia rozwojowe, a czasem niepełnosprawność. W rodzinach zdarzały się także wydarzenia związane z przemocą, łamaniem prawa, interwencją Policji i wszczęciem procedury Niebieskiej Karty. Asystenci byli powoływani na członków do Grupy Diagnostyczno-Pomocowej. Asystenci starali się wspierać i motywować rodziny do podjęcia wysiłków mających na celu poprawę ich funkcjonowania. Działania asystentów dotyczyły przede wszystkim dokładnego zdiagnozowania ogólnej sytuacji rodzin. Po zapoznaniu się z rodziną tworzone plany pracy zawierały cele, które rodzina chce osiągnąć przy współpracy z asystentem rodziny i instytucjami. Wśród celów rodzin najczęściej pojawiały się dążenia do podnoszenia kompetencji rodzicielskich, uzyskanie lepszych osiągnięć edukacyjnych dzieci, podniesienie kwalifikacji zawodowych lub uzyskanie zatrudnienia, a także polepszenie warunków mieszkaniowych. Podczas realizacji założeń planu pracy, asystenci angażowali się w konkretne działania usprawniające funkcjonowanie rodzin. Motywowali do udziału w spotkaniach w ramach „szkoły dla rodziców”. Asystenci pomagali pisać wnioski i pisma, pośredniczyli w kontaktach z różnymi instytucjami, takimi jak szkoły, Sąd Rodzinny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ośrodek PSONI, Fundacja DaVinci, Powiatowy Urząd Pracy, z ZUS-em lekarzami oraz ze specjalistami takimi jak prawnicy z Punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej. Łączny koszt zadania wyniósł: **211 636,00 zł**.

Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej finansowany ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19

Program „Korpus Wsparcia Seniorów”- edycja 2024.

Ponownie przystąpiono do programu Moduł II- opieka na odległość tzw. teleopieki. W 2024 r. objęto wsparciem łącznie 124 osoby ,w tym: 81 osób prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe i 43 osoby mieszkające z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Osoby objęte opieką na odległość skorzystały nieodpłatnie z „opasek życia” zakupionych w edycji na rok 2022 i 2023, które m.in. mierzyły tętno, saturację, wskazywały lokalizację użytkownika oraz posiadały czujnik upadku. W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia seniora, urządzenie wysyłało sygnał do centrum monitoringu prowadzonego przez firmę zewnętrzną przez 24 godziny, 7 dni w tygodniu. Senior mógł również sam nacisnąć przycisk SOS i w ten sposób szybko wezwać pomoc. Firma obsługująca zadanie

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” –edycja 2024 udzielił wsparcia 124 osobom.

odebrała 645 zgłoszeń od dyspozytora przy użyciu opaski, z których 626 było zakończonych udzieleniem wsparcia przez telefon, prośbą o interwencję kogoś z najbliższego otoczenia, prośbą o interwencje pracownika ośrodka pomocy społecznej, a 19 zakończono interwencją służb ratunkowych. Dysponowanie „opaską życia” pozytywnie wpłynęło na poczucie bezpieczeństwa i spokoju, zarówno seniora objętego monitoringiem, jak również bliskich mu osób. Na realizację zadania - Moduł II wydano kwotę 8 760,00 zł.

Rodziny zastępcze.

W 2024r. na opłaty za pobyt **48** dzieci w 29 rodzinach zastępczych wydano kwotę **469 013,10 zł**. Zgodnie z ustawą, gmina jest zobowiązana do partycypacji w kosztach w wysokości: 10%, 30% lub 50% w zależności od długości pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Opłaty za domy dziecka.

Na pobyt **9** dzieci w domach dziecka przeznaczono kwotę **309 688,33 zł**. Jest to partycypacja gminy w kosztach w wysokości 30% lub 50% .

Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia.

W 2024 r. opłacono składki na ubezpieczenia zdrowotne dla **132** osób na kwotę **190 616,80 zł**, w tym:

- 30 osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, na kwotę **108 620,19 zł**;
- 8 osób uprawnionych do specjalnego zasiłku opiekuńczego, na kwotę **4 464,00 zł**;
- 94 osób uprawnionych do zasiłku stałego, na kwotę **77 532,61 zł**.

Świadczenia rodzinne, świadczenia w ramach funduszu alimentacyjnego.

- W 2024 r. wydano **855** decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych na łączną kwotę: **5 335 134,09 zł**;
- Wypłacono świadczenie za życie dla 1 osoby na kwotę: **4 000,00 zł**;
- Opłacono składki emerytalno-rentowe dla 58 osób na kwotę: **495 024,69 zł**;
- Wypłacono fundusz alimentacyjny dla 67 osób na łączną kwotę: **359 472,24 zł**.

Egzekucja należności od dłużników alimentacyjnych wyniosła łącznie 411 014,76 zł, przy czym:

- na rzecz gminy odzyskano w wyniku egzekucji kwotę w wysokości: **97 362,46 zł**;
- na rzecz Budżetu Państwa odzyskano kwotę w wysokości: **313 652,30 zł**.

Bon energetyczny.

W 2024r. wypłacono bon dla **789** gospodarstw na łączną kwotę **325 935,89 zł**, w tym:

- 662 świadczenia w kwocie podstawowej, razem: **239 370,49 zł**,
- 127 świadczeń w kwocie podwyższonej, razem: **86 565,40 zł**.

Koszt obsługi wyniósł **9 778,08 zł**. Na realizację rządowego wsparcia wydano kwotę wynoszącą ogółem: **335 713,97 zł**.

Dodatek osłonowy.

W 2024 r. wypłacono dodatki dla **516** gospodarstw domowych na łączną kwotę **186 959,26 zł**, w tym:

- 296 świadczeń w kwocie podstawowej, razem: **90 187,56 zł**,
- 221 świadczeń w kwocie podwyższonej, razem: **96 771,70 zł**.

Koszt obsługi wyniósł **3 739,18 zł**. Na realizację rządowego wsparcia wydano ogółem: **190 698,44 zł**.

Dodatek węglowy.

W roku 2024 wypłacono dodatek dla **1** gospodarstwa domowego na łączną kwotę **3 000,00 zł**.

Koszt obsługi wyniósł **60,00 zł**. Na realizację rządowego wsparcia wydano ogółem kwotę: **3 060,00 zł**.

Refundacja podatku Vat za dostarczone paliwa gazowe - dodatek gazowy.

W 2024 r. wypłacono dodatki dla **31** gospodarstw domowych na łączną kwotę **37 522,36 zł**.

Koszt obsługi wyniósł **750,44 zł**. Na realizację rządowego wsparcia wydano ogółem: **38 272,80 zł**.

Fundusz Pomocy Ukrainie.

W 2024 r na pomoc Obywatelom Ukrainy ze środków budżetu państwa – wydano łącznie kwotę **406 187,48 zł** w tym:

- opłacono dożywianie dla 21 dzieci, na łączną kwotę **11 598,00 zł**;
- wypłacono zasiłki stałe dla 5 osób, na łączną kwotę **16 137,04 zł**;
- wypłacono zasiłki celowe dla 3 osób, na łączną kwotę **750,00 zł**;
- wypłacono jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł dla 20 osób, na łączną kwotę **6.000,00 zł**. Koszt obsługi wyniósł **120,00 zł**;
- wypłacono świadczenia rodzinne dla 97 osób na łączną kwotę **317 708,74 zł**;
- wypłacono składki społeczne dla 4 osób na łączną kwotę **36 035,34 zł**. Koszt obsługi wyniósł **9 501,84 zł**;
- opłacono składki zdrowotne dla 3 osób na łączną kwotę **8 336,52 zł**.

Poza wykonaniem budżetu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 roku realizował również następujące formy pomocy:

- W ramach programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – edycja 2024” usługami asystencji osobistej objęto **26** osób, w tym 4 dzieci. Ogółem zrealizowano 6330 godzin usługi na łączną kwotę: 316.500,00 zł. Koszt obsługi wyniósł: 6.330,00 zł.
- W ramach programu „Opieka wytchnieniowa – edycja 2024” usługami opieki wytchnieniowej dziennej objęto łącznie **18** osób, w tym 4 dzieci (ogółem 3938 godzin), usługami opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego – 4 osoby (54 doby pobytu). Koszty usług wyniosły łącznie 213.700,00 zł, a koszt obsługi - 4.274,00 zł.
- Ponadto, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował współpracę z uczniami Zespołu Szkół Hotelarsko-Turystycznych. Podpisano porozumienia z 40 wolontariuszami, w ramach tejże współpracy, już od roku 2020, wolontariusze pomagają docelowo 60 osobom potrzebującym - starszym i niepełnosprawnym – w codziennych zakupach, drobnych pracach domowych, organizacji wolnego czasu (np. spacer, rozmowa).
- Pracownicy socjalni zaangażowali się również w dystrybucję żywności w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus realizowanego w Podprogramie 2023. Pomoc w tej formie otrzymało 700 osób, a łącznie wydano 23 tony 800 kg żywności.

Ponadto Gmina Miasto Zakopane przekazała łączną kwotę wynoszącą **350 000,00 zł** z przeznaczeniem na:

- Świadczenie usług z zakresu pomocy społecznej (działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, świadczenie pomocy osobie potrzebującym, chorym, starszym, działalność charytatywna, wspieranie działań związanych z zapobieganiem izolacji społecznej osób chorych, potrzebujących, starszych, niepełnosprawnych). Zadanie realizowane przez **Caritas Archidiecezji Krakowskiej** – udzielono dofinansowania na kwotę **290 000,00 zł**,
- „**Kultura bez barier**”– Koncerty dla osób niepełnosprawnych, starszych, wykluczonych społecznie realizowany przez **Fundację Promowania Kultury, Sztuki oraz rozwijania pasji „Most Pokoleń Kmicica”** – przeznaczono dofinansowanie na kwotę **12 000,00 zł**
- „**Siła Muzyki 2023**” - Zajęcia muzyczne dla osób niepełnosprawnych realizowane przez **Fundację „JESTEŚMY MUZYKĄ”** - dofinansowanie na kwotę **3 000,00 zł**
- **Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy** otrzymał dotację w wysokości **45 000 ,00 zł**

Gmina Miasto Zakopane od marca 2022 r. do października 2024r. realizowało zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej polegające na wypłacie świadczeń na zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przybywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy. W roku 2024 zostało złożonych 111 wniosków z czego 98 wniosków rozpatrzono pozytywnie i wypłacono świadczenia na łączną kwotę **423 400,00 zł**.

Gospodarka mieszkaniowa.

W 2024 r. w ramach działań z zakresu gospodarki mieszkaniowej Gminy Miasto Zakopane odbyło się 11 posiedzeń Komisji Mieszkaniowej. Dokonano 26 wizji lokalnych u wnioskodawców ubiegających się o przydział lokalu, dokonano 12 wizji u mieszkańców dotyczących zasobu gminnego oraz przydzielono 10 lokali z zasobu gminy.

Wpłynęły także 52 wnioski o przydział lokalu, które rozpatrzono pod względem formalnym i przygotowano na comiesięczne posiedzenia Komisji Mieszkaniowej. Została również opracowana lista osób ubiegających się o mieszkanie z zasobu gminy na rok 2025, na której znalazło się 70 nazwisk.

Zakopiańskie Centrum Edukacji.

Zakopiańskie Centrum Edukacji im. H. Modrzejewskiej jest zakładem budżetowym Gminy Miasto Zakopane powołanym do życia uchwałą Rady Miasta Zakopane z dnia 15 grudnia 1999 r. celem utrzymywania gminnych obiektów, gospodarowania lokalami użytkowymi, udostępnianiem posiadanej bazy materiałowej w odpowiedzi na zapotrzebowanie społeczne oraz do świadczenia usług w zakresie edukacji, rekreacji, sportu i kultury. W swoim zarządzie ZCE posiada:

- budynek główny zlokalizowany przy ul. Kasprusie 35a, w którym ZCE prowadzi najem sal dydaktycznych, pomieszczeń biurowych, pomieszczeń magazynowych, aulę na cele kulturalne mogącą pomieścić do 250 osób.
- budynek Ośrodka Wypoczynkowego Szpulki zlokalizowany przy ul. Małe Żywczzańskie 9b świadczy usługi noclegowe dla gości indywidualnych oraz grup do 130 osób.

Dodatkowo w budynku znajduje się stołówka oraz kuchnia gotująca posiłki dla Przedszkola nr 3, Szkoły Podstawowej nr 2, Społecznego Towarzystwa Oświatowego, uczniów z Branżowej Szkoły I Stopnia Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Zakopanem, dla gości Ośrodka Szpulki oraz na świadczenie innych usług.

- przy ZCE znajduje się również hala sportowa oraz boisko ze sztuczną nawierzchnią udostępniane dla mieszkańców Zakopanego, klubów sportowych oraz młodzieży szkolnej. Zakład budżetowy finansuje swoją działalność głównie z przychodów własnych, dotacji przedmiotowych z Gminy Miasta Zakopane, dotacji celowych Gminy Miasta Zakopane oraz darowizn. Udział dotacji przedmiotowej nie może być większy niż przychody własne jednostki w danym roku budżetowym.

W roku 2024 przychody jednostki

wyniosły 3 127 687,71 zł. Składały się na nie dochody własne w wysokości 2 127 687,71 zł oraz dotacja przedmiotowa w wysokości 1 000 000,00 zł. Udział dotacji w dochodach jednostki wynosił 31,49% i był na rekordowo niskim poziomie względem lat ubiegłych.

Wykonanie planu przychodów własnych za rok 2024 został zrealizowany na poziomie 96,70%. Największe przychody były z tytułu świadczenia usług hotelowych – 899 123,93 zł (41,33% udział w przychodach własnych), przychody z kuchni ZCE - 566 270,14 zł (26,03% udział w przychodach własnych), najmu powierzchni – 656 942,78 zł (30,19% udział w przychodach własnych), pozostałe przychody - 53 350,86 zł (2,45% udział w przychodach własnych).

Gminna rada seniorów.

Po zakończonej procedurze, związanej z przeprowadzeniem wyborów do Gminnej Rady Seniorów na nową kadencję, Burmistrz Miasta Zakopane zarządzeniem nr 0050.198/2024 z dnia 31.10.2024 r. powołał członków GRS w składzie:

1. Ewa Czamańska- przewodnicząca GRS
2. Barbara Poje- Komenda- z-ca przewodniczącej GRS
3. Jarosław Jach- sekretarz GRS
4. Jadwiga Chowaniec- Sochacka
5. Zofia Szarzyńska.

15 listopada 2024 r. w Urzędzie Miasta Zakopane po raz pierwszy spotkali się seniorzy, którzy weszli w skład nowo powołanej GRS. Pierwsze posiedzenie zwołał Burmistrz Miasta Zakopane Łukasz Filipowicz, który wraz z wiceburmistrz Iwoną Grzebyk-Dulak wręczył nowo wybranym zaświadczenia o ich wyborze. Do obowiązków członków Gminnej Rady Seniorów należy reprezentowanie potrzeb i interesów osób starszych mieszkających w Zakopanem oraz branie czynnego udziału w pracach Rady na rzecz poprawy jakości życia seniorów.

Rozdział VIII. Kultura i Promocja.

Do zadań własnych gminy należą sprawy kultury, w tym bibliotek gminnych oraz innych instytucji kultury, a także ochrony i opieki nad zabytkami położonymi na jej terenie.

Wydarzenia.

W roku 2024 w Zakopanem zrealizowane zostały następujące przedsięwzięcia:

Imprezy patriotyczne

- Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych,
- Obchody 233 Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- Dzień Sybiraka,
- Święto Niepodległości - główne obchody w Sanktuarium Narodowym Matki Bożej Fatimskiej na Krzeptówkach i w Kwaterze Legionowej

Imprezy kulturalne.

XV I XVI festiwal kolęd, pastorałek i pieśni bożonarodzeniowych „Dobrze ześ się Jezu pod Giewontem zrodził”.

Przy okazji jubileuszowej - piętnastej edycji Festiwalu, Miasto Zakopane wydało płytę z kolędami, pastorałkami, pieśniami bożonarodzeniowymi oraz piosenkami świątecznymi. Swoje utwory przekazali Artyści, którzy na przestrzeni lat brali udział w wydarzeniu. Podczas Festiwalu wystąpiły następujące zespoły: Parafialny Regionalny Zespół „Giewont”, Warszawska Orkiestra Sentymentalna, Zespół 9 Siył, Zespół im. Klimka Bachledy, Kapela Hanki Wójciak, Orkiestra Góralska Tatrzańskie Smyki, Orkiestra OSP w Czarnym Dunajcu, Zespół Jedla, Zespół Krywań, Hanna Zbyryt, Agnieszka Przekupień i Karina Komendera, Olga Bończyk, Martyna Kasprzycka i Maciej Czemplik, Grupa Zynгры.

Każdy koncert zgromadził bardzo dużą publiczność.

Partnerami wydarzenia byli: [Sanktuarium Matki Bożej Objawiającej Cudowny Medalik w Olczy](#), Kościół Jezuitów pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy, [Sanktuarium Najświętszej Rodziny](#), Kościół Świętego Krzyża, [Kościół św. Jana Apostoła i Ewangelisty na Harendzie](#), [Sanktuarium Narodowe Matki Bożej Fatimskiej na Krzeptówkach](#), Centrum Formacyjno- Szkoleniowe Księżówka, [Kościół Rektoralny Matki Bożej Królowej Świata](#), [Kościół Św. Antoniego z Padwy](#), [Parafia Najświętszej Maryi Panny Matki Zbawiciela na Antałówce](#), Kościół pw. Miłosierdzia Bożego na Cyrhli, Kościół pw. Miłosierdzia Bożego na Chramcówkach, Centrum Formacyjno- Szkoleniowe Księżówka i Zakopiańskie Centrum Kultury.

Kolędy i Pastorałki wykonywane podczas Festiwalu były słyszalne na całym świecie ze względu na przekaz medialny. Na antenie Programu Pierwszego Polskiego Radia można było wysłuchać retransmisji koncertu Warszawskiej Orkiestry Sentymentalnej pt. „Śpiewnik kolędowy” oraz koncertu Olgi Bończyk pt. „Magia Świąt”.

Patronat medialny sprawowały: Polskie Radio, [Jedynka - Program 1 Polskiego Radia](#), [Radio Kraków](#), TVP3 Kraków, TVP Kobieta, Gość Niedzielny, Niedziela. Tygodnik Katolicki, Tygodnik Podhalański, 24tp.pl, Góral Info, Podhale Region, podhale24.pl, Watra, Zakopiec, malopolskaOnline.pl, nowytarg24.tv

XV Tatrzański Festiwal Zespołów Góralskich „Złote Kierpce” 13-14 kwietnia 2024 roku.

W wydarzeniu wzięło udział ponad 500 Uczestników. Komisja artystyczna w składzie: dr Dorota Majerczyk – przewodnicząca, mgr Monika Kurzeja, mgr Katarzyna Chowaniec – Trebunia, Zofia Kubiniec – Stanuch po obejrzeniu i ocenie 13 zespołów zdecydowała, iż w kategorii dziecięcej

I MIEJSCE - *ZŁOTE KIERPCE* ex aequo zespół góralski "Mali Białcanie" z Białki Tatrzańskiej i zespół góralski "Mały Zbójniczek" z Zębu

II MIEJSCE - *SREBRNE KIERPCE* zespół góralski "Zawatarnik" z Leśnicy - Gronia

III MIEJSCE - *BRAZOWE KIERPCE* zespół góralski "Mali Maniowianie" z Maniów
w kategorii młodzieżowej

II MIEJSCE - *SREBRNE KIERPCE* - zespół góralski "Ślebodni" z Gronia-Leśnicy

/I i III miejsca nie przyznano/

Komisja Artystyczna przyznała także wyróżnienia następującym zespołom:

- "Mali Gronkowianie" z Gronkowa
- "Mali Zaskalanie" z Zaskala
- "Zyngierki Białcańskie" z Białki Tatrzańskiej
- "Mali Pyzowianie" z Pyzówki
- "Wierchy" z Gliczarowa Górnego
- "Mały Giewont" z Zakopanego-Olczy
- "Mali Hamernicy" z Krakowa
- "Sonsiady" z Maniów

Zdobywcy statuetek otrzymali nagrody finansowe ufundowane przez Burmistrza Miasta Zakopane, Starostę Tatrzańskiego oraz MCK „Sokół” w Nowym Sączu. Dodatkową nagrodą, jak co roku, był występ na scenie 55 Międzynarodowego Festiwalu Folkloru Ziemi Górskich w Zakopanem, podczas Koncertu Mali Górale. Zespół Góralski „Mały Zbójniczek” został uhonorowany wyjazdem na Festiwal Folkloru Góralskiego w Zdarze ufundowanym przez Bachledka Ski&Sun.

Tatrzański Festiwal Zespołów Góralskich „Złote Kierpce” ma charakter przeglądu konkursowego i stanowi także eliminacje do Karpackiego Festiwalu Dziecięcych Zespołów Regionalnych w Rabce-Zdroju. Na 47 Festiwal do Rabki-Zdroju wytypowani zostali Mali Białcanie z Białki Tatrzańskiej i Zawatarnik z Leśnicy Gronia.

Współorganizatorami wydarzenia byli: Małopolskie Centrum Kultury „Sokół” w Nowym Sączu, Starostwo Powiatowe w Zakopanem, Zakopiańskie Centrum Kultury, Tatrzański Park Narodowy, Związek Podhalań Oddział Zakopane i Polskie Tatry – Termy Zakopiańskie.

Zakopiański dzień dziecka.

1 czerwca Dolna Rówień Krupowa zamieniła się w pełne atrakcji, tętniące życiem centrum, w którym zebrały się tłumy uczestników. Zakopiański Dzień Dziecka dostarczył nam wszystkim mnóstwo radości i zabawy. W tym roku szczególną uwagę zwrócono na promowanie czytania, zwłaszcza poprzez udział w akcji #TataTeżCzyta. Czytanie na scenie rozpoczął Burmistrz Miasta Zakopane Łukasz Filipowicz, a do kampanii „Tata też czyta” włączyło się również wielu innych inspirujących mężczyzn. Dzieci mogły także poczytać na trawie w strefie relaksu.

Wśród wielu przygotowanych atrakcji znalazła się imponująca ścianka wspinaczkowa, sportowy tor przeszkód, strzelnica oraz pokazy capoeiry.. Na najmłodszych czekały kolorowe dmuchańce, malowanie twarzy, warsztaty plastyczne oraz liczne animacje. Dodatkowym punktem programu był pokaz starych i sportowych samochodów, który wzbudził ogromne zainteresowanie. Scena zakopiańska gościła zespół „Passport Control” oraz utalentowanych uczniów, którzy swoimi występami muzycznymi i tanecznymi zachwycili publiczność. Wielką atrakcją było również spotkanie z przedstawicielami zakopiańskich służb - medyczną, policją, strażą pożarną, strażą graniczną i sanepidem. W trakcie wydarzenia rozstrzygnięto również konkurs plastyczny „Szarotkę mamy w herbie” oraz konkurs Cool-Turalny Człowiek.

Partnerzy: Zakopiańskie Centrum Kultury, Centrum Kultury Rodzimej w willi Czerwony Dwór, Miejska Biblioteka Publiczna im. Stefana Żeromskiego, 21 Brygada Strzelców Podhalańskich, TOPR, Komenda Powiatowa Policji, OSP Olcza, Sanepid, Straż Graniczna, Muzeum Tatrzańskie im. dra T. Chałubińskiego, Związek Podhalań Oddział Zakopane, Podhalański Uniwersytet Trzeciego Wieku, Czysta Forma, TG Sokół Gniazdo w Zakopanem, Termy Zakopiańskie, ZHR, Tatra Family, Klub Sportowy Capoeira Rucungo Podhale, KS Zakopane, POSA, MRM, Rada Seniorów, Wojskowe Centrum Rekrutacji, zakopiańskie szkoły i przedszkola

Mecenas: Społem Zakopane, Termy Zakopiańskie, Wydawnictwo Tako, Wydawnictwo Media Rodzina, Wawel, Magda Plant-Based

Program COOL-TURALNY CZŁOWIEK ma na celu zapoznanie dzieci i młodzieży, a także mieszkańców z ofertą proponowaną przez instytucje i stowarzyszenia działające w Zakopanem. W edycji 2023/2024 złożono 453 prawidłowo uzupełnionych kart. **Nagrodę specjalną** w postaci karnetu wstępu na cały rok do Teatru im. St. I. Witkiewicza w Zakopanem ufundowaną przez Teatr Witkacy w Zakopanem otrzymała Lena Porębska. **Dodatkową nagrodę pieniężną dla szkoły z największą liczbą uczestników z kompletnymi kartami** otrzymało Przedszkole Sióstr Felicjanek pod wezwaniem Św. Kazimierza w Zakopanem. **Nagrodę w postaci wycieczki w Tatry z przewodnikiem** dla klasy z największą liczbą uczestników z kompletnymi kartami otrzymała klasa III ze Szkoły Podstawowej nr 4 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Zakopanem

Dni Zakopanego.

Dni Zakopanego zostały powołane Uchwałą Rady Miasta Zakopane nr XLIII/437/2002 na pamiątkę wizyty największego z Rodu Polaków – Świętego Jana Pawła II, który odwiedził Zakopane i Tatry w 1997 roku. W niezwykle bogatym programie co roku organizowane są wystawy, koncerty i spektakle oraz wydarzenia sportowe.

Wydarzenie rozpoczęły 31 maja obchody 80 rocznicy rozstrzelania w Kuźnicach więźniów Palace oraz 40 rocznicy odsłonięcia pomnika Władysława Hasiora „Prometeusz rozstrzelany”, po południu odbył się przegląd zakopiańskiej sztuki współczesnej podczas wernisażu wystawy „Młode Zakopane”.

Miejski Dzień Dziecka, w dniu 1 czerwca, odbywał się pod hasłem kampanii Stowarzyszenia Polska Czytająca TATA TEŻ CZYTA. Zorganizowano wystawę plenerową „Podhale w kolekcji Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych w Szydlowcu”

W czasie tegorocznej edycji odbyły się następujące spotkania:

- ✓ Wieczór w Czerwonym Dworze. Historia herbu Miasta Zakopane oraz Dni Zakopanego. Prowadzenie Joanna Staszak,
- ✓ „Nieszczęsny dzień wolności - 4 czerwca 1989” Prowadzenie Maciej Krupa
- ✓ promocja książki *Krzyż – Miłosierdzie – Komunikacja* w 25. Rocznicę wizyty Jana Pawła II na Podhalu i Hołdu Górali Polskich I – II tom.
- ✓ Promocja książki „160. Rocznica Objawienia Maryjnego na Wiktorówkach”.

I wystawy:

- ✓ „Fundator. Hrabia Władysław Zamoyski.”
- ✓ „Realizm romantyczny” Wystawa Michała Gąsienicy Szostaka
- ✓ „Turyści i Kuracjusze w nowej odsłonie”,

W zakresie sportu odbyły się VII Bieg Hasiora oraz uczniowski rajd rowerowy Zakopane - Rzeszów w Roku Strzelców Podhalańskich.

Dzień kulminacyjny, 13 czerwca, rozpoczął się od wernisażu plenerowej wystawy w Roku Strzelców Podhalańskich zatytułowanej „Historia i współczesne oblicze polskich wojsk górskich” umieszczonej na Krupówkach obok oczka wodnego, w której udział wzięli Dowódca 21. Lekkiego Batalionu Górskiego Major Łukasz Gibała wraz z żołnierzami 5. Batalionu Strzelców Podhalańskich oraz krewne Patrona formacji, przedstawiciele Urzędu Miasta Zakopane i zakopiańscy uczniowie.

Kolejnym punktem obchodów była Uroczysta Sesja Rady Miasta Zakopane, po której żołnierze udali się na cmentarz, by złożyć kwiaty przy kwaterze legionowej, gdzie spoczywa generał brygady Andrzej Galica, będący patronem 5 Batalionu Strzelców Podhalańskich.

Na zakończenia dnia w sali obrad w Urzędzie Miasta Zakopane odbył się koncert zespołów 5 Batalionu Strzelców Podhalańskich: Szarotek i Harnasi.

12 Festiwal „Inspirowane Górami” im. Ewy i Macieja Berbeków,

Festiwal interdyscyplinarny "Inspirowane Górami..." organizowany jest przez Miasta Zakopane, by upamiętnić nadanie w 1933 roku Zakopanemu praw miejskich. Jest wydarzeniem interdyscyplinarnym, którego źródłem jest fascynacja górami, w tym także Tatrami oraz miastem leżącym u ich podnóża, jego ciekawą historią i kulturą.

Przez cztery dni festiwalowe odbyły się wernisaże wystaw "Górskie miraże" oraz "Tradycje i zwyczaje Rumunii", a także recital młodej góralki Anny Lassak. Inspirując się górami pokazano filmy "Wanda Rutkiewicz. Ostatnia wyprawa" i "Zniknięcie Janusza Klarnera" oraz zorganizowano spotkanie o niewyjaśnionych przypadkach w Himalajach. Uczestnicy poznali urokliwe zakątki miasta dzięki spacerze jego ulicami, a także tajniki odczarowania złej magii

w czasie posiadów z przewodnikami PTTK. Najmłodszy uczestnicy, wykorzystując to co w przyrodzie najzdrowsze - zioła, zrobili mieszankę zdrowej herbatki i naturalne mydła. W nagrodę młodzi zielarze otrzymali grę planszową "Zdobycy Tatr".

Dzięki zaangażowaniu Organizatorów i Partnerów, Festiwal przyciągnął sympatyków środowisk górskich i kulturalnych, a poprzez środki masowego przekazu dotarł do bardzo szerokiej publiczności w kraju i za granicą.

Koncert sylwestrowy w wykonaniu Tatrzańskiej Orkiestry Klimatycznej.

Tradycją Zakopanego jest Koncert Sylwestrowy w kinie Sokół w wykonaniu Tatrzańskiej Orkiestry Klimatycznej. Tym razem muzycy pod batutą Agnieszki Kreiner zabrali nas "Muzycznym pociągami do Chorwacji" za sprawą znakomicie dobranej repertuaru, ale też gościa specjalnego - Gabrieli HRŽENJAK – sopranistki z Chorwacji. W programie koncertu usłyszeliśmy w pierwszej części znane i lubiane melodie z czasów Austro-Węgier: walce, czardasze, arie i duety operetkowe. Część druga koncertu - w nastroju karnawałowym - zawiodła nas do Wenecji, Neapolu i Dubrownika. Toasty sylwestrowe wygłosili burmistrz Zakopanego Łukasz Filipowicz, Honorowy Konsul Generalny Republiki Chorwacji w Krakowie Paweł Włodarczyk i poprzez łączenie online burmistrz miasta partnerskiego Opatii Fernando Kirigin. Nie mogło zabraknąć oczekiwanych przez publiczność niespodzianek: za pulpitem dyrygenckim stanęli zastępca burmistrza Zakopanego Iwona Grzebyk-Dulak i przewodniczący Rady Miasta Zakopane Grzegorz Jóźkiewicz, a konkurs wiedzy o Chorwacji brawurowo poprowadziła Agnieszka Kreiner pod czujnym okiem Konsula Generalnego Republiki Chorwacji. O wyjątkowości wieczoru świadczył nie tylko wspaniały koncert, ale także jubileusz 20-lecia istnienia Tatrzańskiej Orkiestry Klimatycznej, której członkowie uhonorowani zostali dyplomami.

Ponadto zorganizowano i współorganizowano następujące przedsięwzięcia:

Konkurs plastyczny „Moje kierpce podrygują”, Spotkanie Tu mi dobrze, tu mój świat. Zakopianki wtopione w krajobraz 1. Z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet, Konkurs literacki na wiersz o tematyce górskiej im. T. Staicha, galę Nagrody Literackiej i Siły Korzeni, odsłonięcie pomnika Kurierów Tatrzańskich w Kuźnicach, koncert Staszka z gór oraz Hanki Rybki podczas Sylwestra Marzeń, Orszak 3 Króli, Święto Świętego Walentego, Dzień Przyjaźni Polsko-Chorwackiej, Kampanię #Tatateżczyta, Rok Strzelców Podhalańskich, koncert zespołu góralskiego na Festiwalu w Gannat, koncerty zespołu im. Klimka Bachledy na Festiwalu w Albanii, zespołu „Giewont” na Festiwalu w Hiszpanii, Piknik Ekologiczny, Piknik przy Parafii pw. Św. Krzyża, spotkanie Touroperatorów, Rajd Żubrów, Pępek świata w Teatrze im. St.I. Witkiewicza.

Imprezy kulturalne i masowe.

W roku 2024 wpłynęło 9 zgłoszeń organizacji imprez o charakterze kulturalnym. Zgłoszono 4 imprezy o charakterze masowym.

Wydawnictwa, filmy promocyjne, nagrania audio dotyczące miasta.

- ✓ Wydanie płyty cd z kolędami z okazji jubileuszu 15-lecia festiwalu kolęd, pastorałek i pieśni bożonarodzeniowych „dobrze ześ sie jezu pod giewontem zrodził”
- ✓ Etiudy filmowe książek nominowanych do nagrody literackiej zakopanego

Nagrody burmistrza.

Doroczne Nagrody Burmistrza otrzymali: Krzysztof Najbor, Adam Marasek, Józef Gąsienica Sobczak. Nagrodę Literacką otrzymali: Mateusz Waligura i Dariusz Jaroń.

Nagrodę Siła Korzeni otrzymali: Michał Gąsienica – Szostak, Jan Karpiel, Bogumiła i Andrzej Dańko, Joanna i Wojciech Łacek.

Inne: Związek Podhalan za współorganizację Orszaku 3 Króli, Stowarzyszenie im. Jana Kasprowicza na Harendzie z okazji 100-lecia Harendy, Zespół Zyngierki z Maruszyny za współorganizację Tatrzańskiego Festiwalu Zespołów Góralskich Złote Kierpce, Jan Ustupski za współorganizację MFFZG, Zespół regionalny „Budorze” z okazji Jubileuszu 55-lecia istnienia i współorganizację Święta Niepodległości, Technikum Budowlane za współorganizację obchodów Święta Zmarłych.

Współpraca miasta zakopane z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji z organizacjami pozarządowymi.

Współpraca w roku 2024, miała charakter finansowy oraz pozafinansowy.

1. Pozafinansowe formy współpracy to:

- ✓ prowadzenie elektronicznej bazy danych o organizacjach pozarządowych realizujących zadania publiczne na stronie Urzędu Miasta Zakopane;
- ✓ promowanie osiągnięć i działalności organizacji pozarządowych prowadzonej na rzecz mieszkańców oraz informowanie o realizowanych przez nie projektach;
- ✓ informowanie o zadaniach publicznych, realizowanych w danym roku wraz z podaniem wysokości środków przeznaczonych z budżetu Miasta na realizację tych zadań oraz o ogłaszanych konkursach ofert na projekty realizacji zadań publicznych, a także sposobach ich rozstrzygnięć;
- ✓ przekazywanie informacji za pośrednictwem internetu, mediów lokalnych i regionalnych o realizacji zadań publicznych;
- ✓ udostępnianie organizacjom pozarządowym pomieszczeń Urzędu Miasta Zakopane w celu odbywania spotkań i realizacji projektów służących mieszkańcom (Podhalański Uniwersytet Trzeciego Wieku);
- ✓ informowanie o różnego rodzaju szkoleniach dot. organizacji pożytku publicznego;

Współpraca o charakterze finansowym polegała na zlecaniu realizacji zadań z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji na zasadach określonych w ustawie i odbywała się w formie wspierania takich zadań wraz z udzieleniem dotacji na ich realizację.

Zlecenie realizacji zadań publicznych odbywa się w trybie ogłaszanego przez Burmistrza Miasta Zakopane otwartego konkursu ofert lub w trybie zamówienia publicznego.

W 2024 r. na przedmiotowe zadania przeznaczono kwotę 500.000 zł , a wykorzystano środki w wysokości **494.814,96 zł.** w następujący sposób:

Organizacja festiwalu, koncertów, konkursów, przeglądów, plenerów, warsztatów, konferencji, wystaw artystycznych i historycznych oraz spektakli teatralnych.

Lp	nazwa podmiotu	tytuł oferty	Przyznana dotacja
1	Stowarzyszenie im. M. Karłowicza	<i>koncert finałowy XVI Festiwalu "Muzyka na Szczytach"</i>	25.000 zł
2	Stowarzyszenie im. M. Karłowicza	<i>koncert inauguracyjny XVI Festiwalu "Muzyka na Szczytach"</i>	25.000 zł
3	Towarzystwo Edukacji Artystycznej	<i>organizacja konkursu w ZPSA w Zakopanem</i>	500 zł
4	Fundacja Andrzeja Brandstattera Pro Artis	<i>Moje pocieszenie – Andrzej Brandstatter z Przyjaciółmi warsztaty muzyczno-wokalne</i>	24.979,50 zł
5	Towarzystwo Muzyczne im. Karola Szymanowskiego w Zakopanem	<i>47. Festiwal Muzyki Karola Szymanowskiego w Zakopanem</i>	40.000 zł
6	Fundacja Musica Mundana	<i>Jubileuszowa 25. Zakopiańska Akademia Sztuki</i>	25.000 zł
7	Fundacja Zakopiańczycy. W poszukiwaniu tożsamości	<i>XIV Zakopiańskie Spotkania Antropologiczne pt. „Okamgnienia. Miejsca”</i>	5.000 zł
8	Stowarzyszenie Kalatówki Art.	<i>XXVII Twórcze Spotkania Muzyków Jazzowych – Jazz Camping Kalatówki 2024 w okresie od 23 września do 29 września 2024</i>	20.000 zł
9	Fundacja Promowania Kultury, sztuki oraz rozwijania pasji „Most Pokoleń Kmicica	<i>85. rocznica wybuchu II Wojny Światowej koncert „Nie tylko elegia” Grzegorza Wilka</i>	9.500 zł
10	Fundacja Andrzeja Brandstattera Pro Artis	<i>Nuty z ziemi cz.2 warsztaty wokalnie - muzyczne</i>	34.998,50 zł

Wydawanie niekomercyjnych, niskonakładowych książek i czasopism, digitalizacja zasobów.

1	Polskie Towarzystwo Tatrzańskie	<i>Pamiętnik Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego tom 32</i>	13.000 zł
2	Towarzystwo Edukacji Artystycznej w Zakopanem	<i>wydanie tomiku poetyckiego "Liryczna POSA"</i>	5.000 zł
3	Centrum Formacyjno-Szkoleniowe „Księżówka”	<i>Publikacja „Ogród w Zakopiańskiej Księżówce”</i>	32.000 zł

Organizacja i prowadzenie amatorskiego ruchu artystycznego i twórczości ludowej.

1	Parafia Matki Bożej Objawiającej Cudowny Medalik	<i>Prowadzenie zespołu „Mały Giewont”</i>	10.000 zł
2	Parafia Matki Bożej Objawiającej Cudowny Medalik	<i>Prowadzenie Parafialnego Regionalnego Zespołu "Giewont"</i>	10.000 zł

Upowszechnianie, promocja i popularyzacja kultury i sztuki.

1	Fundacja im. Antoniego Rzęsy	„Widzimy się u Rzęsów. Cykl tematycznych spotkań i oprowadzań autorskich po Galerii A. Rzęsy	14.000 zł
2	Fundacja Zakopiańczy. W poszukiwaniu tożsamości.	Autorskie spotkania literackie „Czarne na białym”	11.000 zł
3	Stowarzyszenie Fraszka im. J. Sztaudyngera	„Poeta, który uczył piękna i radości życia”- sto dwudziesta rocznica urodzin Jana Sztaudyngera; Spotkania i warsztaty w jego rodzinnym domu w Zakopanem	25.000 zł

Edukacja kulturalna

1	Stowarzyszenie Przyjaciół Twórczości Jana Kasprowicza	Wieczory na Harendzie w 60.lecie Stowarzyszenia Przyjaciół Twórczości Jana Kasprowicza	15.000 zł
2	Podhalański Uniwersytet Trzeciego Wieku w Zakopanem	Edukacja i aktywizacja społeczna osób starszych	45.000 zł
3	Stowarzyszenie „Fraszka” im. Jana Sztaudyngera	„Poeta, który uczył piękna i radości życia”. Sto dwudziesta rocznica urodzin Jana Sztaudyngera. Warsztaty pod tytułem „Fraszko terapia” w jego rodzinnym domu w Zakopanem	10.000 zł

Oferty uproszczone tzw. Małe granty 100.000 zł.

Lp	nazwa podmiotu	tytuł oferty	Przyznana dotacja
1	Stowarzyszenie Przyjaciół Twórczości Jana Kasprowicza	Zielona Harenda. Wiosna/lato u Jarockiego	10.000 zł
2	Tatrzańska Fundacja Muzyczna	Jubileuszowe Posiady z artystami Tatrzańskiej Orkiestry Klimatycznej	9.900 zł
3	Związek Podhalan Oddział Zakopane	Święto ulicy Strążyskiej	10.000 zł
4	Stowarzyszenie Przyjaciół Twórczości Jana Kasprowicza	Lato-jesień u Kasprowicza na Harendzie	10.000 zł
5	Stowarzyszenie Twórczo Artystyczno Projektowe Kreacja	XX Elektroniczne Zaduszki 2024	10.000 zł
6	Fundacja Wspieram aktywność	Festiwal Moc Gór	10.000 zł
7	Związek Podhalan Oddział Zakopane	Święto ulicy Kościeliskiej	10.000 zł
8	Związek Podhalan w Polsce im. Świętego Jana Pawła II	Krzepetwiańskie Wspominki” oraz konkurs plastyczno-recytatorski „Dobrze ześ się Jezu pod Giewontem zrodził	10.000 zł
9	Fundacja My Polish Heart	Skaldowie w Domu u Wnuka – koncert z okazji 80. Urodzin Andrzeja Zielińskiego	10.000 zł

10	Stowarzyszenie „Zakopiańska Budowlanka”	<i>55-lecie Szkolnego Zespołu Regionalnego Budorze</i>	6.500 zł
----	--	--	-----------------

Współpraca Gminy Miasto Zakopane w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji odbywała się również poprzez zlecanie organizacjom pozarządowym dodatkowych zadań:

Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” – obsługa projekcji filmów, udostępnienie sali: 5.813 zł.

Tatrzańska Fundacja Muzyczna – koncert sylwestrowy - 33.000 zł.

Parafia Matki Bożej Objawiającej Cudowny Medalik w Zakopanem – Olczy - koncerty parafialnego regionalnego zespołu Giewont - 12.000 zł.

Związek Podhalań Oddział Zakopane za koncerty zespołu im. Klimka Bachledy 25.500 zł.

Fundacja Powszechnego Czytania- akcja „Tata też czyta” – 6.000 zł.

W roku 2024 Miasto Zakopane uhonorowało działalność następujących organizacji pozarządowych za szczególne osiągnięcia w zakresie upowszechniania i ochrony kultury przyznając nagrody finansowe:

Związek Podhalań Oddział Zakopane dla Zespołu im. Klimka Bachledy za współorganizację Orszaku 3 Króli -3.000 zł.

Stowarzyszenie im. Jana Kasprowicza na Harendzie, z okazji 100-lecia Harendy -10.000 zł.

Zespół Zygierki z Maruszyny, za współorganizację Tatrzańskiego Festiwalu Zespołów Góralskich „Złote Kierpce” - 1.000 zł.

Zespół regionalny „Budorze” z okazji Jubileuszu 55-lecia istnienia i współorganizację Święta Niepodległości – 7.000 zł.

W 2024 r. całkowita kwota przekazana przez Miasto Zakopane organizacjom pozarządowym dla zadań z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji wyniosła **598.127,96 zł.**

Kontakty z mediami.

Wydział Kultury Fizycznej i Komunikacji Społecznej w 2024 r. przygotował:

- ponad **250 fotorelacji** z wydarzeń oraz ponad
- **200 informacji prasowych** dla mediów lokalnych i ogólnopolskich.

Przyznawanie honorowych wyróżnień.

W 2024 r. nadano **61** patronatów i partnerstw Burmistrza Miasta Zakopane.

Współpraca z miastami partnerskimi.

1. Dzień Przyjaźni Polsko-Chorwackiej/ otwarcie wystawy w parku miejskim + wieczór chorwacki w kinie Miejsce
2. Otwarcie sezonu letniego/ udział w Samorządowym Kongresie Finansowym w Sopot
3. Wymiana szkół podstawowych Sopot – Zakopane (SP 1, SP 2 i SP 7)
4. 17. Edycja BNP Paribas Kino Letnie Sopot – Zakopane
5. Otwarcie sezonu zimowego z Sopotem

Koordynowanie działalności młodzieżowej rady miasta zakopane.

Pomoc w organizacji Sesji i spotkań organizacyjnych Młodzieżowej Rady Miasta, koordynacja udziału wolontariuszy z MRM w wydarzeniach miejskich: Dzień Dziecka, Światowy Dzień Śniegu.

Zakopiańska karta mieszkańca.

Projekt Zakopiańska Karta Mieszkańca to element polityki społecznej i promocyjnej realizowanej przez Gminę Miasto Zakopane. W ramach realizacji Projektu tworzy się ofertę specjalną, czyli system zniżek, ulg, preferencji i uprawnień. Projekt został wprowadzony Uchwałą Nr XLVI/639/2023 Rady Miasta Zakopane z dnia 11 maja 2023 r. w sprawie wprowadzenia i realizacji Projektu pn.

Zakopiańska Karta Mieszkańca.

W okresie od stycznia do grudnia 2024 r.:

- **Przyznano 6210** Zakopiańskich Kart Mieszkańca;
- **Zarejestrowano 2711** numerów rejestracyjnych;
- **Podpisano 55 porozumień** w sprawie realizacji projektu pn. Zakopiańska Karta Mieszkańca.

Monitorowanie mediów oraz prasy.

Wydział Kultury Fizycznej i Komunikacji Społecznej w 2024 r. codziennie monitorował media oraz prasę pod kątem informacji istotnych dla miasta –wybierał informacje istotne dla miasta, reagował na doniesienia medialne dotyczące miasta lub działalności urzędu.

Oprawa graficzna wydarzeń.

Wydział Kultury Fizycznej i Komunikacji Społecznej w 2024 r. przygotował **ponad 58 opraw graficznych** na potrzeby organizowanych przez Urząd Miasta Zakopane wydarzeń, uroczystości, imprez sportowych, kulturalnych itp. Na bieżąco wydział przygotowywał materiały graficzne, projekty gadżetów i upominków promocyjnych na potrzeby Urzędu Miasta.

Ulotki dla mieszkańców.

Ulotki z najważniejszymi bieżącymi informacjami dla mieszkańców zostały wydane w ciągu roku **cztery razy**.

Rozdział IX. Ochrona zabytków.

Zadania z zakresu ochrony zabytków realizuje Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków.

Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej, powierzonych na mocy Porozumienia z dnia 3 stycznia 2017r. zawartego pomiędzy Wojewodą Małopolskim a Gminą Miasto Zakopane „w sprawie powierzenia niektórych spraw z zakresu właściwości Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków” oraz Aneksu do Porozumienia z dnia 5 września 2019r.

W ramach realizacji zadań powierzonych w roku 2024 Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków rozpatrzyło **209 spraw**, w tym **50 w formie uzgodnień/pozwoleń/decyzji** administracyjnych, zredagowano **486 pism** w ramach realizacji zadań powierzonych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Realizacja zadań własnych gminy z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami:

Podjęte uchwały -finansowanie z budżetu Gminy Miasto Zakopane:

- 1) Uchwała nr IV/47/2024 Rady Miasta Zakopane z dnia 27 czerwca 2024 roku w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, na sfinansowanie prac konserwatorskich restauratorskich lub robót budowlanych w obrębie zabytkowej willi "Wichura", zlokalizowanej w Zakopanem przy ul. Antałówka 35, w kwocie 13 000,00 zł (słownie: trzynaście tysięcy złotych 00/100), polegających na: **odbudowie balkonów, wymianie mszenia i deskowania w ścianach szczytowych poddasza.**
- 2) Uchwała nr IV/43/2024 Rady Miasta Zakopane z dnia 27 czerwca 2024 roku w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, na sfinansowanie prac konserwatorskich restauratorskich lub robót budowlanych w obrębie zabytkowej willi „Obrochtówka”, zlokalizowanej w Zakopanem przy ul. Kraszewskiego 10a, w kwocie 16 000,00 zł (słownie: szesnaście tysięcy złotych 00/100), polegających na: **wykonaniu dokumentacji konserwatorskiej i przedprojektowej (inwentaryzacji) willi.**
- 3) Uchwała nr IV/46/2024 Rady Miasta Zakopane z dnia 27 czerwca 2024 roku w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, na sfinansowanie prac konserwatorskich restauratorskich lub robót budowlanych w obrębie zabytkowej willi „Koszysta”, zlokalizowanej w Zakopanem przy ul. Piłsudskiego 69, w kwocie 25 000,00 zł (słownie: dwadzieścia pięć tysięcy złotych 00/100), polegających na: **wymianie podłóg na parterze budynku.**
- 4) Uchwała nr IV/45/2024 Rady Miasta Zakopane z dnia 27 czerwca 2024 roku w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, na sfinansowanie prac konserwatorskich restauratorskich lub robót budowlanych w obrębie zabytkowego budynku "Chałupa Sabały", zlokalizowanego w Zakopanem przy ul. Krzeptówki 17, w kwocie 110 000,00 zł (słownie: sto

dziesięć tysięcy złotych 00/100), polegających na: **wymianie pokrycia dachu z gonta na gont oraz wymianie zużytych elementów więźby dachowej i szczytów.**

5) Uchwała nr IV/44/2024 Rady Miasta Zakopane z dnia 27 czerwca 2024 roku w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, na sfinansowanie prac konserwatorskich restauratorskich lub robót budowlanych w obrębie zabytkowej willi "Dom Doktora", zlokalizowanej w Zakopanem przy ul. Witkiewicza 19, w kwocie 6 000,00 zł (słownie: sześć tysięcy złotych 00/100); polegających na: **oczyszczeniu zrębu domu od strony południowej oraz wymianie wełnianki od strony południowej.**

Podjęte uchwały -finansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków:

1) Uchwała nr LVI/728/2024 Rady Miasta Zakopane z dnia 14 marca 2024 r. w sprawie: przyznania dotacji na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków w ramach otrzymanego dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na rzecz Klasztoru Zgromadzenia Służebnic Najświętszego Serca Jezusowego w Zakopanem oraz Pani Małgorzaty Topór – Smaś z przeznaczeniem na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych w ramach inwestycji pod nazwą „Remont budynku przy ul. Ciągłówka 16 oraz dachu wraz z wymianą pokrycia na budynku klasztornym Zgromadzenia Służebnic Najświętszego Serca Jezusowego w Zakopanem”.

2) Uchwała nr LVI/730/2024 Rady Miasta Zakopane z dnia 14 marca 2024 r. w sprawie: przyznania dotacji na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków w ramach otrzymanego dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na rzecz Centrum Formacyjno-Szkoleniowym „Księżówka” al. Przewodników Tatrzańskich 2, 34-500 Zakopane z przeznaczeniem na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych w ramach inwestycji pod nazwą „Zabezpieczenie przeciwpożarowe zabytkowego obiektu "Adasiówka" historycznej części Księżówki w Zakopanem - etap I”.

3) Uchwała nr LVI/729/2024 Rady Miasta Zakopane z dnia 14 marca 2024 r. w sprawie: przyznania dotacji na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków w ramach otrzymanego dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na rzecz Parafii Rzymskokatolickiej p.w. św. Jana Apostoła i Ewangelisty, ul. Harenda 14a, 34-500 Zakopane z przeznaczeniem na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych w ramach inwestycji pod nazwą „Zabezpieczenie przeciwpożarowe zabytkowego obiektu "Zakopane, kościół pw. Św. Jana Apostoła i Ewangelisty z XVIII w.: prace remontowe drewnianego kościoła”.

Realizacja uchwały nr LIV/778/2018 Rady Miasta Zakopane z dnia 12.09.2018r., w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Miejskiej Zakopane na lata 2018-2021.

Od dnia przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Miejskiej Zakopane na lata 2018-2021, tj. od 12.09.2018r. realizowane są określone w Programie Priorytety oraz

Kierunki Działań, mające na celu osiągnięcie celu strategicznego programu, tj.: **Ochrona i zachowanie zasobów dziedzictwa, budujących tożsamość mieszkańców oraz miasta.**

OCENA REALIZACJI ZA ROK 2024: Priorytet I: Ochrona zasobów dziedzictwa.			
KIERUNKI DZIAŁAŃ	ZADANIA	LICZBA / ILOŚĆ	CHARAKTER/RODZAJ DZIAŁAŃ/KOMENTARZ
Poprawa stanu zachowania zabytków i powstrzymanie procesów ich degradacji.	Kontynuacja udzielania dotacji z budżetu gminy na prace konserwatorskie i restauratorskie oraz roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.	5	- Dotacja w wysokości 13 000,00 zł brutto, na sfinansowanie prac konserwatorskich restauratorskich lub robót budowlanych w obrębie zabytkowej willi "Wichura", zlokalizowanej w Zakopanem przy ul. Antałówka 35, - Dotacja w wysokości 16 000,00 zł brutto, na sfinansowanie prac konserwatorskich restauratorskich lub robót budowlanych w obrębie zabytkowej willi „Obrochtówka”, zlokalizowanej w Zakopanem przy ul. Kraszewskiego 10a, - Dotacja w wysokości 25 000,00 zł brutto, na sfinansowanie prac konserwatorskich restauratorskich lub robót budowlanych w obrębie zabytkowej willi „Koszysta”, zlokalizowanej w Zakopanem przy ul. Piłsudskiego 69, - Dotacja w wysokości 110 000,00 zł brutto, na sfinansowanie prac konserwatorskich restauratorskich lub robót budowlanych zabytkowego budynku „Chałupa Sabały”, zlokalizowanego w Zakopanem przy ul. Krzeptówki 17, - Dotacja w wysokości 6 000,00 zł brutto, na sfinansowanie prac konserwatorskich restauratorskich lub robót budowlanych zabytkowej willi „Dom Doktora”, zlokalizowanej

			w Zakopanem przy ul. Witkiewicza 19,
	Monitorowanie stanu zachowania obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków, stanowiących mienie miasta Zakopane, podejmowanie działań mających na celu zabezpieczenie obiektów, a następnie przeprowadzenie stosownych działań remontowych, w tym współpraca podczas aplikowania o środki na remont.	na bieżąco 1	Na bieżąco monitorowane są prace przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków, stanowiących mienie miasta Zakopane. W ramach zadań własnych gminy, przeprowadzono roboty budowlano-konserwatorskie wykonane przy zabytkowym obiekcie małej architektury ujętym w gminnej ewidencji zabytków miasta Zakopane- zabytkowej kapliczce na Spyrkówce 4 (dz. nr ew. 312/1 obr. 32),
	Partycypacja w inicjowanych działaniach, mających na celu pozyskiwanie funduszy oraz udzielania wsparcia finansowego z budżetu gminy dla zadań związanych z ochroną bądź wymianą historycznych pokryć dachowych, tj. gont oraz dachówka ceramiczna.	1	W ramach udzielanych dotacji sfinansowano pokrycie dachowe z gontu naturalnego na gont naturalny dla 1 obiektu wpisanego do rejestru zabytków (w obrębie budynku "Chałupa Sabały", zlokalizowanego w Zakopanem przy ul. Krzeptówki 17).
Podejmowanie działań ochronnych, zapobiegających niszczeniu zabytków.	Systematyczne przeprowadzanie kontroli przestrzegania i stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, a następnie wydawanie pokontrolnych zaleceń konserwatorskich.	na bieżąco	Na bieżąco kontrolowany jest stan zachowania obiektów, będących w stanie zagrożenia bądź interwencyjne kontrole po złożeniu zawiadomienia o możliwości niszczenia zabytku.
	Bieżące podejmowanie działań w sytuacjach zagrożenia obiektów bądź obszarów zabytkowych poprzez niszczenie, uszkodzanie zabytków nieruchomych, zawiadamianiem stosownych organów;	6	5 – zawiadomienia do organów ścigania tytułem wykroczeń z art. 112 ustawy z dnia 23.07.2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – o niszczeniu parku kulturowego (dotyczy Parku Kulturowego Kotliny Zakopiańskiej), 2 – zawiadomienia do organów ścigania w związku z uszkodzaniem zabytku nieruchomego
OCENA REALIZACJI ZA ROK 2024: Priorytet II: Wzmocnienie narzędzi ochrony krajobrazu kulturowego oraz świadome kształtowanie przestrzeni.			

KIERUNKI DZIAŁAŃ	ZADANIA	LICZBA/IŁOŚĆ	CHARAKTER/RODZAJ DZIAŁAŃ/KOMENTARZ
Zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego oraz środowiska przyrodniczego.	Formułowanie wniosków oraz uwag podczas opracowywania nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.	0	Do Biura MKZ nie wpłynęły żadne wnioski o sformułowanie uwag w związku z przystąpieniem do prac nad nowym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
	Współpraca podczas opracowywania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz weryfikacja uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie obowiązujących zagadnień związanych z ochroną zabytków.	0	Do Biura MKZ nie wpłynęły żadne wnioski o uzgodnienie zmian w obowiązujących lub opracowywanych planach miejscowych.
	Wdrożenie form ochrony mających na celu zachowanie oraz utrwalenie panoram oraz przedpoli ekspozycji zarówno pojedynczych obiektów jak i całych krajobrazów kulturowych;	0	Kierunek działania niemożliwy do zrealizowania bez zmiany zapisów obowiązujących zapisów w mpzp, w zakresie ograniczenia parametrów i intensywności dopuszczanej zabudowy.
	Ochrona istniejących krajobrazów kulturowych oraz wyznaczanie nowych.	0	Kierunek działania niemożliwy do zrealizowania bez zmiany obowiązujących zapisów w mpzp, w zakresie ograniczenia parametrów i intensywności dopuszczanej zabudowy.
	Konsekwentne wypracowanie wysokiej jakości estetycznej dla zabytkowego centrum miasta oraz dla poszczególnych dzielnic (w zakresie kolorystyki obiektów, użytych materiałów, uporządkowania kompozycji elewacji, ograniczenia ilościowego reklam i elementów obcych stylistycznie).	na bieżąco	Bieżąca współpraca z jednostkami: - Biuro Planowania Przestrzennego - Wydział Mienia i Nadzoru Właścicielskiego - Wydział Drogownictwa i Transportu - Biuro Komunikacji Społecznej i Promocji - Wydział Kultury - Wydział Strategii i Rozwoju - Zakopiańskie Centrum Kultury W zakresie planowanych do montażu elementów małej architektury – ujednolicanie estetyczne i kolorystyczne wprowadzanych elementów.

	Przyjęcie na terenie gminy kolejnych wpisów obszarowych do gminnej ewidencji zabytków.	0	Nie Dokonano wpisu obszarowego do gminnej ewidencji zabytków
	Współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w zakresie udostępniania materiałów potrzebnych do wpisu do rejestru zabytków dla obiektów oraz obszarów z terenu gminy.	na bieżąco	Bieżąca współpraca z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Krakowie oraz z Delegaturą w Nowym Targu, weryfikacja obiektów w terenie, typowanie obiektów i obszarów najcenniejszych, przekazywanie informacji niezbędnych do wpisu do rejestru, w tym uzasadnienia merytoryczne, archiwalia i materiały historyczne.
OCENA REALIZACJI ZA ROK 2024: Priorytet III: Promocja i edukacja dziedzictwa kulturowego służąca budowaniu tożsamości.			
KIERUNKI DZIAŁAŃ	ZADANIA	LICZBA/ILOŚĆ	CHARAKTER/RODZAJ DZIAŁAŃ/KOMENTARZ
Działania informacyjne.	Jasne i czytelne zaprezentowanie form ochrony dziedzictwa kulturowego w podejmowanych dokumentach strategicznych miasta.	1/1	Gminny Program Opieki nad Zabytkami; poprawiane Miejskowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego.
Działania edukacyjne.	Udzielanie właścicielom zabytków informacji o wszelkich możliwościach korzystania z dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach.	na bieżąco	Bieżące udzielanie informacji na temat dotacji w ramach funkcjonowania Biura MKZ. Redagowanie treści o możliwości pozyskania dotacji do kwartalników UM Zakopane.
Promocja i popularyzacja dziedzictwa kulturowego.	Współpraca z mediami w zakresie promocji dziedzictwa kulturowego regionu oraz upowszechniania działań związanych z opieką nad zabytkami.	na bieżąco	- bieżąca współpraca z mediami; - redagowanie treści w zakresie ochrony zabytków do kwartalników UM Zakopane;
	Organizacja i wsparcie konkursów oraz wystaw związanych z dziedzictwem kulturowym regionu Podhala.	0	Zadanie planowane do zrealizowania w następnych latach.

Rozdział X. Sport i turystyka.

Zakopane przyciąga rocznie około 3 milionów turystów, z czego 30% stanowią goście spoza Europy, w tym znacząca liczba turystów z krajów Bliskiego Wschodu. Wzrost ten jest wynikiem m.in. uruchomienia bezpośrednich lotów z Dubaju do Krakowa oraz promocji miasta w mediach społecznościowych. W odpowiedzi na te zmiany, lokalna infrastruktura turystyczna dostosowuje się, oferując m.in. dania halal, oznaczenia w języku arabskim oraz udogodnienia kulturowe.

W 2024 roku Zakopane umocniło swoją pozycję jako jedno z najważniejszych centrów sportu i turystyki w Polsce, przyciągając zarówno miłośników aktywnego wypoczynku, jak i uczestników prestiżowych wydarzeń sportowych i kulturalnych.

Rekordowy rok w Tatrach

Tatrzański Park Narodowy odnotował w 2024 roku rekordową frekwencję – 4,9 miliona odwiedzin, co stanowi wzrost o około 400 tysięcy w porównaniu z rokiem 2023. Szczególnie intensywny ruch turystyczny zanotowano w listopadzie i grudniu, kiedy po raz pierwszy liczba odwiedzających przekroczyła 200 tysięcy miesięcznie.

Wzrost liczby turystów wpłynął również na zwiększenie liczby interwencji ratowniczych – w 2024 roku Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (TOPR) przeprowadziło 439 akcji, w których zginęło 18 osób, a 401 doznało poważnych obrażeń.

Sport.

Rozwój i utrzymanie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

Realizując w 2024 r. cel operacyjny 7.2 Rozwój infrastruktury kulturalnej, oświatowej i sportowej z uwzględnieniem obszaru rewitalizacji wykonano następujące zadania:

Wykonano narciarską trasę biegową Biały Potok o długości 5km /z odcinkami 1km, 2km, 3km, 4km/, posiadającą homologację PZN z parametrami FIS, utrzymywaną ze środków finansowych Gminy Miasta Zakopane od 1993 roku. Jednak dopiero od 1999 roku umowy dzierżawy są podpisywane na okresy wieloletnie. Obecnie podpisanych jest 62 umów z 62 właścicielami działek na czas określony do 2025 roku. Koszt dzierżawy w 2024 r. wyniósł 95 478,00 zł. Profil i przebieg trasy kształtowany jest w zależności od indywidualnych wymagań właścicieli gruntów, po których przebiega trasa w rejonie Wielkiej Krokwi, Białego Potoku i Polany Spadowiec. Trasa utrzymywana jest mechanicznie w okresie naturalnego opadu śniegu.

Ponadto śnieżono i utrzymywano mechanicznie na Górnej Równi Krupowej narciarską trasę biegową o długości 3-4km, oraz śnieżono i utrzymywano mechanicznie na Dolnej i Górnej Równi Krupowej górkę saneczkowe w ramach śnieżnego parku.

Realizacja zadań w zakresie sportu dzieci i młodzieży, turystyki i rekreacji; udzielenie dotacji dla zakopiańskich klubów sportowych i stowarzyszeń:

W 2024 roku udzielono wsparcia finansowego dla 28 klubów i stowarzyszeń na łączną kwotę **879 371,54 zł**. Dotacje przeznaczono na organizację szkolenia dzieci i młodzieży

uzdolnionej sportowo oraz sportowców niepełnosprawnych, przygotowań i uczestnictwa w regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych imprezach sportowych oraz promocję sportu dzieci i młodzieży.

Nagrody i wyróżnienia dla zawodników, trenerów i działaczy sportowych:

Od wielu już lat Miasto Zakopane docenia i wspiera sportowców oraz działaczy sportowych. Wyrazem uznania jest ustanowienie stypendiów dla wyróżniających się młodych sportowców, jak również nagród i wyróżnień nie tylko dla zawodników, lecz także trenerów i wychowawców, którzy każdego dnia szkolą, doskonalą i dbają o rozwój powierzonej sobie młodzieży.

W 2024 r. na nagrody i wyróżnienia sportowe zostały złożone 183 wnioski, z czego tylko 2 był nieważny. Pula przyznanych nagród wyniosła **200 000 zł**.

Stypendia sportowe dla uczniów/sportowców:

W 2024 roku kluby i stowarzyszenia złożyły 92 wnioski o przyznanie stypendiów dla swoich podopiecznych z czego 1 wniosek został uznany za nieważny. Wsparcia udzielono 91 zawodnikom na łączną kwotę **291 200,00 zł** a przyznane stypendia przekazywano od maja do grudnia na osobiste rachunki bankowe zawodników lub ich opiekunów prawnych.

Zakup sprzętu sportowego w ramach doposażenia szkół.

W 2024 roku w ramach Poszerzonego Programu W-F im. Stanisława Marusarza zakupiono sprzęt sportowy dla szkół podstawowych których organem prowadzącym jest Burmistrz Miasta Zakopane, wydatkowano na ten cel kwotę **22 887,00 zł** przeznaczoną na zakup sprzętu sportowego dla uczniów i doposażenie szkół.

Prowadzenie programów w zakresie wychowania fizycznego oraz badań w zakresie sprawności fizycznej i profilaktyki zdrowotnej.

W roku 2024 realizowano poszerzony program Wychowania Fizycznego im. St. Marusarza. Na zajęcia w ramach programu uczęszczało 295 uczniów ze szkół podstawowych nr 1, 2, 3, 4, 5, 7, oraz 9. Zrealizowano 250 godzin zajęć, koszt prowadzenia programu wyniósł **27 600,00 zł**.

Kongres Sportu i Turystyki

Wyjątkowy projekt na sportowej mapie Polski i Europy o charakterze cyklicznym adresowany do różnych grup docelowych związanych z szeroko pojętym światem sportu.

II Europejski Kongres Sportu i Turystyki odbył się dniami 26-28 września 2023 r. w Hotelu Bachleda Kasprowy w Zakopanem.

Założeniem Kongresu jest, aby działacze, trenerzy, zawodnicy, sportowe media, a przede wszystkim krajowi i europejscy decydenci mogli spotkać się w jednym miejscu, by rozmawiać o wyzwaniach, jakie stoją przed sportem w trzeciej dekadzie XXI wieku. Wydarzenie to pozwala na wymianę wiedzy i doświadczeń, czego celem jest rozwój sportu w Polsce na poziomie regionalnym i krajowym.

W II Europejskim Kongresie Sportu i Turystyki w Zakopanem wzięło udział blisko 1700 uczestników i ponad 200 panelistów. Na 6 scenach odbyło się 65 paneli dyskusyjnych. Kongres po raz kolejny obrodził w zaskakujące wydarzenia oraz interesujące dyskusje i wnioski z nich płynące. W drugim dniu ogłoszone zostały Mistrzostwa Świata w piłce siatkowej w 2027 roku w Polsce przy udziale Premiera Mateusza Morawieckiego oraz zapowiedziana została oficjalnie przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę chęć zgłoszenia kandydatury Polski do organizacji Igrzysk Olimpijskich w 2036 roku.

Perspektywy i wyzwania.

Rosnąca popularność Zakopanego jako destynacji turystycznej i sportowej niesie ze sobą zarówno szanse, jak i wyzwania. Z jednej strony, miasto przyciąga coraz więcej turystów i organizuje prestiżowe wydarzenia, z drugiej – wzmożony ruch turystyczny wpływa na środowisko naturalne i infrastrukturę. Władze lokalne oraz Tatrzański Park Narodowy planują wprowadzenie rozwiązań mających na celu zrównoważony rozwój regionu i ochronę przyrody.

Podsumowując, 2024 rok był dla Zakopanego czasem intensywnego rozwoju w obszarze sportu i turystyki, co potwierdzają rekordowe statystyki odwiedzin oraz organizacja ważnych wydarzeń na skalę krajową i międzynarodową.

Rozdział XI. Transport.

Usługi te zostały powierzone Spółce TESKO przez Gminę Miasto Zakopane na podstawie następujących umów zawartych w marcu 2016 roku:

- umowy o świadczenie autobusowych usług przewozowych w publicznym transporcie zbiorowym na terenie Gminy Miasta Zakopane,
- umowy na organizację i prowadzenie dystrybucji biletów uprawniających do korzystania z usług przewozowych świadczonych w ramach systemu Komunikacji Miejskiej w Zakopanem.

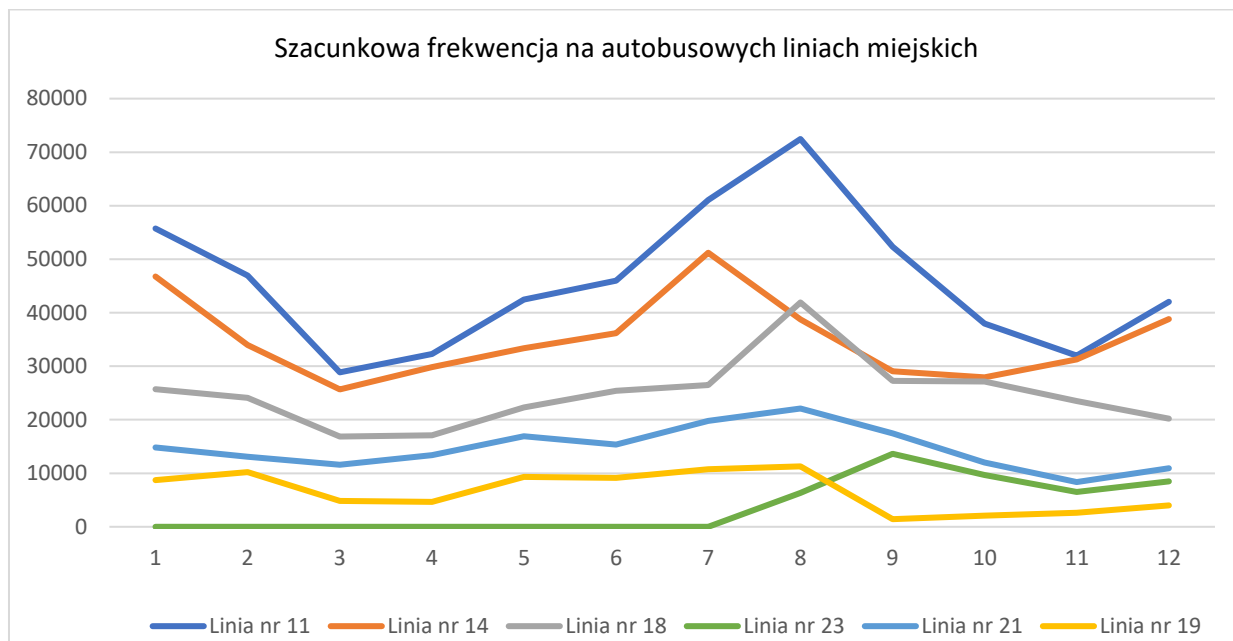
W roku 2024 Spółka obsługiwała następujące linie autobusowe:

- linia nr 14: Dworzec-Olcza-Dworzec
- linia nr 11: Cyrhla-Dworzec-Krzeptówki
- linia nr 18: Dworzec – Olcza – Kuźnice – Tetmajera
- linia nr 19: Dworzec- Szymony-Guty-Olcza-ul. Karłowicza,
- linia nr 21: Dworzec -Kuźnice-Cyrhla– Mała Łąka,
- linia nr 23: Dworzec -Kuźnice.

Szacunkowa frekwencja na liniach

	I	II	III	IV	V	VI	
Linia nr 11	55 735	46 931	28 857	32 277	42 475	45 976	
Linia nr 14	46 788	33 976	25 668	29 830	33 372	36 186	
Linia nr 18	25 707	24 092	16 861	17 118	22 274	25 383	
Linia nr 19	8 704	10 200	4 827	4 667	9 299	9 149	
Linia nr 21	14 850	13 075	11 593	13 386	16 909	15 336	
Linia nr 23	x	x	x	x	x	x	
RAZEM	151 784	128 274	87 806	97 278	124 329	132 030	
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	RAZEM:
Linia nr 11	61 075	72 452	52 301	37 970	32 014	42 021	550 084
Linia nr 14	51 202	38 742	29 064	27 918	31 271	38 830	422 847
Linia nr 18	26 509	41 919	27 238	27 152	23 488	20 219	297 960
Linia nr 19	10 743	11 289	1 424	2 109	2 629	3 981	79 021
Linia nr 21	19 785	22 102	17 472	12 032	8 359	10 915	175 814
Linia nr 23	x	6 354	13 637	9 670	6 499	8 507	44 667
RAZEM	169 314	192 858	141 136	116 851	104 260	124 473	1 570 393

W analizowanym okresie pojazdy komunikacji miejskiej przewiozły następującą ilość pasażerów:

Łączna wartość przychodów z tytułu powyższych usług wyniosła 8 032,9 tys. zł, co stanowi 20,62% ogółu przychodów Spółki i wykonanie Planu na poziomie 100,49%.

Kwota ta obejmuje następujące pozycje:

- rekompensata należna z tytułu świadczonych usług przewozowych – 7 848 908,51 zł,
- wynagrodzenie prowizyjne z tytułu prowadzonej dystrybucji biletów komunikacji miejskiej: 183 996,73 zł.

Miesięczna kwota zaliczki na rekompensatę wyliczona jest na podstawie liczby planowanych wozokilometrów i kosztu brutto 1 wozokilometra, który w roku 2024 wynosił:

- 13,54 zł brutto w miesiącach I-VII 2024r,
- 13,29 zł brutto – zmiana wprowadzona aneksem do umowy od 1 sierpnia 2024r. w związku z otwarciem centrum komunikacyjnego w Kuźnicach.

Wykonana praca przewozowa w km:

	I	II	III	IV	V	VI	
Linia nr 11	15 735,6	14 720,4	15 228	15 228	15 735,6	15 228	
Linia nr 14	12 069	11 218,5	11 745	11 745	12 136,5	11 529	
Linia nr 18	12 828,2	11 935	12 474	12 474	12 889,8	12 196,8	
Linia nr 19	5 185,8	4 811,7	5 031	5 031	5 198,7	4 902	
Linia nr 21	7 515,4	7 029,6	7 287	7 287	7 529,9	7 287	
Linia nr 23							
RAZEM	53 334	49 715,2	51 765	51 765	53 490,5	51 142,8	
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	RAZEM:
Linia nr 11	15 735,6	15 735,6	15 228	15 735,6	15 228	15 149,8	184 688
Linia nr 14	12 136,5	12 136,5	11 745	12 136,5	11 745	11 691	142 034
Linia nr 18	12 889,8	14 644,8	14 580	15 066	14 580	14 544	161 102
Linia nr 19	5 198,7	4 156,2	3 780	3 906	3 780	3 780	54 761
Linia nr 21	7 529,9	6 859,9	6 483	6 699,1	6 483	6 483	84 474
Linia nr 23		1 137,4	3 102	3 205,4	3 102	3 102	13 649
RAZEM	53 490,5	54 670,4	54 918	56 748,6	54 918	54 749,8	640 708

W zakresie dystrybucji biletów komunikacji miejskiej, Spółka otrzymuje wynagrodzenie prowizyjne wynoszące 7,0 proc. wartości netto sprzedanych biletów. Poniżej zestawienie sprzedaży biletów za rok 2024.

MIESIĘCZNE ZESTAWIENIE SPRZEDAŻY BILETÓW I-XII 2024					
M-C	KASA	KIEROWCY	BILETOMATY	PUNKT SPRZEDAŻY BILETÓW (w tym faktury, Kierownik ZKM)	RAZEM
I	5 027,00	2 200,00	242 209,00	43 808,50	293 244,50
II	3 980,00	2 600,00	208 484,00	43 459,00	258 523,00
III	2 120,00	2 200,00	112 238,00	15 809,00	132 367,00
IV	2 840,00	4 000,00	113 571,00	16 179,00	136 590,00
V	2 390,00	2 600,00	166 048,00	26 861,00	197 899,00
VI	1 826,00	4 000,00	190 152,00	31 543,00	227 521,00
VII	4 886,00	10 400,00	309 921,00	56 456,00	381 663,00
VIII	3 615,00	8 000,00	322 185,00	64 691,00	398 491,00
IX	3 522,00	7 000,00	228 997,00	33 875,00	273 394,00
X	4 662,00	8 400,00	153 360,00	13 976,00	180 398,00
XI	2 590,00	2 400,00	123 843,00	19 745,00	148 578,00
XII	5 054,00	3 800,00	166 663,00	34 621,00	210 138,00
SUMA	42 512,00	57 600,00	2 337 671,00	401 023,50	2 838 806,50

	Zestawienie ilościowe w szt.					
	bilety jednorazowe					SUMA (szt)
jednorazowy	4,00 zł	171	11600	426942	47902	486615
	2,00 zł	40	5600	204780	29158	239578
	3,00 zł	-146			-189	-335
	1,50 zł				-445	-445
60 min	6,00 zł			3335	604	3939
	3,00 zł			2834	388	3222
24h	10,00 zł			3934	1910	5844
	5,00 zł			1811	881	2692
	bilety okresowe					
3 dniowy	20,00 zł			2627	1228	3855
	10,00 zł			1569	916	2485
7 dniowy	36,00 zł			844	705	1549
	18,00 zł			719	367	1086
24h rodzinny	20,00 zł	-1		600	388	987
3 dniowy rodzinny	40,00 zł			285	212	497
7 dniowy rodzinny	80,00 zł			106	107	213
	bilety miesięczne					
	90,00 zł	60			22	82
	45,00 zł	12			9	21
	100,00 zł	338			284	622
	50,00 zł	50			55	105
					0	
	SUMA	670	17200	650386	85136	753392

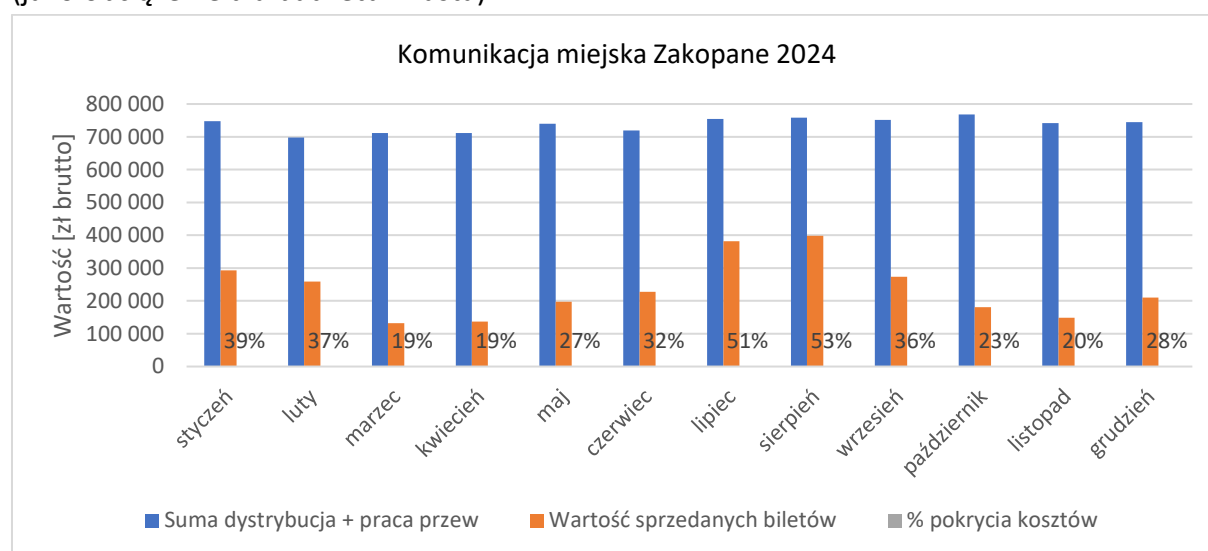
Sprzedaż biletów w biletomatach Małopolskiej Karty Aglomeracyjnej (MKA) oraz w aplikacji IMKA. Poniżej przedstawiono zestawienie z tytułu sprzedaży biletów w poszczególnych miesiącach 2024 roku.

M-C	MKA
I	27 689,50
II	35 018,00
III	16 603,00
IV	19 655,00
V	35 539,00
VI	40 741,00
VII	81 839,00
VIII	105 401,00
IX	60 632,00
X	30 796,00
XI	20 773,00
XII	51 208,00
SUMA	525 894,50

Współpraca z POLREGIO S.A.

Dodatkowo dzięki Taryfie Podhalańskiej bilet na kolej jest honorowany w komunikacji miejskiej w Zakopanem oraz w Nowym Targu. Oferta skierowana jest zarówno do mieszkańców Podhala - uczniów, osób pracujących, jak również do turystów, którzy w szybki i atrakcyjny cenowo sposób chcą przemieszczać się pomiędzy góorskimi miejscowościami, leżącymi na trasie Podhalańskiej Kolei Regionalnej.

Średnio w 2024 roku uzyskano pokrycie kosztów utrzymania linii komunikacji miejskiej ze sprzedaży biletów na poziomie ok. 32%. Na poniższym wykresie przedstawiono miesięczne zestawienie porównania kosztów pracy przewozowej do przychodów z tytułu sprzedaży biletów (jako obciążenie dla budżetu miasta):

Rozdział XII. Drogi publiczne.

Zadania z zakresu ustawy o drogach publicznych

Inwestycje na drogach.

W 2024r. w ramach inwestycji wykonano:

- **Modernizacja drogi ul. Antałówka Boczna** – wykonano drogowe roboty budowlane na całej długości drogi o długości ok. 224 m polegające na budowie odwodnienia drogi ul. Antałówka Boczna wraz z odtworzeniem nawierzchni oraz regulacją i wymianą pokryw studni; koszt wykonanych robót to: **754 033,75 zł**, w tym dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości 136 702,00 zł.
- **Modernizacja drogi ul. Ciągłówka** – wykonano drogowe roboty budowlane na odcinku ok. 470 m od zakrętu za przepustem do płyt drogowych na wysokości budynku Ciągłówka 36 polegające na ułożeniu nowej nawierzchni, regulacji studzienek oraz uzupełnieniem odwodnienia liniowego; koszt modernizacji to: **687 634,35 zł**.
- **Modernizacja drogi ul. Droga na Buńdówki poprzez umocnienie korpusu drogi** – wykonano drogowe roboty budowlane polegające na wykonaniu narzutu kamiennego nadwodnego z kamienia wzdłuż drogi ul. Droga na Buńdówki, montażu bariery ochronnej oraz ułożeniu nowej nawierzchni; koszt modernizacji to: **255 556,12 zł**.
- **Modernizacja drogi ul. Choćkowskie** – wykonano drogowe roboty budowlane na odcinku od miejsca na wysokości działki nr 2 obr. 75 do miejsca na wysokości działki nr 4/6 obręb 26 o dł. 120 m, polegająca na ułożeniu drogowych zbrojonych płyt betonowych oraz udroźnieniu odwodnienia; koszt modernizacji to: **139 812,07 zł**.
- **Modernizacja skrzyżowania ulic: Krupówki/ Tetmajera/ Zamoyskiego/ Witkiewicza** – wykonano drogowe roboty budowlane polegające na ułożeniu nowej nawierzchni oraz regulacji i wymianie pokryw studni na tarczy skrzyżowania oraz na przejściach dla pieszych w obrębie skrzyżowania; koszt modernizacji to: **132 574,32 zł**.
- **Modernizacja drogi ul. Wojdyły** – wykonano drogowe roboty budowlane będące uzupełnieniem drogowych robót budowlanych związanych z odbudową drogi po umieszczeniu w pasie drogowym sieci gazowej polegających na miejscowym ułożeniu nowej nawierzchni; koszt modernizacji to: **255 686,87 zł**.

Zimowe i letnie utrzymanie Miasta.

Są to głównie przychody z tytułu usług letniego i zimowego utrzymania dróg świadczonych w ramach zawartych z Gminą Miasto Zakopane umów in-house: WDT/50/2023 z dnia 31 lipca 2023r. oraz WDT/87/2024 z dnia 31 października 2024r., na mocy których Spółce zostało powierzone do wykonania zadanie publiczne polegające na zimowym i letnim utrzymaniu czystości i porządku na drogach publicznych gminnych oraz drogach, dla których Zarządcą jest Burmistrz Miasta Zakopane, zimowym i letnim utrzymaniu parkingów oraz przystanków komunikacyjnych.

W ramach akcji zimowej Spółka utrzymuje:

- w sześciu standardach jezdni o łącznej powierzchni: 542 365 m²

- chodniki o powierzchni: 96 075 m²
- przejść dla pieszych w ilości: 227
- innych terenów: placów, kładek, schodków o powierzchni: 1 966 m²
- droga powiatowa wraz z chodnikami ul. Balzera od Ronda Br. Alberta do skrzyżowania na Murzasichle 37 230 m²
- parkingi w strefie płatnego parkowania w tym parking Park & Ride: 20 127,5 m²

Łączna powierzchnia do utrzymania zimowego w jednym dniu wynosi: 640 406 m²

W ramach akcji letniej utrzymywane są:

- utrzymanie tygodniowe (wtorek, czwartek, sobota, niedziela) ulic o powierzchni 55 415 m²
- utrzymanie tygodniowe (poniedziałek, środa, piątek) ulic o powierzchni 154 850 m²
- utrzymanie 1 x w tygodniu chodników i ulic o powierzchni 302 566 m²
- utrzymanie 1 x w tygodniu inne tereny (place, kładki, przejścia dla pieszych) o powierzchni 21 375 m²
- przyjmując średnio 30 dni w miesiącu, łączna powierzchnia do utrzymania miesięcznie wynosi 2 337 254 m²
- utrzymywano 22 szt. wiat przystankowych o powierzchni 809 m²
- utrzymywano 112 szt. słupków przystankowych o powierzchni 112 m²
- utrzymywano 35 parkingów w strefie płatnego parkowania o powierzchni 20 127,5 m² w tym parking Park & Ride
- utrzymywano drogę krajową 1648 Oswalda Balzera 29 930 m².

Usługi naprawy, konserwacji, wymiany zniszczonych znaków drogowych oraz wykonanie oznakowania pionowego w wypadku wprowadzenia zmian w organizacji ruchu drogowego.

Umowa in-house zawarta w dniu 2 stycznia 2024 r. ze Spółką TESKO.

W ramach powierzenia:

- zamontowano kompletnych znaków drogowych – 65 szt.
- zamontowano nowych tarcz na istniejących słupkach – 182 szt.
- zamontowano nowe słupki pod znaki – 64 szt.
- prostowanie słupka i jego ponowne wkopanie – 457 szt.
- zamontowano elementów progów zwalniających – 21 szt.
- ustawiono tymczasowych znaków drogowych – 44 szt.
- zamontowano tablic informacyjnych – 61 szt.
- zamontowano tablice na rozkłady jazdy – 3 szt.
- zamontowano ramek na rozkłady jazdy – 28 szt.
- czyszczenie tarcz znaków – 45 szt.
- montaż nadstawki znaku – 18 szt.
- demontaż tarcz znaków – 12 szt.
- zakładanie zafoiowanych rozkładów jazdy oraz informacji – 433 szt.

- montaż elementów progu zwalniającego (bez kosztu materiału) – 89 szt.
- demontaż kpl. znaków – 8 szt.
- demontaż słupków pod znaki drogowe – 10 szt.
- montaż lustra drogowego fi 800 mm – 6 szt.

Usługi konserwacji i bieżącej naprawy systemu oświetlenia ulicznego oraz sygnalizacji świetlnej ruchu drogowego

Umowy zawarte na zasadach in-house:

→ nr WDT/83/2022 z dnia 23 grudnia 2022 r.,

→ nr WDT/56/2024 z dnia 1 lipca 2024r.

W ramach świadczenia usług związanych z konserwacją i bieżącymi naprawami systemu oświetlenia ulicznego i sygnalizacji świetlnej ruchu drogowego przez spółkę „TESKO” zostały wykonane następujące prace:

- Montaż / wymiana bezpieczników, zapłonników, główek K-2, daszków, kloszy, opraw ceramicznych E27 / E40, pokryw / drzwiczek, tabliczek słupowych, złącz kablowych SINTUR / ZUG / napowietrznych BZO - 801 szt.,
- Montaż / wymiana źródeł światła - 489 szt.,
- Montaż / wymiana zestawów zasilających do opraw - 79 szt.,
- Ułożenie / wymiana przewodów DY / YDY / LY / AsXSn - 673 mb,
- Ułożenie / wymiana kabli YAKXs / YKY - 144 mb,
- Montaż / wymiana kompletnych aparatów, sterowników astronomicznych, styczników 40A / 63A - 30 szt.,
- Montaż / wymiana / demontaż kompletnych lamp - 22 szt.,
- Montaż / wymiana / demontaż opraw - 57 szt.,
- Naprawa linii kablowej nn (mufowanie) - 13 szt.,
- Montaż / wymiana gniazd wtykowych hermetycznych - 3 szt.,
- Regulacja sterownika astronomicznego - 70 szt.,
- Malowanie masztów - 22 szt.,
- Lokalizacja uszkodzeń / podział sieci oświetlenia ulicznego, wydzielenie stałej fazy - 33 szt.
- Wykonanie zasilania awaryjnego - 9 szt.
- Naprawa oprawy LED – 14 szt.
- Pionowanie słupa oświetleniowego – 3szt.
- Wykonanie nowej SO – 1szt.
- Montaż kompensatora mocy biernej – 1szt.
- Mycie lamp – 20 szt.
- Naprawa SO – 20 szt.

Zakup energii elektrycznej związany z oświetleniem miasta, sygnalizacją świetlną ruchu drogowego oraz dzierżawą słupów elektroenergetycznych pod zawieszenie opraw oświetleniowych.

Zgodnie z realizacją zadania Gminy polegającym na finansowaniu oświetlenia ulic, placów i dróg znajdujących się na terenie gminy, pokryto wydatki na zakup energii elektrycznej (sprzedaż, dystrybucja) związany z oświetleniem miasta oraz sygnalizacją świetlną ruchu drogowego. Ponadto pokryto wydatki związane z udostępnieniem słupów elektroenergetycznych w celu zabudowania i utrzymywania opraw oświetleniowych.

Udrażnianie studni kanalizacji opadowej w drogach publicznych oraz czyszczenie rowów i przepustów odwadniających drogi publiczne oraz drogi dla których Zarządcą jest Burmistrz Miasta Zakopane.

Umowa in-house z dnia 6.05.2024r. ze Spółką TESKO.

W ramach powierzenia:

- wyczyszczono 84 szt. studni kanalizacji opadowej,
- wyczyszczono 112 szt. wiader w studniach kanalizacji opadowej,
- wyczyszczono koryta betonowe płytkie – 622,80 mb,
- wykoszono ręcznie trawy obok barierek i innych elementów pasa drogowego – 6 181 m²,
- wykoszono mechanicznie pobocza i rowy odwadniające – 21 212 m²,
- wyczyszczono przepusty pod drogą – 19,00 mb.

Wywóz odpadów z koszy ulicznych.

W ramach pozycji wywozu odpadów z koszy ulicznych realizowane są dwie umowy: z dnia 29 grudnia 2023r. oraz z dnia 23 sierpnia 2024 roku. Umowy zostały zawarte w trybie postępowania in-house, czyli na podstawie art. 214 ust. 1 pkt. 11 Ustawy Prawo zamówień publicznych. Zgodnie z przedmiotowymi umowami Gmina Miasto Zakopane powierzyła Spółce do wykonania zadania własne w zakresie opróżniania koszy ulicznych i wywozu nieczystości z terenów będących w zarządzie Burmistrza Miasta Zakopane, z przystanków i z terenów objętych wywozem na podstawie porozumień.

W ramach powierzenia odebrano i opróżniono następujące ilości:

- 256 280 szt. koszy ulicznych
- 3 167 szt. worków pochodzących z akcji oczyszczania miasta
- 34 495 szt. worków z tzw. podrzutami
- 1 428,10 m³ odpadów luzem
- 453 szt. kratki ściekowe
- 15 587 szt. koszy znajdujących się na przystankach
- 186 szt. pojemników 1100l znajdujących się na dworcu – ul. Chramcówki
- 726 szt. worków ze sprzątania potoków
- 3 184 szt. pojemników zbiorczych stacji „psi pakiet”

Odbiór odpadów z terenów cmentarzy Nowotarska, Pardałówka, Harenda

- 12 szt. pojemników 120 l
- 12 szt. pojemników 360 l
- 366 szt. pojemników 1100 l

Odbiór odpadów z terenu cmentarza przy ulicy Kościeliskiej

- 133 szt. worków bio
- 29 szt. pojemników 1100 l

Odbiór odpadów/podrzutów pochodzących z nielegalnych składowisk

- 5,00 m³ odpadów luzem zgłaszanych przez Wydział Ochrony Środowiska

Strefa Płatnego Parkowania

W 2024 roku Rada Miasta Zakopane wprowadziła szereg istotnych zmian w funkcjonowaniu Strefy Płatnego Parkowania SPP mających na celu poprawę organizacji ruchu, korekty stawek jak i zwiększenie rotacji miejsc postojowych oraz zapewnienie większych udogodnień dla mieszkańców miasta.

Uchwałą Nr II/16/2024 z dnia 23 maja 2024 r. wprowadzono zmiany dla mieszkańców Zakopanego posiadających aktywną Zakopiańską Kartę Mieszkańca. Z dniem 1 lipca 2024r. osoby te mogły skorzystać jednorazowo w ciągu dnia z 60 minutowego darmowego postoju. Jednakże zapis tej uchwały został zmieniony uchwałą Rady Miasta Zakopane Nr VII/97/2024 z dnia 27 listopada 2024 r. zwiększając czas bezpłatnego postoju dla mieszkańców posiadających aktywny abonament do jednorazowego w danym dniu wybrania 120 minutowego darmowego postoju z możliwością podzielenia tego czasu na dwa oddzielne okresy po 60 min. z wyłączeniem podstrefy D przeznaczonej dla postoju autobusów. Opłaty za dalszy postój pojazdu naliczane są w oparciu o kwotę pieniężną wniesioną do parkomatu lub przez opłacenie w systemie płatności za miejsce postojowe z wykorzystaniem urządzenia mobilnego. Uchwała ta weszła w życie 1 stycznia 2025 r.

Na mocy Uchwały Nr II/16/2024 z dnia 23 maja 2024 r. zmieniono stawki za postój w poszczególnych podstrefach dla osób nie posiadających aktywnych abonamentów.

W podstrefie A minimalna opłata wynosi 3,00 zł. Za pierwszą godzinę postoju należy zapłacić 6,00 zł, za drugą 7,20 zł, za trzecią 8,60 zł, za czwartą i kolejne godziny postoju należy uiścić kwotę 6,00 zł.

W podstrefie B opłata minimalna wynosi 4,00 zł. Za pierwszą godzinę postoju należy zapłacić 5,00 zł, za drugą 6,00 zł, za trzecią 7,00 zł, za czwartą i kolejne godziny postoju należy uiścić kwotę 5,00 zł. W przypadku jednorazowej wpłaty za siedem i więcej godzin w danym dniu. Opłata wnoszona jednorazowo w wysokości wyższej niż 38,00 zł jest przeliczana na minuty postoju w kolejnych dniach.

W podstrefie C minimalna opłata wynosi 3,00 zł. Za pierwszą godzinę postoju należy zapłacić 5,00 zł, za drugą 6,00 zł, za trzecią 7,20 zł, za czwartą i kolejne godziny postoju należy uiścić kwotę 5,00 zł.

W podstrefie D nie obowiązuje opłata minimalna. Za pierwszą godzinę postoju należy zapłacić 6,40 zł, za drugą 7,60 zł, za trzecią 9,00 zł, za czwartą i kolejne godziny postoju należy uiścić kwotę 6,40 zł.

Kolejne zmiany zostały wprowadzone uchwałą Rady Miasta Zakopane Nr VII/97/2024 z dnia 27 listopada 2024 r., która zaczęła obowiązywać od 1 stycznia 2025 r. Na mocy tej uchwały rozszerzono granice Strefy Płatnego Parkowania. Do strefy włączono ulice Orkana i Droga do Samków – co ma na celu zwiększenie ilości miejsc postojowych oraz uporządkowanie parkowania również w tych obszarach, które dotychczas nie były objęte opłatami.

Podniesiona została także wysokość opłaty dodatkowej z kwoty 200 zł do kwoty 300 zł. Jednak w przypadku uregulowania jej w ciągu 3 dni roboczych kwota zostaje obniżona o 200 zł tzn. do kwoty 100 zł. Takie rozwiązanie powinno zwiększyć atrakcyjność wniesienia opłaty dodatkowej obniżonej zamiast opłaty pełnej, co zarazem winno wpłynąć na ściągalność opłat bez potrzeby prowadzenia długotrwałych postępowań egzekucyjnych.

Zajęcie pasa drogowego.

W ramach zarządu pasem drogowym w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. wydano:

- 234 decyzje na zajęcie pasa drogowego na czas wykonywania robót na kwotę **430 666,68 zł**
- 133 decyzje na zajęcie pasa drogowego pod ogródki gastronomiczne na kwotę: **611 711,83 zł**
- 13 decyzji na zajęcie pasa drogowego na reklamy na kwotę: **18 388,68 zł**
- 165 decyzji na zajęcie pasa drogowego na pod handel na kwotę: **490 899,39 zł**

W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. naliczono opłatę targową w kwocie **117 907,24 zł**.

Rozdział XIII. Gospodarka nieruchomościami.

Analiza danych ewidencyjnych jednostki 121701_1 – Zakopane – pozwala na ocenę struktury własności i użytkowania gruntów na obszarze gminy. Zakopane, będące ważnym ośrodkiem turystycznym i miejskim, charakteryzuje się zróżnicowaną strukturą przestrzenną i funkcjonalną, co znajduje odzwierciedlenie w danych geodezyjno-katastralnych.

Na tle ogólnej powierzchni 8425,9 ha oraz ponad 31 tysięcy działek ewidencyjnych, zasób pozostający bezpośrednio we władaniu Gminy Miasto Zakopane stanowi relatywnie niewielki procent. Gmina dysponuje jedynie 3% powierzchni całkowitej oraz 3% ogólnej liczby budynków, jednak warto zwrócić uwagę na istotny 14-procentowy udział w liczbie działek ewidencyjnych. Taka struktura może wskazywać na rozdrobniony charakter zasobu nieruchomości, z przewagą mniejszych jednostek gruntowych, typowych dla obszarów o rozwiniętej funkcji mieszkaniowej, usługowej lub rekreacyjnej.

Tendencje te świadczą o:

- **dużym udziale własności prywatnej** lub instytucjonalnej w strukturze miejskiej,
- **ograniczonych możliwościach rozwojowych w zakresie własnych inwestycji gruntowych gminy,**
- a także o **rosnącej potrzebie racjonalnego gospodarowania dostępnymi działkami.**

W ujęciu użytkowym, istotne jest określenie dominujących funkcji gruntów będących we władaniu gminy – czy są to tereny zabudowane, usługowe, rekreacyjne, czy też infrastrukturalne.

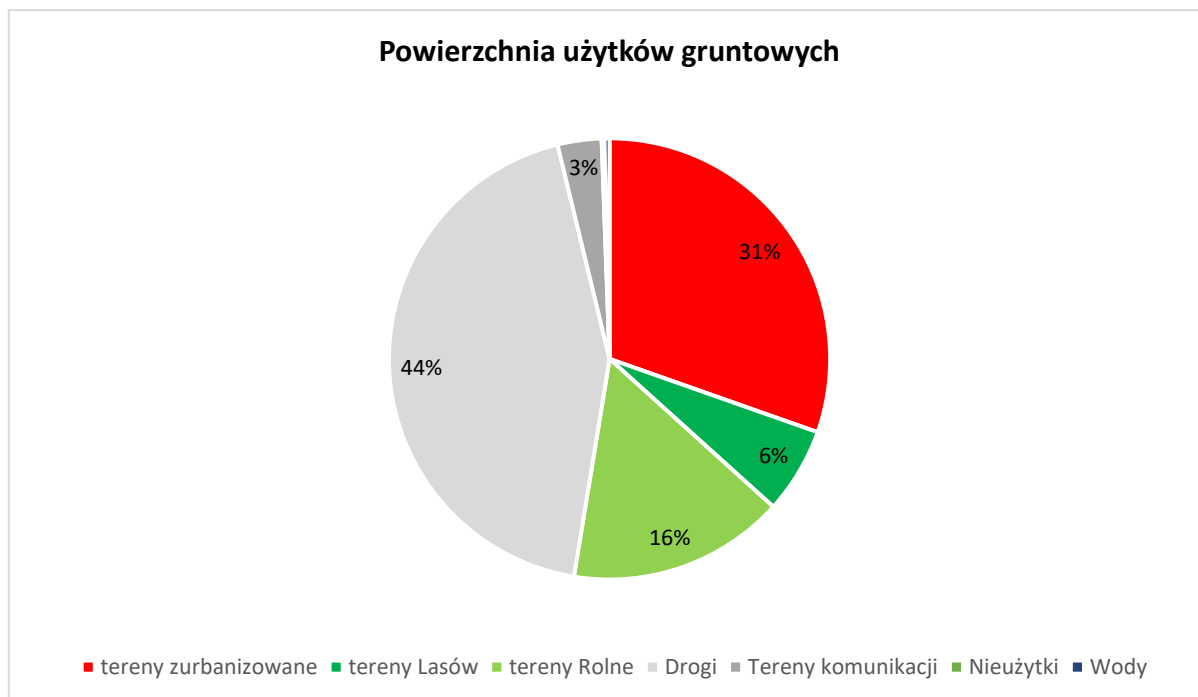
Ogólna charakterystyka jednostki ewidencyjnej 121701_1, Zakopane

- Powierzchnia całkowita: 8425,8982 ha
- Liczba działek ewidencyjnych: 31 206
- Liczba budynków: 10 571
- Liczba lokali: 9 219

Zasób pozostający we władaniu Gminy Miasto Zakopane:

- Powierzchnia: 212,3212 ha, co stanowi 3% ogólnej powierzchni jednostki ewidencyjnej.
- Działki ewidencyjne: 4 246, czyli 14% ogólnej liczby działek.
- Budynki: 293, co stanowi 3% ogólnej liczby budynków.
- Lokale: 64, co stanowi 1% ogólnej liczby lokali.

Poniższy wykres przedstawia **strukturę użytków gruntowych** w nieruchomościach, których właścicielem lub posiadaczem jest Gmina Miasto Zakopane.

Gmina Miasto Zakopane, pomimo ograniczonego udziału w powierzchni i budynkach, posiada stosunkowo **duży zasób działek ewidencyjnych**, co może dawać możliwości do rozwoju, inwestycji publicznych oraz zagospodarowania przestrzennego. Szczegółowy podział użytków gruntowych (zgodnie z wykresem) może służyć jako **podstawa do planowania przestrzennego, zarządzania zasobami gminnymi** oraz oceny potrzeb inwestycyjnych lub ochrony środowiska.

Gminny zasób nieruchomości

Mieniem gminy jest własność i inne prawa majątkowe nabyte przez gminę lub inne osoby prawne. Składnikami mienia są nieruchomości i ruchomości.

Zgodnie z art. 25 ustawy o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U.2024.1145) do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy.

Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje Burmistrz. Gospodarowanie zasobem polega m. in. na ewidencjonowaniu nieruchomości, dokonywaniu wyceny, sporządzaniu planów wykorzystania zasobu, zabezpieczeniu nieruchomości przed uszkodzeniem lub zniszczeniem, wykonywaniu czynności związanych z naliczaniem należności za udostępnianie z zasobu, zbywaniu i nabywaniu, wydierżawianiu, wynajmowaniu i użyczaniu nieruchomości. Na podstawie ustawy z dnia 10 maja 1990 r. Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie Terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych /Dz.U.Nr 32 poz. 191 i Nr 43 poz.235/ - stan mienia komunalnego na dzień 31.12.2024r. wynosi: **172,2837 ha** o wartości **508 030 689,06 zł**.

Nabycie na rzecz Gminy Miasto Zakopane:

- Gmina Miasto Zakopane na podstawie ustawy z dnia 10 maja 1990r Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych – Dz.U.Nr 32 poz. 191 i Nr 43 poz. 235 w okresie od dnia **1.01.2024r do 31.12.2024r** nabyła na podstawie komunalizacji działki o powierzchni **0,1296 ha** o wartości **36 000,00 zł**.
- Gmina Miasto Zakopane na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998r Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną – Dz.U.Nr 133 poz. 872 z późn. zm. w okresie od dnia **1.01.2024r do 31.12.2024r** nabyła na podstawie art.73 działki o powierzchni **0,1293 ha** o wartości **129 300,00 zł**.
- Gmina Miasto Zakopane w okresie od dnia **01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.** nabyła nieruchomości od osób fizycznych o powierzchni **0,0651 ha** o wartości **480 152,00 zł** (w tym darowizna w kwocie 323 720,00 zł)
- Gmina Miasto Zakopane w okresie od dnia 01.01.2024r. do 31.12.2024r. nabyła nieruchomości od osób prawnych o powierzchni **0,0159 ha** o wartości **225 000,00 zł**.
- Gmina Miasto Zakopane w okresie od dnia 01.01.2024r. do 31.12.2024r. nabyła nieruchomości przez ZRID o powierzchni **0,5234 ha** o wartości **737 268,95 zł**

Zbycie ze stanu mienia Gminy Miasto Zakopane:

Gmina Miasto Zakopane w okresie od dnia 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. zbyła ze stanu mienia 11 działek oraz ½ udziału w 1 działce , w tym:

- Sprzedano na rzecz osób prawnych działki gminne o powierzchni **0,1923 ha** o wartości **930 859,46 zł**.
- Sprzedano na rzecz osób fizycznych działki gminne o powierzchni **0,0112 ha** o wartości **66 687,10 zł** oraz ½ udziału w działce gminnej o powierzchni **0,0438 ha** o wartości 259 250,00 zł (kwota została rozłożona na raty roczne).

Sprzedano lokale:

- 1 lokal mieszkalny (na rzecz najemcy) o wartości **60 631,50 zł**,

W 2024r. przeprowadzono **25** przetargów na zbycie nieruchomości.

Numeracja porządkowa nieruchomości

W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. nadano **82** numery porządkowe budynkom.

Podziały nieruchomości

W okresie od 01.01.2024r. do 31.12.2024r.

- Zatwierdzono **59** projektów podziału nieruchomości.
- Wszczęto **6** postępowań o rozgraniczenie nieruchomości.

Gmina prowadzi aktywną politykę inwestycyjno-przestrzenną, wspierającą rozwój lokalny poprzez pozyskiwanie gruntów m.in. pod infrastrukturę. Polityka zbywania zasobu nieruchomości jest umiarkowana i podporządkowana celom inwestycyjnym oraz społecznym –

bez agresywnego wyprzedawania majątku gminy. Zakopane przeżywa dalszą urbanizację i aktywny rozwój przestrzenny, a władze skutecznie zarządzają tym procesem.

Obserwowane kierunki:

- Wzrost znaczenia inwestycji infrastrukturalnych (ZRID),
- Skupienie na konsolidacji i efektywnym zarządzaniu zasobem,
- Przewaga jakościowego rozwoju nad ilościowym powiększaniem areалу.

Zalecenia i Rekomendacje:

- Prowadzenie i kontynuacja nabywania strategicznych gruntów pod inwestycje publiczne,
- Zrównoważenie między prywatyzacją a zabezpieczeniem potrzeb społecznych (np. mieszkań komunalnych),
- Wprowadzenie cyfrowych narzędzi do ewidencji i analizy zasobu nieruchomości.

Dane ogólne.

Obszar gminy Zakopane, z wyłączeniem terenów położonych w granicach Tatrzańskiego Parku Narodowego, jest objęty obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na około 96% powierzchni. W związku z tym ocenia się pokrycie i postęp w opracowywaniu planów miejscowych jako bardzo dobre. Ogółem na obszarze gminy miasto Zakopane obowiązują 33 plany miejscowe.

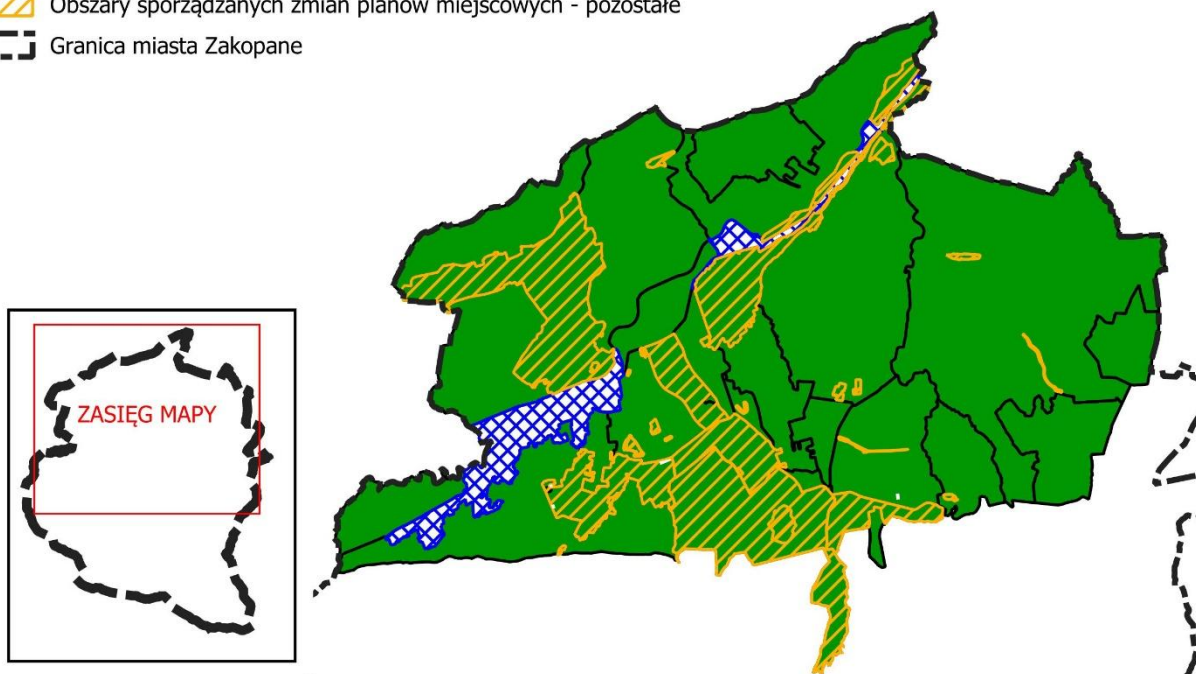
Działania planistyczne.

Prace nad sporządzeniem lub zmianą opracowań planistycznych prowadzone były zgodnie z obowiązującym zarządzeniem Burmistrza Miasta Zakopane Nr 178/2018 z dnia 24 lipca 2018r. w sprawie programu sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w mieście Zakopane na lata 2018 – 2022 z perspektywą do roku 2025. Sporządzono projekty MPZP Kościeliska i MPZP Zakopianka i skierowano te opracowania do opiniowania i uzgadniania. Ich wyłożenie do publicznego wglądu nastąpiło w I połowie 2024 r. Wpłynęły liczne uwagi, które sukcesywnie były rozpatrywane przez projektanta. Ponadto kontynuowano prace nad mniejszymi zmianami planów miejscowych.

MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W 2024 ROKU

OBOWIĄZUJĄCE I SPORZĄDZANE PLANY MIEJSCOWE NA DZIEŃ 31.12.2024 R.

- Obszary obowiązujących planów miejscowych
- Obszary sporządzanych planów miejscowych dla terenów nieobjętych obowiązującymi planami
- Obszary sporządzanych zmian planów miejscowych - pozostałe
- Granica miasta Zakopane

Ze względu na radykalną zmianę ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, kontynuacja prac nad zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie była możliwa. Obowiązujące studium utraci moc z dniem 1 stycznia 2026r. Zmiana ustawy wprowadziła w jego miejsce nowy akt planowania

przestrzennego, w postaci planu ogólnego. Nowelizacja ustawy nastąpiła na zaawansowanym etapie prac nad sporządzeniem koncepcji zmiany studium. Jednakże zgodnie z przepisami ustawy nowelizującej, zmiana studium może być kontynuowana i zakończona jedynie w trzech przypadkach, z których żaden nie występuje w Zakopanem. Nie ma zatem możliwości zakończenia procedury zmiany studium na podstawie dotychczasowych przepisów. Dotychczas obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zachowują moc. Plan ogólny jest całkowicie nowym opracowaniem planistycznym i należy go sporządzić według nowych, określonych zasad, ustalonych w nowelizacji ustawy oraz przepisach wykonawczych. W założeniu ma być bardziej przystępny dla mieszkańców i posiadać ujednoliconą formę dla całego kraju. Nie będą w nim wyznaczane kierunki rozwoju gminy, jak miało to miejsce w studium, lecz strefy planistyczne, dla których zostaną określone podstawowe parametry urbanistyczne. Plan ogólny będzie stanowił akt prawa miejscowego. Plan ogólny będzie podstawą do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ich zmian oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Jego opracowanie będzie stanowiło priorytet dla Biura Planowania Przestrzennego w kolejnych latach.

Dnia 27 czerwca 2024 r. Rada Miasta Zakopane podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego miasta Zakopane, tym samym rozpoczęto procedurę opracowywania tego dokumentu dla Zakopanego.

W dniu 11 lipca 2024 r. Burmistrz Miasta Zakopane wydał ogłoszenie o przystąpieniu do sporządzenia planu ogólnego miasta Zakopane oraz możliwości i zasadach składania wniosków do projektu planu. Dnia 31 października 2024 r. upłynął termin składania wniosków do projektu planu ogólnego miasta Zakopane. W w/w terminie złożono prawie 2,5 tysiąca wniosków. Rozpoczęto procedurę przetargową w celu wyłonienia wykonawcy projektu planu. Kontynuowano analizę czynników mających wpływ na kształtowanie przestrzeni w mieście. Do bazy wprowadzono kolejne informacje dotyczące wydanych decyzji o warunkach zabudowy, a także wnioski o zmiany opracowań planistycznych.

Uchwała krajobrazowa.

Kontynuowano prace nad ustaleniem zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane, na terenie Gminy Miasto Zakopane.

W grudniu 2024 r. rozpoczęto konsultacje społeczne projektu uchwały krajobrazowej, zaplanowane do 31 marca 2025 r. Celem konsultacji było zebranie opinii, uwag i propozycji dotyczących projektu uchwały.

Natomiast celem sporządzenia uchwały jest przede wszystkim ochrona unikatowych walorów krajobrazowych Zakopanego, tradycji miejsca, cennych historycznie i kulturowo obiektów i układów urbanistycznych, podniesienie jakości życia w mieście, poszanowanie dobrego sąsiedztwa rozumiane jako przeciwdziałanie degradacji przestrzeni publicznej i terenów zielonych oraz przeciwdziałanie zawłaszczaniu przestrzeni publicznej – poprzez ograniczenie liczby i gabarytów tablic reklamowych i urządzeń reklamowych na terenie Gminy Miasto Zakopane.

Uchwała krajobrazowa jest sporządzana zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Procedura formalno-prawna sporządzenia uchwały jest prowadzona zgodnie z art. 37a cyt. ustawy, w związku z art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw.

Specustawa mieszkaniowa.

Do końca 2024 r. nie złożono żadnego wniosku o ustalenie lokalizacji inwestycji mieszkaniowych lub inwestycji towarzyszących w trybie ustawy z dnia 5 lipca 2018r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2018 r. poz. 1496), zwanej „specustawą mieszkaniową”. Może to wskazywać, że cel uchwały w sprawie lokalnych standardów urbanistycznych podjętej przez Radę Miasta Zakopane w 2019 (ze zmianą w 2020 r.) został osiągnięty i obowiązujące przepisy skutecznie chronią obszar Gminy Miasto Zakopane.

Decyzje ULICP i decyzje WZ.

W 2024r. wydano 4 pozytywne decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Obejmowały one obszary, na których nie obowiązują plany miejscowe. Dotyczyły budowy sieci infrastruktury technicznej – gazowej (2), przebudowy szkoły oraz budowy sieci oświetlenia ulicznego.

W 2024r. wydano 8 pozytywnych decyzji o warunkach zabudowy, 2 decyzje odmowne oraz 4 decyzje umarzające. Obejmowały one obszary, na których nie obowiązują plany miejscowe. Pozytywne decyzje dotyczyły: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (6), zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz budowy parkingu.

Działania z zakresu zagospodarowania przestrzennego.

Podjęto lub kontynuowano działania w sprawach prowadzonych przez organy administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego – Starostę Tatrzańskiego i Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Zakopanem. Skontrolowano kilkadziesiąt spraw, podjęto interwencje w kilku postępowaniach. Działania były najczęściej konsekwencją rozbieżności w interpretacji przepisów obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przez poszczególne organy. Stanowiły również wnioski o kontrolę prowadzenia robót budowlanych zgodnie z wydanymi decyzjami. Podjęto lub kontynuowano postępowania w sprawie przywrócenia poprzedniego sposobu zagospodarowania, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Park kulturowy obszaru ulicy Krupówki.

Zmiany, funkcjonowanie i działania podjęte celem przestrzegania zapisów uchwały w 2024r.

Kontynuowane jest postępowanie Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie w sprawie wpisu do rejestru zabytków historycznego układu urbanistycznego części

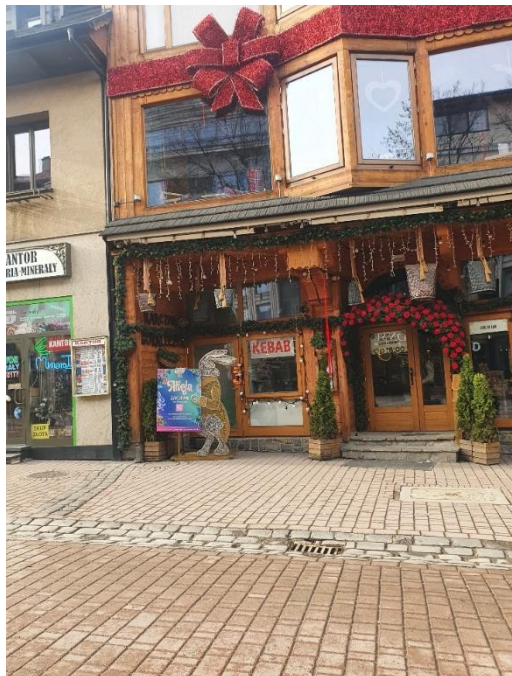

miasta Zakopane w granicach „Parku Kulturowego obszaru ul. Krupówki”.

Nieliczni inwestorzy występowali o uzgadnianie projektów reklam i zagospodarowania nieruchomości.

Podobnie jak w latach poprzednich, w czasie nasilenia sezonu turystycznego obserwowane były niekorzystne działania, które stanowiły naruszenie przepisów obowiązującego prawa miejscowego: „pseudo zbiórki charytatywne” stanowiące w rzeczywistości handel poza lokalem, wykonywanie odpłatnych fotografii, nagabywanie. W okresie wakacji i ferii zimowych konieczne było nasilenie patroli Straży Miejskiej i podejmowanie licznych interwencji. Ponadto pracownicy UMZ przeprowadzali kontrole w celu wskazania Straży Miejskiej miejsc gdzie dochodzi do łamania zapisów uchwały oraz w celu podjęcia czynności

administracyjnych w tym, w sprawie zbadania działalności prowadzonej na Krupówkach pod względem przepisów ordynacji podatkowej.

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Zakopane na lata 2017-2030 (w skrócie: GPR), został uchwalony przez Radę Miasta Zakopane z dnia 23 maja 2024 r. Uchwała Nr II/17/2024 w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Zakopane na lata 2016-2030”, a następnie decyzją Zarządu Województwa Małopolskiego w dniu 23 lipca 2024r. (Uchwała nr

1568/24) w sprawie wyrażenia pozytywnej opinii dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Zakopane na lata 2016-2030 stanowiącego Inny Instrument Terytorialny w ramach programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021 – 2027, został wpisany do Wykazu Gminnych Programów Rewitalizacji Województwa Małopolskiego.

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Zakopane na lata 2016-2030 jest aktualizacją poprzedniego programu obowiązującego w latach 2016-2023. W styczniu 2024 roku odbył się konsultację społeczne projektu Gminnego Programu rewitalizacji na lata 2017-2030.

Zarządzeniem Burmistrza Miasta Zakopane z dnia 05 lutego 2018 powołany został Komitet Rewitalizacji, stanowiący forum współpracy i dialogu różnych grup interesariuszy z organami gminy, pełniący funkcję opiniodawczo-doradczą burmistrza. W 2024 r. Komitet Rewitalizacji spotkał się dwukrotnie 13 lutego oraz 24 października.

Rozdział XV. Ochrona środowiska i przyrody.

Główne działania na terenie Miasta Zakopane prowadzone w 2024 roku przez wydział Ochrony Środowiska:

Powietrze.

Działania ekodoradcze.

Urząd Miasta Zakopane od stycznia 2024 roku przystąpił do projektu: „Wdrożenie Programu ochrony powietrza w Gminie Miasto Zakopane” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, Priorytet 2 Fundusze Europejskie dla środowiska, Działanie 2.5 Wdrażanie Programu Ochrony Powietrza, Typ projektu B. Funkcjonowanie ekodoradców w gminach na podstawie umowy o dofinansowanie nr FEMP.02.05-IZ.00-0019/23-00-XXI/19/FE/24. Całkowita kwota dofinansowania na lata 2024-2026 wyniesie 415 634,96zł.

W ramach programu zrealizowano:

- doradztwo mieszkańcom planującym wymianę nie ekologicznego pieca
- organizację wydarzeń w zakresie ochrony powietrza
- dystrybucję materiałów edukacyjnych związanych z ochroną powietrza oraz wymaganiami „Uchwały Antysmogowej”
- badania próbek popiołu w celu wykrycia spalania odpadów
- współpracę z organizacjami zajmującymi się tematyką ochrony powietrza
- edukację ekologiczną dzieci i młodzieży

Program Priorytetowy Czyste Powietrze.

Urząd Miasta Zakopane 22.06.2021r. udostępnił dla mieszkańców miasta punkt konsultacyjno - informacyjny programu „Czyste Powietrze”, który oferuje im pomoc w wypełnianiu wniosków zarówno o przyznanie dofinansowania, jak również o wypłatę dotacji z ww. programu, bez konieczności udawania się do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. W roku 2024 za pośrednictwem gminnego punktu konsultacyjnego złożonych zostało 50 wniosków o dofinansowanie z „Czystego Powietrza” oraz złożono 33 wnioski o wypłatę dotacji dla mieszkańców miasta.

Opracowania Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Zakopane (MPA)

W 2024 roku Urząd Miasta Zakopane podpisał umowę nr FENX.02.04-IW.01-0009/23 o dofinansowanie Projektu „Opracowania Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Zakopane” w ramach działania FENX.02.04 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom, typ projektów: Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu priorytetu FENX.02 Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z EFRR programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027. Kwota dofinansowania 127 693,80zł.

W ramach działań:

- Wyłoniono firmę, której zadaniem jest opracować treść dokumentu p.n. Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu,

- Przeprowadzono akcję edukacyjną Sadzenie drzew rodzimych i zakupiono sadzonki roślin, które zostały przekazane mieszkańcom miasta.

Działania informacyjno-edukacyjne

Każdy odbiorca wody otrzymał wraz z rachunkiem ulotkę informującą o możliwości wzięcia udziału w programie „Czyste Powietrze,” a także o obowiązkach wynikających z *Uchwały Antysmogowej dla Małopolski*. Podczas miejskich eventów: „World Snow Day”, „Zakopiańskiego Dnia Dziecka”, „Dzień Kropelki Wody” zorganizowano spotkania dla mieszkańców z gminnym ekodoradcą, podczas których prowadzono edukację ekologiczną, jak również przekazywane były informacje na temat możliwości pozyskania dofinansowania do wymiany nieefektywnych urządzeń grzewczych. Na stronie internetowej UMZ zamieszczano informacje o przysługujących dotacjach oraz obowiązujących przepisach (uchwała antysmogowa), a także o ewentualnych konsekwencjach grożących w razie ich nieprzestrzegania.

Inwentaryzacja źródeł ciepła

Wydział Ochrony Środowiska sukcesywnie przeprowadza inwentaryzację źródeł ciepła rozdając mieszkańcom deklaracje dotyczące źródeł ciepła i spalania paliw, jednocześnie pomagając im w ich wypełnianiu. Sukcesywnie składane są nowe ankiety, które pracownicy wprowadzają do systemu CEEB.

Analiza stanu jakości powietrza w mieście

Wydział Ochrony Środowiska na bieżąco monitoruje wyniki pomiarów jakości powietrza w Zakopanem oraz sporządza stosowne analizy na potrzeby sprawozdawcze w celu informowania mieszkańców o jego stanie.

Obserwuje się systematyczny spadek ilości zanieczyszczeń w powietrzu. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu dopuszczalne średnioroczne stężenie pyłu PM 10 wynosi $40\mu\text{g}/\text{m}^3$, natomiast dozwolone stężenie dobowe tej substancji w powietrzu to $50\mu\text{g}/\text{m}^3$. W 2024r. w Zakopanem utrzymywał się bardzo dobry wynik wynoszący $19,7\mu\text{g}/\text{m}^3$ (a więc znacznie niższy niż poziom dopuszczalny). Ilość dni z przekroczeniami wyniosła 14 i była poniżej dopuszczalnej maksymalnej ilości wynoszącej 35 dni w ciągu roku.

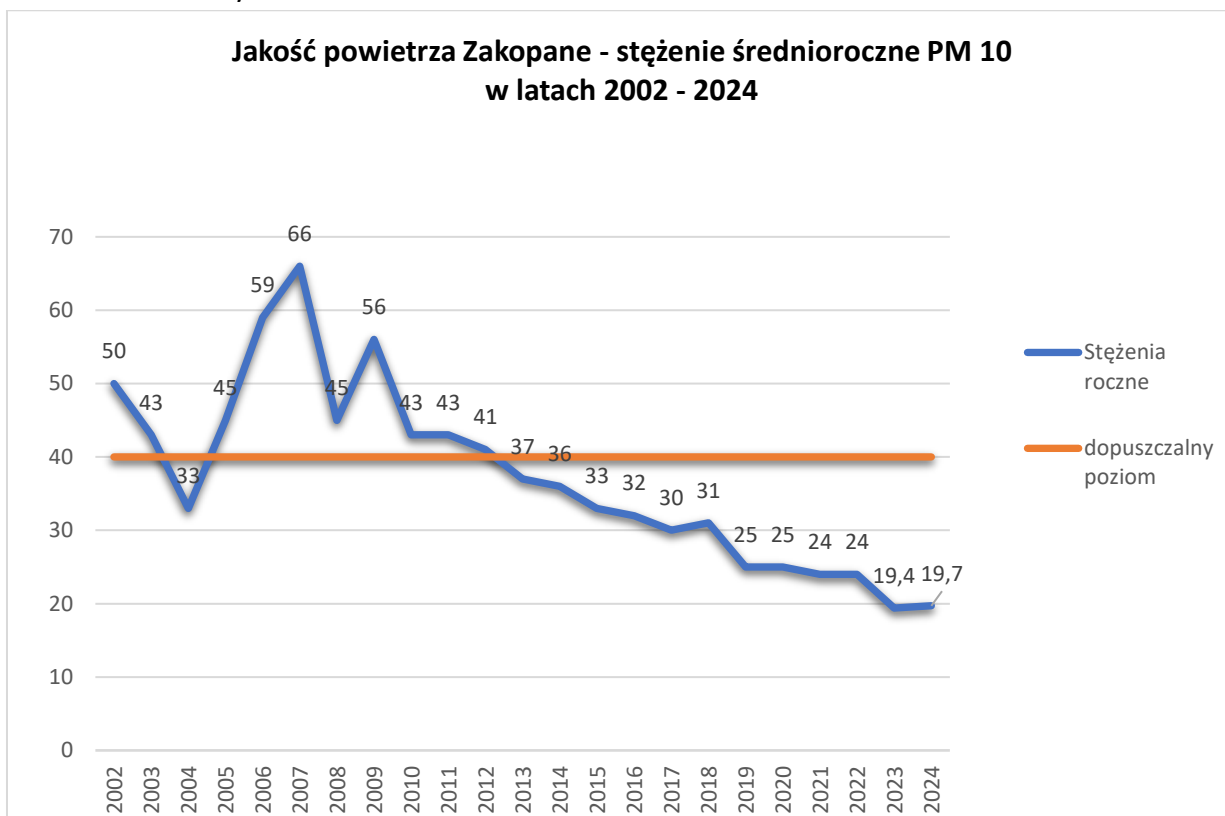
Dodatkowe mechanizmy wsparcia mieszkańców, którzy wymieniają piec na ekologiczne źródło ciepła:

→ Program osłonowy

Z inicjatywy Burmistrza uchwalony został przez Radę Miasta dnia 30 grudnia 2020 r. Lokalny Program Osłonowy, który oferuje dofinansowanie dla osób ponoszących zwiększone koszty grzewcze związane z używaniem ekologicznego systemu ogrzewania, w stosunku do kosztów grzewczych, jakie ponosili używając systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym wykorzystywanym w przestarzałym urządzeniu grzewczym.

→ Zwolnienie z podatku od nieruchomości

Od dnia 01.01.2017 osoba ogrzewająca swój budynek mieszkalny ekologicznym źródłem energii ma możliwość skorzystania ze zwolnienia z podatku od nieruchomości. Okres zwolnienia wynosi 5 lat.

Wykres przedstawiający systematyczną poprawę jakości powietrza w Zakopanem

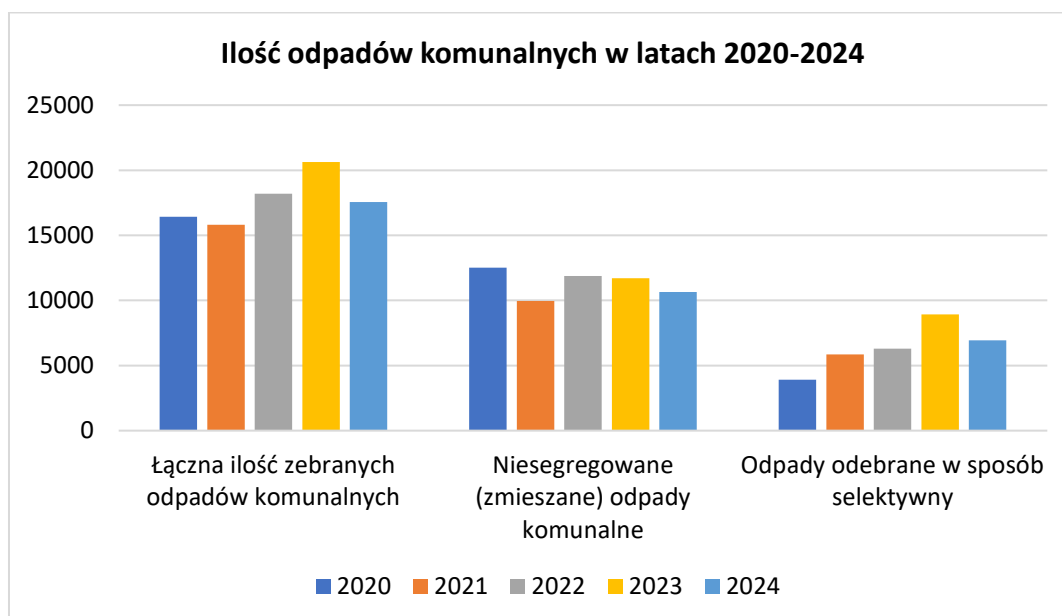
Gospodarka odpadami

Odbiór odpadów z terenu Gminy Miasto Zakopane realizowany był przez podmiot wyłoniony w trybie przetargu nieograniczonego tworzące Konsorcjum Firm: „TESKO” Tatrzańska Komunalna Grupa Kapitałowa Sp. z o.o., – Lider Konsorcjum i Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „EMPOL” Sp. z o.o. – Partner Konsorcjum.

Odpady komunalne były odbierane również przez firmy:

- Import Export DANSTRAM Stanisław Strama,
- FCC Podhale Sp. z o.o. – za rok 2024 firma złożyła „zerowe sprawozdanie”

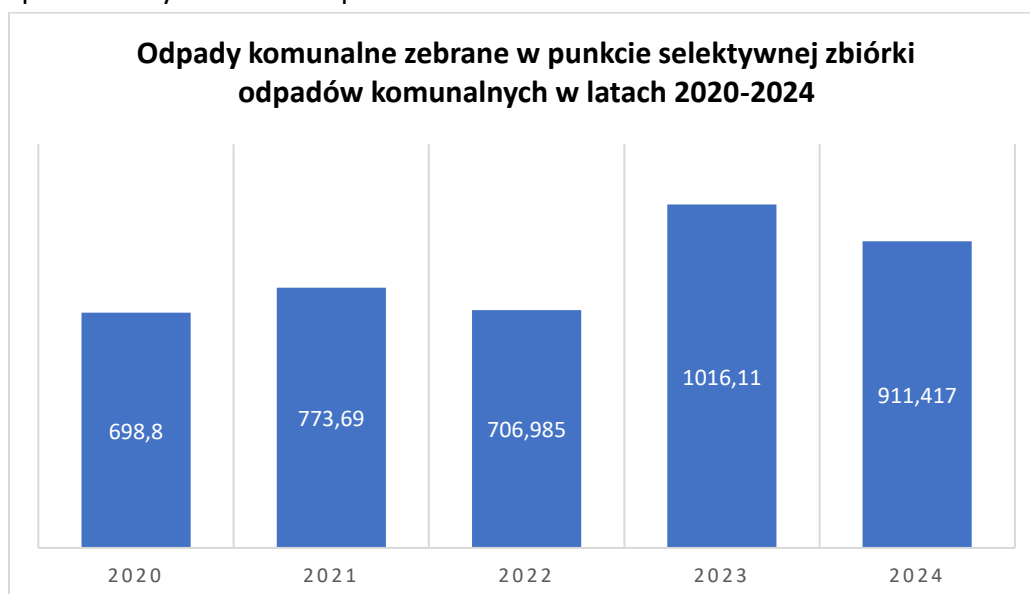
W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku, zgodnie z przedkładanymi sprawozdaniami, na terenie Miasta Zakopane odebrano 17594,281 Mg odpadów – w tym 16634,5100 Mg odpadów komunalnych – z uwzględnieniem odpadów komunalnych zebranych w czasie zbiórek odpadów wielkogabarytowych typu meble oraz oddane do skupów złomu i makulatury. Wyżej wymienione zbiórki przeprowadzono w miesiącach: marzec, czerwiec-lipiec i wrzesień-październik. W czasie akcji zebrano łącznie 298,5400 Mg odpadów.

Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Na terenie Gminy Miasto Zakopane przy ul. Wojdyły 25 zlokalizowany jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, prowadzony przez „TESKO” Tatrzańską Komunalną Grupę Kapitałową Spółkę z o.o. Na terenie PSZOK-u można bezpłatnie oddać posegregowane odpady tj.: papier, plastik, metal, szkło, jak również zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, AGD, chemikalia (farby, lakiery, przeterminowane środki ochrony roślin), zużyte akumulatory, ogniwa i baterie galwaniczne, metale, opony, tekstylia, przeterminowane leki oraz odpady wielkogabarytowe, w tym meble. W celu zwiększenia efektywności selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w PSZOK w roku 2024 wprowadzono możliwość oddawania tam odpadów w każdą ostatnią sobotę miesiąca.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024r. przyjęto 911,4170 Mg odpadów od 7057 mieszkańców tj. o 1/3 mniej niż w roku 2024. Sytuacja ta może być wynikiem wprowadzenia obowiązku przedkładania dowodu opłaty za ostatni wymagalny okres oraz dokumentu tożsamości, co przyczyniło się do wyeliminowania oddawania na PSZOK odpadów przez osoby spoza Gminy Miasto Zakopane.

Na terenie wyspy funkcjonuje „punkt ważenia odpadów komunalnych” zebranych z terenu Gminy Miasto Zakopane. W punkcie ważenia odpadów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. dokonano 70.576 ważeń pojazdów odbierających odpady z terenu Gminy Miasto Zakopane.

W ramach podjętej uchwały w sprawie określenia rodzaju dodatkowych usług świadczonych przez Gminę Miasto Zakopane w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w roku 2024, Gmina Miasto Zakopane zrealizowała 1.156 wniosków na usługi dodatkowe dostarczenia dodatkowych kontenerów i odbioru odpadów komunalnych.

Na terenie Gminy znajdują się 2 podmioty zbierające odpady komunalne:

- Broda Roman, Firma Handlowo - Usługowa „Romar”
- Marek Rzadkosz, Skup Metali Kolorowych i Makulatury

Łącznie w tych dwóch punktach w 2024 roku zebrano 601,7240 Mg odpadów, czyli znacząco mniej w porównaniu do danych za rok 2023.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi w gminach ościennych

Zakopane	Kościelisko	Biały Dunajec	Poronin	Czarny Dunajec
20 zł osoba	21 zł osoba	34 zł osoba	34 zł osoba	21 zł osoba

Z uwagi na stały wzrost kosztów obsługi systemu – głównie wzrost stawek za odbiór i zagospodarowanie odpadów odbieranych bezpośrednio z nieruchomości, jak i oddawanych w PSZOK w miesiącach listopadzie i grudniu Rada Miasta Zakopane podjęła 5 uchwał aktualizujących regulacje dotyczące gospodarki odpadami na terenie Gminy Miasto Zakopane w tym w szczególności:

- uchwałę o zmianie stawek za gospodarowanie odpadami od osoby oraz za każdy pojemnik o określonej w uchwale pojemności
- uchwałę przywracającą do wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi pola dotyczące ilości miejsc noclegowych, konsumpcyjnych itp., wynikające wprost z Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Zakopane, wg których powinna zostać wyliczona prawidłowa opłata
- uchwałę o zmianie stawek za realizację usług dodatkowych, która miała na celu wyeliminowanie dopłat przez Urząd Miasta do kontenerów/pojemników zamawianych przez płatników w ramach tej usługi, co dodatkowo uszczelniło system
- wprowadzono zmianę częstotliwości dokonywania płatności za odpady – z kwartalnej na miesięczną, począwszy od miesiąca kwietnia 2025r.

Rok 2024 był rokiem, w którym system gospodarowania odpadami komunalnymi nie sfinansował się w całości z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnym, stąd konieczne było podjęcie uchwał, o których powyżej.

Utylizacja ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego.

Realizowana była na podstawie umowy na odbiór martwych zwierząt z firmą Saria Polska Sp. z o.o.

Azbest.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wszelkie wyroby zawierające azbest należy przekazywać celem unieszkodliwiania do dnia 31 grudnia 2032 roku. Obowiązek ten reguluje min. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz.U.2011.8.31).

Mając na uwadze powyższe mieszkańcy Zakopanego mają możliwość skorzystania z programu dofinansowania prac związanych z unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest.

Regulamin oraz wnioski na dofinansowanie unieszkodliwiania odpadów budowlanych zawierających azbest dostępne są w siedzibie Urzędu Miasta Zakopane oraz na stronie internetowej <https://www.zakopane.pl/zawartosc/artykuly/ochrona-rodowiska/realizowane-programy>. Wypełnione dokumenty należy składać na dzienniku podawczym w siedzibie Urzędu Miasta Zakopane lub przesać pocztą tradycyjną. Dodatkowe informacje uzyskać można w Wydziale Ochrony Środowiska UMZ, pok. 213 lub telefonicznie pod numerem 18 20 20 424.

W latach 2017-2024 z dofinansowania skorzystało 194 mieszkańców Zakopanego, odebrano i przekazano do unieszkodliwiania 608 Mg odpadów.

Decyzje środowiskowe.

W 2024 r. Wydział prowadził 14 spraw dotyczących wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć. Zakończono 4 z nich, a pozostałe 10 jest nadal procedowana.

Zwierzęta

Działania Gminy w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt określił podjęty uchwałą Rady Miasta 14 marca 2024 r. program, który był podstawą do realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o ochronie zwierząt oraz współdziałania z organizacjami społecznymi, gdzie statutowym celem działania jest ochrona zwierząt i współpraca z innymi instytucjami.

1. Zapewnienie opieki nad bezdomnymi psami.

1 stycznia 2024 r. w schronisku w Nowym Targu przebywało 11 psów z terenu Zakopanego. W ciągu całego zeszłego roku do schroniska przekazano 20 zwierząt. Tyle samo psów zostało adoptowanych. Na koniec 2024 r. w schronisku przebywało 11 psów z terenu Gminy Miasta Zakopane (i jest to najmniejsza ilość zwierząt przebywających z schronisku od 15 lat).

2. Koty.

W okresach zimowych 2024 roku, bezdomnym kotom zapewniono 345 kg suchej karmy zakupionej przez Urząd Miasta Zakopane. Karmę w miejscach występowania bezdomnych kotów wykładali społeczni opiekunowie. W celu ograniczenia rozwoju populacji kotów wolno żyjących sfinansowano leczenie, sterylizację i kastrację kotów bezdomnych. Zabiegami objęto 140 zwierząt.

3. Zdarzenia drogowe z udziałem zwierząt.

Gmina zapewniała opiekę nad bezdomnymi psami i kotami poszkodowanymi w zdarzeniach drogowych, do których doszło na terenie Gminy Miasto Zakopane. Niezbędne zabiegi weterynaryjne wykonywały gabinety weterynaryjne z terenu gminy i okolic. W 2024 roku w ten sposób udzielono pomocy 12 poszkodowanym zwierzętom.

4. Zwierzęta dzikie.

Kontynuowano współpracę z ośrodkiem rehabilitacyjnym dla dzikich zwierząt „Leśne Pogotowie” w Mikołowie w celu pomocy dzikim zwierzętom rannym w wypadkach drogowych albo wskutek innego typu zdarzeń losowych wymagających rehabilitacji oraz osieroconym we wczesnym okresie życia, którym konieczne jest odchowanie. W 2024 roku z terenu Zakopanego do ośrodka trafiło szesnaście drobnych dzikich zwierząt wymagających specjalistycznej pomocy.

Zieleń miejska, w tym zadrzewienie.

Zakres prac w zieleni miejskiej wskazanych w poniższej tabeli obejmuje: między innymi bieżące utrzymywanie czystości, grabienie i koszenie powierzchni terenów zieleni miejskiej.

Zakres prac	Szacunkowa powierzchnia [m ²]	Krotność prac w ciągu roku 2024
utrzymanie czystości i estetycznego wyglądu	293479	365
grabienie wiosenne	290297	1
grabienie jesienne	141077	1
koszenie (4x)	87449	4
koszenie (4x) Dolna Rówień Krupowa i Park Kaczyńskiego	64136	4
koszenie (3x)	7395	3
koszenie (2x)	22717	2
koszenie (1x)	111869	1

W ramach bieżącego utrzymania terenów zieleni miejskiej w 2024r. kontynuowany był pilotażowy program polegający na: ograniczeniu koszenia z 6-krotnego do 4-krotnego i grabienia jesiennego trawników na nieruchomościach gminnych. Ograniczenie grabienia jesiennego umożliwiło przetrwanie zimy jeżom i owadom, a materia organiczna z liści dostarczyła glebie cennych składników organicznych utrzymując wilgotność oraz chroniła korzenie krzewów i bylin przez przemarzaniem.

Fot. zielen miejska

W trosce o rodzimą przyrodę oraz poprawę stanu jakości powietrza w naszym mieście w roku 2024 na terenie Gminy Miasto Zakopane wykonano nasadzenia łącznie **2095 szt. drzew i 835 szt. krzewów (w tym 46 szt. drzew o dużych parametrach)**. Nasadzenia drzew o dużych parametrach wykonane zostały wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych tj. m. in. na ulicach: Aleje 3-go Maja, ul. Droga na Bystre, ul. Krupówki, ul. Piłsudskiego, ul. Przew. Tatrzańskich i ul. Zamoyskiego, dobierając gatunki drzew w odmianach tolerujących zasolenie i zanieczyszczenie miejskie oraz gatunki soliterowe na terenach zabytkowych (Rówień Krupowa, ul. Kościelna 7) i na pozostałych nieruchomościach gminnych (Bogdańskiego, Chałubińskiego 5, Spyrkówka 20, Zwierzyniecka). W ramach inwestycji w Kuźnicach nasadzono 654 szt. drzew rodzimego gatunku t.j. buk pospolity i jarzáb pospolity. Dodatkowe nasadzenia drzew na terenie Gminy Miasto Zakopane zostały wykonane w ramach wydarzeń: „akcja sadzenia drzew i krzewów rodzimych w Zakopanem” i „Ekopiknik” oraz „Czysta Polska”.

Fot. Nasadzenia drzew na terenie Gminy Miasto Zakopane

W ramach bieżącego utrzymywania zadrzewienia gminnego łącznie 87 szt. drzew gminnych zostało poddanych szczegółowym badaniom dendrologicznym. Na podstawie wyników ekspertyzy dendrologicznej w obrębie koron drzew gminnych przeprowadzono prace pielęgnacyjne, celem zapewnienia bezpieczeństwa dla osób i mienia w otoczeniu drzew. Na podstawie uchwały Rady Miasta Zakopane przeprowadzono prace pielęgnacyjno-konserwacyjne w obrębie pomników przyrody (grupa drzew przy ul. Mrowce 5, grupa drzew przy ul. Sobczakówka 9a, aleja drzew – Kuźnice przy ul. Przewodników Tatrzańskich i na terenie „Lasu Chałubińskich”), zlokalizowanych na terenie miasta Zakopane. Powyższe działania podobnie jak w przypadku nowych nasadzeń drzew przyczynią się do zachowania form ochrony przyrody, poprawy bezpieczeństwa i jakości powietrza oraz zwiększą bioróżnorodność gatunkową.

Fot. Zadrzewienie gminne, w tym pomniki przyrody

W ramach zwalczania roślin barszczu Sosnowskiego Gmina Miasto Zakopane od 2016r. pozyskuje dofinansowanie z WFOŚiGW w Krakowie w ramach programu pn. „Likwidacja barszczu Sosnowskiego na terenie Gminy Miasto Zakopane” w wysokości podanej w poniższej tabeli:

Kwota dofinansowania w latach	powierzchnia w latach
• 2016 – 36 489,36 zł	• 2016 - 8,6 ha
• 2017 – 20 412,00 zł	• 2017 - 5,9 ha
• 2018 – 21 747,47 zł	• 2018 – 5,9 ha
• 2019 – 21 600,00 zł	• 2019 – 5,9 ha
• 2020 – 27 605,57 zł	• 2020 – 5,73 ha
• 2021 – 20 034,00 zł	• 2021 – 4,38 ha
• 2022 – 23 058,00 zł	• 2022 – 3,22 ha
• 2023 – 24 234,00 zł	• 2023 – 3,22 ha
• 2024 – 24 234,00 zł	• 2024 – 3,22 ha

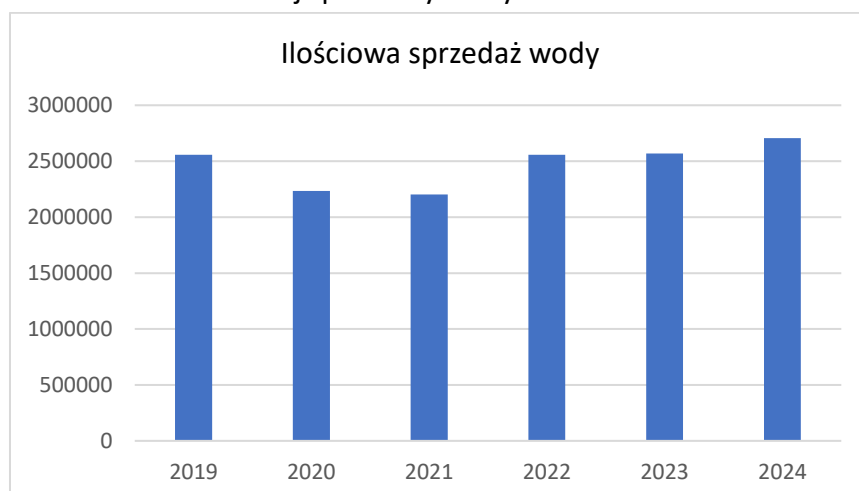
Fot. rośliny barszczu Sosnowskiego na terenie Gminy Miasto Zakopane

Gospodarka wodno-ściekowa i ochrona wód

Gminne służby ochrony środowiska wraz ze Strażą Miejską w roku 2024 kontynuowały realizację ustawowego obowiązku kontrolowania zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarze Miasta. Łącznie w 2024 roku przeprowadzono 171 kontroli. Za stwierdzone rażące nieprawidłowości Straż nakładała na właścicieli mandaty karne wynikające z kodeksu wykroczeń.

Działania związane ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i odprowadzaniem ścieków, należą do zadań własnych gminy i są realizowane przez przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne SEWiK Tatrzańska Komunalna Grupa Kapitałowa Sp. z o. o. na podstawie zezwolenia udzielonego przez Burmistrza Miasta Zakopane, zgodnie z zapisami aktualnego harmonogramu zadań inwestycyjnych – przyjętym Uchwałą Rady Miasta o Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

Porównanie ilościowej sprzedaży wody w latach 2019 – 2024 w m³

Porównanie ilościowego odbioru ścieków w latach 2019 – 2024 w m³

Źródło: SEWIK

Realizacja planu inwestycyjnego

W roku 2024 Spółka realizowała równolegle 27 zadań inwestycyjnych, wszystkie stanowiły kontynuację inwestycji z lat poprzednich. Zakończono sześć z nich.

Zadania inwestycyjne zakończone w 2024 roku to:

1. Instalacja sit automatycznych na ujęciu Jaworzynka w Zakopanem.
2. Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami i hydrofornią w rejonie ulicy Ciągłówka w Zakopanem.
3. Budowa sieci wodociągowej Nowa Droga Chyców Potok-Szymony Boczna w Zakopanem.
4. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w rejonie ulicy Kamieniec w Zakopanem.
5. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami na osiedlu Kierpcówka i Staszelówka w Kościelisku.
6. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Nowa Droga Chyców Potok-Szymony Boczna w Zakopanem.

Wydatki inwestycyjne w roku 2024 zamknęły się kwotą 7 581 975 zł.

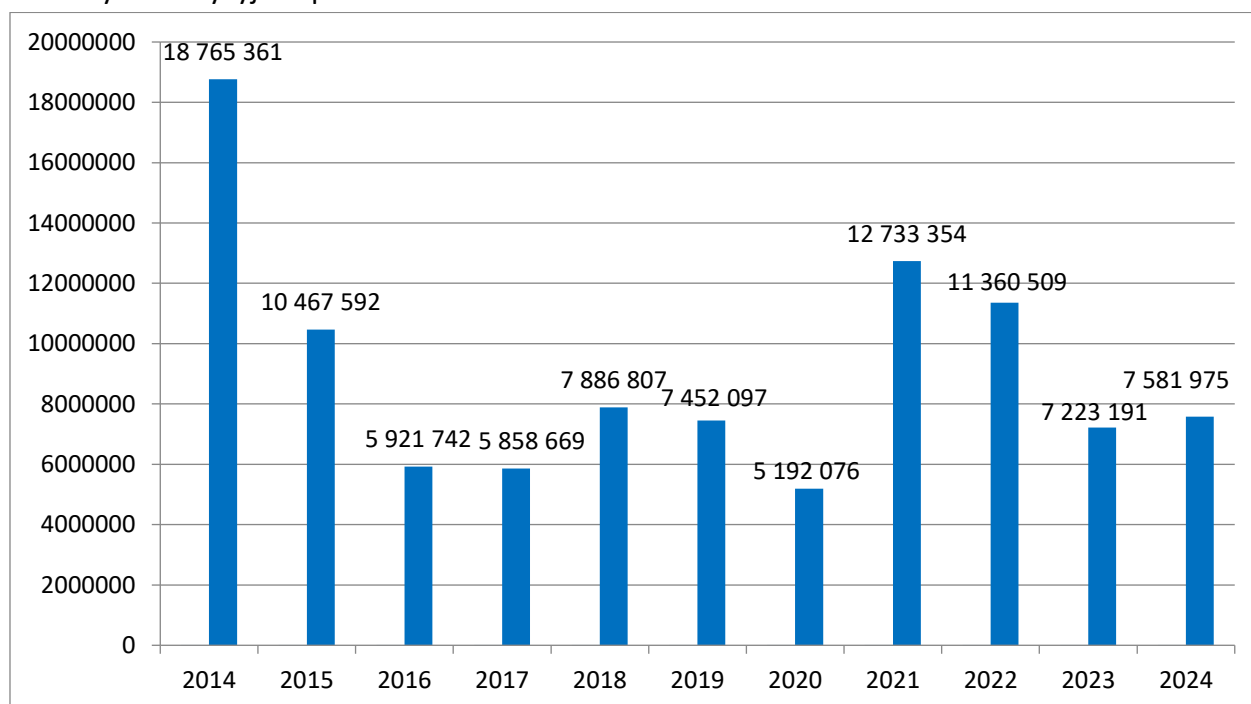
Wykonanie procentowe planu inwestycyjnego wyniosło 102,09%.

W ramach inwestycji sieciowych w 2024 roku oddano do użytkowania 7 826 mb nowej sieci kanalizacji sanitarnej, podłączono 167 budynków oraz 1339 mb sieci wodociągowej z przyłączami do 18 budynków.

Ponadto zmodernizowano ogółem 300 mb kanalizacji sanitarnej oraz 553 mb sieci wodociągowej.

Wartość inwestycji w latach 2014-2024 wyniosła 100 443 373 zł.

Nakłady inwestycyjne spółki SEWIK w latach 2014-2024

Źródło: SEWIK

Efekty inwestycji w roku 2024:

Wybudowano:

7 826,00 mb sieci kanalizacyjnej, w tym:
w tym:

- 7 685,00 mb w Kościelisku
- 141 mb w Zakopanem

1 339,00 mb sieci wodociągowej w Zakopanem

Podłączono:

167 budynków do sieci kanalizacyjnej,

- 153 budynki w Kościelisku
- 14 budynków w Zakopanem

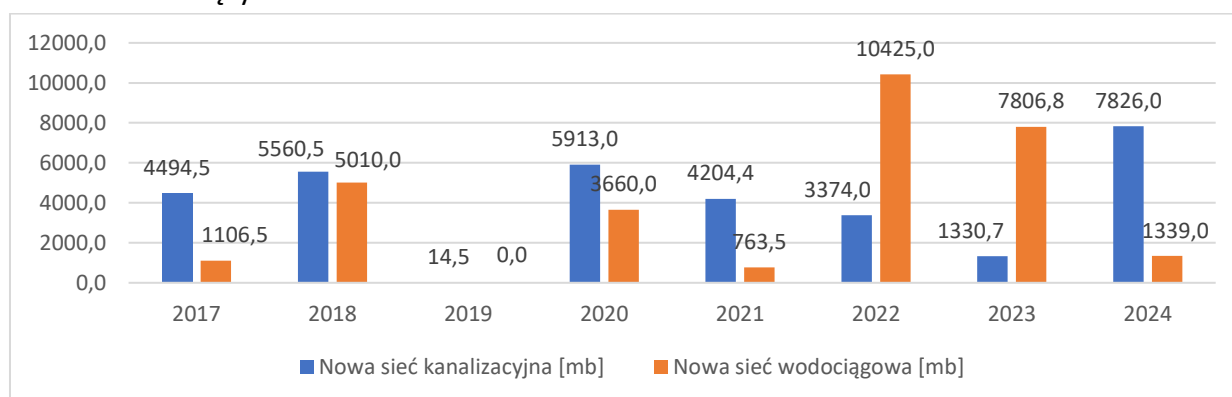
18 budynków do sieci wodociągowej

Zmodernizowano:

300 mb sieci kanalizacyjnej w Zakopanem

553 mb sieci wodociągowej w Zakopanem

Porównanie wykonania nowych sieci kanalizacyjnych i wodociągowych w latach 2017-2024 w metrach bieżących

Źródło: SEWIK

Dzięki pozyskaniu przez Gminę Miasto Zakopane dotacji w wysokości 52 750 000 złotych w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład w 2023 r. rozpoczęła się realizacja strategicznej dla Miasta Zakopane inwestycji, polegającej na rozbudowie oczyszczalni ścieków. Dofinansowanie przeznaczone jest na „Rozbudowę oczyszczalni ścieków Łęgi w Zakopanem”. Inwestycja podzielona została na dwa etapy. Etap I został zakończony w IV kwartale 2024 roku. Równocześnie w IV kwartale rozpoczęto etap II „Budowa węzła gospodarki biogazowo-osadowej” z kwotą dofinansowania w wysokości 26 612 587,50 PLN. Po zakończeniu inwestycji Spółka SEWIK, która realizuje zadania związane z oczyszczaniem ścieków komunalnych, będzie miała możliwość przeróbki osadu powstającego w procesie oczyszczania ścieków na biogaz, który zostanie zastosowany do produkcji energii elektrycznej. Inwestycja przyczyni się również do zwiększenia efektywności procesów technologicznych w oczyszczalni ścieków Łęgi, a wartością dodaną całego przedsięwzięcia będzie możliwość rozszerzenia działalności Spółki SEWIK o ofertę związaną z czyszczeniem separatorów tłuszczu i odbioru zużytych tłuszczów od podmiotów gastronomicznych.

Dokumentacja fotograficzna

Fot. Oczyszczalnie ścieków Łęgi i Spyrkówka

Fot. Oczyszczalnia ścieków Łęgi

Fot. Budowa kanalizacji w ul. Szymony (Boczna)

Fot. Wydzielone komory fermentacji

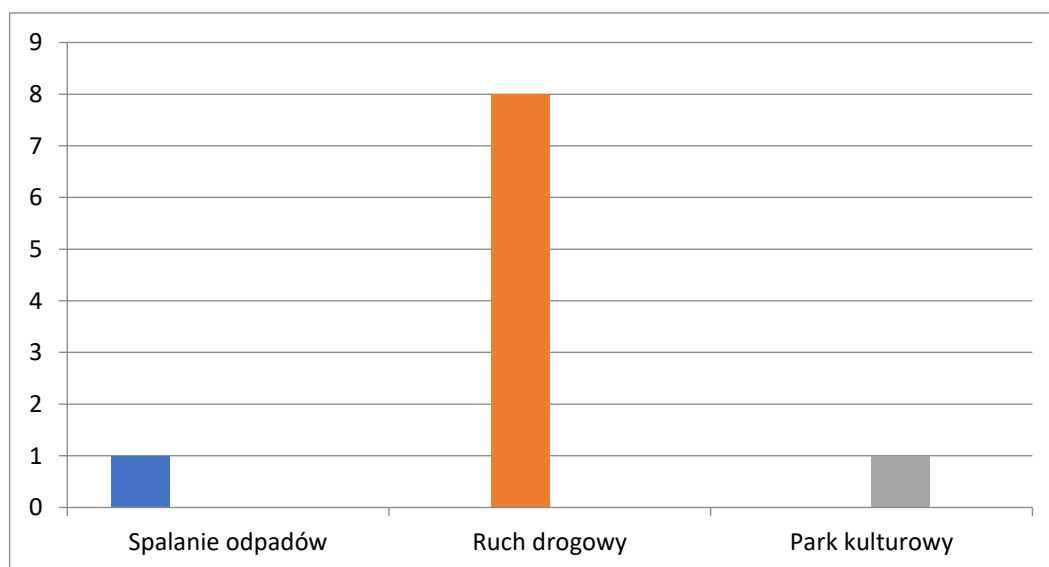
W ramach działań realizowanych w zakresie ochrony wód – należy wymienić prowadzone przez Gminę bieżące akcje oczyszczania cieków wodnych z nagromadzonych odpadów komunalnych tworzących tzw. „dzikie wysypiska”.

Rozdział XVI. Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli.

Do ochrony porządku publicznego na terenie gminy Rada Miasta Zakopanego i Gminy Tatrzańskiej uchwałą nr X/99/91 z dnia 23 lutego 1991 roku utworzyła Straż Miejską - samorządową umundurowaną formację, która spełnia służebną rolę wobec społeczności lokalnej, wykonując swe zadania z poszanowaniem godności i praw obywateli. Straż Miejska w Zakopanem umiejscowiona jest w strukturze Urzędu Miasta Zakopane, a koszty związane z jej funkcjonowaniem są pokrywane z budżetu gminy.

W celu realizacji zadań określonych w ustawie o strażach gminnych Straż Miejska w Zakopanem w 2024 roku zatrudniała 21 funkcjonariuszy oraz 2 pracowników administracyjnych. Straż Miejska na terenie miasta Zakopane przez 7 dni w tygodniu realizuje patrole zmotoryzowane oraz patrole piesze w systemie zmianowym: I zmiana w godz. 7⁰⁰ – 15⁰⁰ oraz II zmiana w godzinach 14⁰⁰ – 22⁰⁰. Ponadto Straż Miejska pełni również całodobowy nadzór miasta za pomocą monitoringu wizyjnego, którego jest administratorem.

Wykonując ustawowe zadania w zakresie poprawy spokoju i porządku publicznego w 2024 roku funkcjonariusze Straży Miejskiej w Zakopanem podjęli **5285** interwencji, w trakcie których nałożyli **2359 mandatów karnych**. Łączna kwota nałożonych grzywien to **541.220,-zł**, które to środki zasilają budżet Gminy Miasto Zakopane. Przeważająca większość to mandaty gotówkowe uiszczane na miejscu lub mandaty opłacane w mobilnych terminalach. W tym miejscu warto zauważyć, że działalność Straży Miejskiej generuje nie tylko wydatki, ale przynosi również wpływy do budżetu miasta. W trakcie interwencji udzielono również **2916 pouczeń** i upomnień. Sporządzono **10 wniosków** o ukaranie do Sądu Rejonowego w Zakopanem. Wnioski do Sądu dotyczyły głównie wykroczeń związanych z naruszeniem przepisów prawa o ruchu drogowym, spalaniem odpadów w domowych piecach oraz naruszeniem uchwały o parku kulturowym.

Wykres przedstawia wnioski Straży Miejskiej złożone do Sądu Rejonowego w Zakopanem.

Zadania ochrony spokoju i porządku publicznego realizowane były przez Straż Miejską podczas służb patrolowych, zarówno pieszych jak i zmotoryzowanych. Ważną rolę przy

dyslokacji służb spełniają mieszkańcy miasta, którzy zgłaszają ponad połowę interwencji realizowanych przez tą formację. Dobitnie pokazuje to jak ważną rolę w realizowaniu zadań ochrony spokoju i porządku publicznego spełnia zakopiańska Straż Miejska, oraz świadczy o zaufaniu społeczności lokalnej do tej samorządowej służby.

Od 2015 roku na ulicy Krupówki obowiązuje Park Kulturowy obszaru ulicy Krupówki wprowadzony uchwałą nr XII/183/2015 Rady Miasta Zakopane. Uchwała o Parku Kulturowym pozwoliła Straży Miejskiej na wyeliminowanie wielu nieprawidłowości, a ochrona Parku była jednym z priorytetowych zadań Straży Miejskiej w 2024 roku. Interwencje podejmowane przez Straż Miejską dotyczyły głównie sprzedaży towaru poza lokalem, eksponowania towaru na zewnątrz, roznoszenia ulotek, umieszczania tablic reklamowych, odpłatnego pozowania do fotografii, a także prowadzenia różnego rodzaju działalności rozrywkowej, i innych. Podczas tych interwencji udzielano pouczeń, nakładano mandaty karne, kierowano wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego w Zakopanem. W tym zakresie podjęto **286 interwencji**, w trakcie których nałożono **62 mandaty karne na kwotę 6.210,-zł**, oraz udzielono **223 pouczeń**. Skierowano również **1 wniosek** do Sądu Rejonowego w Zakopanem. Działania Straży Miejskiej w tej kwestii przyczyniły się do tego, że estetyka ulicy Krupówki uległa znacznej poprawie. Przed wprowadzeniem ww. uchwały w zasadzie nie było podstaw prawnych do wyciągania konsekwencji wobec osób roznoszących wszelkiego rodzaju ulotki reklamowe, koncertujących na ulicy czy odpłatnie pozujących do fotografii, jak też usunięcia wielkoformatowych banerów i reklam.

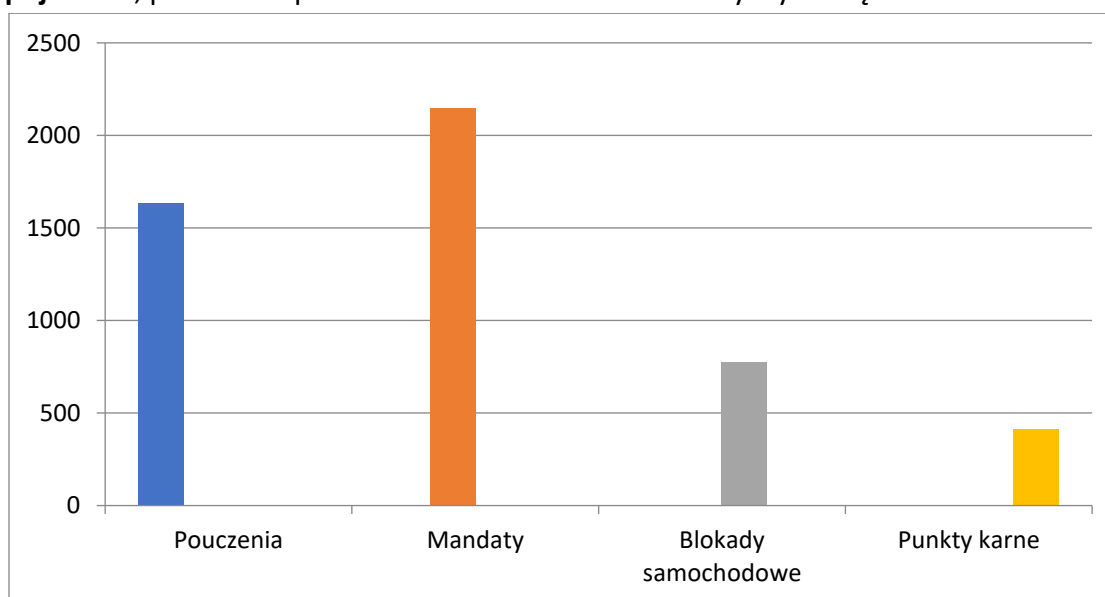
Kolejnym ważnym zadaniem realizowanym przez Straż Miejską była ochrona środowiska, w tym głównie czystość powietrza. Na podstawie upoważnień wydanych przez Burmistrza Miasta Zakopane, strażnicy miejscy przeprowadzili **311** kontroli w zakresie przestrzegania uchwały antysmogowej województwa małopolskiego dotyczącej spalania odpadów bądź pozostałości roślinnych. Gmina Miasta Zakopane zawarła umowę z Instytutem Technologii Paliw i Energii w Zabrzu, na podstawie której strażnicy miejscy pobierali z palenisk próbki popiołu. Zaplombowane puszkę z pobranym popiołem były przekazane do laboratorium celem potwierdzania faktu spalania odpadów. W 2024 roku Straż Miejska w Zakopanem pobrała próbki popiołu z **20 palenisk** na terenie miasta. We wszystkich potwierdzonych przypadkach spalania odpadów na sprawców wykroczeń nałożono **najwyższe mandaty karne**, a w przypadku odmowy ich przyjęcia, sprawy skierowano do Sądu Rejonowego w Zakopanem. Dodatkowo podczas takich kontroli funkcjonariusze przeprowadzali edukację proekologiczną, informując o udzielanych przez miasto dofinansowaniach wymiany starych pieców oraz o innych alternatywnych źródłach energii. Działania w tej kwestii przyczyniły się do znacznej poprawy jakości powietrza w naszym mieście, choć zdajemy sobie sprawę z tego, że jest jeszcze wiele do zrobienia.

Straż Miejska podejmowała również kontrole ochrony środowiska w zakresie prawidłowości prowadzenia gospodarki odpadami komunalnymi i gospodarki wodno – ściekowej na posesjach. Przeprowadzono w tym zakresie **293** kontroli, w trakcie których strażnicy sprawdzali, czy właściciele danego gospodarstwa domowego mają podpisaną umowę na wywóz śmieci oraz na regularne opróżnianie zbiornika na nieczystości ciekłe. Kontrolowano również obowiązek segregacji odpadów i wyposażenie posesji w przydomowe kompostowniki

na odpady biologiczne. Działania Straży Miejskiej w zakresie ochrony środowiska mają wysoki priorytet, bo walczymy o czyste lasy i łąki, oraz czyste rzeki i potoki.

Ważnym zadaniem Straży Miejskiej jest kontrola utrzymania czystości i porządku na terenie miasta, które ma turystyczny charakter i jego estetyka ma ogromne znaczenie. W tym zakresie podjęto wiele interwencji. Przeprowadzone kontrole dotyczyły głównie niezachowania czystości i porządku w obrębie nieruchomości oraz zaniedbania obowiązku sprzątania przyległego do posesji chodnika, jak również nie usuwania lodu i śniegu z chodników w okresie zimowym.

Mieszkańcy miasta zgłaszają wiele nieprawidłowości dotyczących parkowania pojazdów, zwłaszcza w okresie wzmożonego ruchu turystycznego. Wykroczenia w zakresie ruchu drogowego dotyczą głównie bezprawnych wjazdów na deptak ulicy Krupówki, ulice Stanisława Zubka/Gubałówka, czy też do Centrum Komunikacyjnego w Kuźnicach, gdzie obowiązują ograniczenia wjazdu pojazdów. Często też nieprawidłowo zaparkowane samochody utrudniają lub nawet uniemożliwiają mieszkańcom wyjazd z posesji. W zakresie kontroli ruchu drogowego w 2024 roku Straż Miejska w Zakopanem podjęła **3787** interwencji, w trakcie których nałożono **2145 mandatów karnych** na łączną **kwotę 512.110,-zł**, oraz udzielono **1634** pouczeń. Skierowano również **8 wniosków** do Sądu Rejonowego w Zakopanem oraz zastosowano oprócz mandatu **punkty karne** w stosunku do **413** kierowców. Na koła nieprawidłowo zaparkowanych pojazdów założono **775 blokad** samochodowych. Z terenu miasta odholowano również **4 wraki pojazdów**, porzucone przez ich właścicieli z zamiarem wyzbycia się.

Wykres przedstawia działania Straży Miejskiej w zakresie kontroli ruchu drogowego

Od mieszkańców miasta jak i turystów Dyżurny Straży Miejskiej pełniący całodobowo służbę w Centrum Nadzoru monitoringu wizyjnego zarejestrował **2591** zgłoszeń dotyczących nieprawidłowości na terenie miasta. Dyżurny niezwłocznie kierował wówczas w dany rejon patrol Straży Miejskiej, który przeprowadzał kontrole lub interwencje. Najwięcej, bo aż **1036** dotyczyło zakłócenia spokoju i porządku publicznego. W tej grupie najczęściej zgłaszane były osoby nietrzeźwe, które wybrykami naruszały porządek publiczny. Bardzo często osoby te były w stanie upojenia alkoholowego zagrażającego ich życiu i strażnicy wzywali wówczas do nich pomoc medyczną. **614** zgłoszeń dotyczyło naruszenia przepisów ruchu drogowego, głównie

w zakresie nieprawidłowego parkowania pojazdów oraz blokowania wyjazdów z posesji. **149** interwencji dotyczyło ochrony środowiska, najczęściej zgłaszane było podejrzenie spalania odpadów w domowych paleniskach oraz różnego rodzaju „dzikie wysypiska” odpadów pozostawionych w przydrożnych rowach, lasach, czy na łąkach.

Ważną częścią działalności Straży Miejskiej jest opieka nad bezpiecznymi i porzuconymi psami błąkającymi się po ulicach miasta, a także dzikimi zwierzętami, które coraz częściej pojawiają się w centrum naszego miasta, od lisów, poprzez jelenie, łanie, ptaki podloty, jeże i inne. W 2024 roku **372** zgłoszenia dotyczyły spraw związanych ze zwierzętami. Z terenu miasta odłowiono **76** bezpiecznych psów, z tego **23** przekazano do Schroniska dla Zwierząt w Nowym Targu, w pozostałych przypadkach psy trafiły z powrotem do swoich właścicieli. Kilukrotnie transportowano dzikie zwierzęta poszkodowane w zdarzeniach drogowych do Pogotowia Leśnego w Mikołowie. Do usypiania zwierząt nadmiernie agresywnych lub rannych została zakupiona broń pneumatyczna PALMER, która już kilkakrotnie była wykorzystywana w akcjach odławiania rannych jeleni czy łani na terenie miasta. Dzięki zakupieniu klatek zapadkowych udało się odłowić z centrum miasta kilka lisów, które następnie były przewożone w odległe kompleksy leśne.

Wykryto również **203** różnego rodzaju awarii technicznych, od zapadniętych studzienek, uszkodzonych znaków drogowych, barier, ławek miejskich, koszy ulicznych, latarni miejskich, wiat przystankowych, niebezpiecznych ubytków w jezdni, aż po drzewa, których stan wskazywał, że mogą zagrażać życiu lub zdrowiu człowieka. Miejsca awarii doraźnie zabezpieczane były przez strażników przy użyciu taśmy ostrzegawczej, pachotków, czy barier, a następnie przekazywane do realizacji dla odpowiednich służb.

W ramach współpracy z Komendą Powiatową Policji w 2024 roku kontynuowano ochronę porządku publicznego w centrum miasta, głównie dotyczyło to ulicy Krupówki, strażnicy pełnili również służby z dzielnicowymi w ramach swoich rejonów. Miasto Zakopane jako centrum turystyczne jest miejscem wielu uroczystości i imprez. Straż Miejska wraz z Policją i innymi służbami zawsze z zaangażowaniem wszystkich sił i środków włączała się w działania mające na celu prawidłowy ich przebieg. Największą rangę wśród zabezpieczeń miał oczywiście „Puchar Świata w Skokach Narciarskich”, który co roku przyciąga do Zakopanego rzesze kibiców, ale należy także wymienić „Międzynarodowy Festiwal Folkloru Ziem Górskich”, ogólnopolską akcję „Znicz”, czy wreszcie zabezpieczenie „Sylwestra w Zakopanem” organizowanego na Górnej Równi Krupowej oraz szereg innych uroczystości państwowych, procesji religijnych, wydarzeń sportowych i kulturalnych. Profesjonalna praca Straży Miejskiej i Policji sprawiła, że uczestnicy bezpiecznie mogli celebrować te wydarzenia.

Miasto Zakopane ma rozbudowany system monitoringu wizyjnego miejsc publicznych. Ponad 150 kamer nieustannie monitoruje przestrzeń publiczną w celu poprawy bezpieczeństwa i porządku w centrum miasta jak również w innych miejscach, gdzie dochodzi do naruszenia porządku publicznego. Obecnie trwają prace polegające na modernizacji i ujednoliceniu istniejących systemów obsługi kamer. W Centrum Nadzoru monitoringu zlokalizowanym w Urzędzie Miasta całodobowo pełni dyżur funkcjonariusz Straży Miejskiej, który natychmiast podejmuje działania w przypadku zaobserwowania naruszeń spokoju i porządku publicznego, przekazując je właściwym służbom. Czasami jest to interwencja ratująca życie, gdy strażnik

zauważy, że osoba nagle straciła przytomność i ratuje ją tylko szybka pomoc medyczna. Materiał zarejestrowany w czasie zdarzeń zostaje przekazany również odpowiednim służbom, ułatwiając wykrycie sprawców przestępstw i wykroczeń oraz stanowiąc często ważny materiał dowodowy.

Straż Miejska zajmując się na co dzień realizacją szeregu ustawowych zadań spełnia nie tylko rolę represyjną, ale także podejmuje wiele pozaustawowych działań wynikających z chęci niesienia pomocy społeczności lokalnej, czy działań podejmowanych dla poprawy wizerunku miasta. Działania te, to chociażby pomoc przy uruchamianiu samochodów spowodowanych awarią akumulatora, w tym celu zakupiono urządzenie rozruchowe. W przypadku takiej awarii pojazdu można zadzwonić do Straży Miejskiej w Zakopanem, a na pewno strażnicy nie odmówią pomocy. Inną tego typu działalnością Straży Miejskiej jest też regulacja ruchu drogowego podczas prowadzonych robót drogowych, wycinek drzew, czy innych zdarzeń powodujących „zatory” drogowe. Na pomoc strażników liczyć można również przy pilotażu większych konduktów pogrzebowych, czy podczas zabezpieczania zgromadzeń publicznych organizowanych na podległym terenie przez różne stowarzyszenia, instytucje, czy osoby prywatne.

Wymienione wyżej zadania, jakie codziennie realizowane są przez Straż Miejską, pozwalają zrozumieć jak szeroki zakres obowiązków i jak wielka odpowiedzialność spoczywa na tak niewielkiej jednostce, jaką jest Straż Miejska w Zakopanem. Działalność Straży Miejskiej głównie w dziedzinie przepisów prawa lokalnego, ekologii, ochrony środowiska, ochrony bezdomnych zwierząt, zagospodarowania przestrzennego, to najważniejsze wyzwania na najbliższe lata.

Rozdział XVII. Podsumowanie.

Raport o stanie Miasta Zakopane za 2024 rok jest już kolejnym tego typu dokumentem przedłożonym Radzie oraz zaprezentowanym mieszkańcom miasta. Raport stanowi podstawę do oceny działalności organu wykonawczego i odzwierciedla kroki podejmowane przez Burmistrza, ukierunkowane na rozwój Miasta z uwzględnieniem potrzeb wszystkich grup społecznych.

Na podstawie przedstawionego Raportu o Stanie Miasta oraz w odniesieniu do dokumentów z lat poprzednich możemy stwierdzić, że Zakopane w ostatniej dekadzie notuje powolny ale ciągły spadek liczby mieszkańców co może wynikać z rosnących kosztów życia, struktury rynku pracy opartej na sezonowości oraz ograniczonej oferty mieszkaniowej. Trzeba jednakże zauważyć, że utrzymuje stabilny, umiarkowany rozwój gospodarczy. Silnie opiera się na turystyce, ale wprowadza elementy profesjonalizacji, ekologii i nowoczesnego zarządzania przestrzenią. Natomiast zwiększa się rola mikro przedsiębiorczości i inwestycji zewnętrznych chociaż występuje wyraźna sezonowość, ale także rosnąca liczba inwestycji publicznych poprawiających jakość życia.

Zakopane w ostatniej dekadzie rozwijało się w sposób **zrównoważony i funkcjonalny**, z naciskiem na:

- nowoczesną infrastrukturę,
- porządek przestrzenny,
- wzrost znaczenia turystyki jakościowej,
- ochronę środowiska.

Dynamika rozwoju czyni z Zakopanego **modelowy przykład górskiego kurortu**, który łączy tradycję i nowoczesność, odpowiadając na potrzeby mieszkańców, inwestorów i turystów.

Opracowanie powstało w oparciu o materiały źródłowe Urzędu Miasta Zakopane i jednostek organizacyjnych oraz dane GUS.

Załączniki:

1. Strategia Rozwoju Miasta Zakopane na lata 2017-2026.
2. Wykonanie uchwał Rady Miasta w 2024 roku.